

T.C.

TOKAT GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

ZİLE KAZASI'NDA YÖRÜKÂN-I MÜSLİM NÜFUS (1843-1850)

Hazırlayan

Havva İNCİR

Tarih Anabilim Dalı

Yüksek Lisans Tezi

Danışman

Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin Baha ÖZTUNÇ

Tokat – 2020

ZİLE KASASI'NDA YÖRÜKÂN-I MÜSLİM NÜFUS (1843-1850)

Tezin Kabul Ediliş Tarihi: 17 / 01 / 2020

Jüri Üyeleri (Unvanı, Adı Soyadı)

Başkan : Prof. Dr. Songül ÇOLAK

Üye : Dr. Öğr. Üyesi İbrahim AYKUN

Üye : Dr. Öğr. Üyesi H. Baha ÖZTUNÇ

İmzası

Bu tez, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulunun 02/01/2020 tarih ve 1/4 sayılı oturumunda belirlenen jüri tarafından kabul edilmiştir.

Enstitü Müdürü: Prof. Dr. İlhan EROĞLU

BİLİMSEL ETİK SAYFASI

Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü tez yazım kılavuzuna göre, danışmanlığında hazırlamış olduğum "Zile Kazası'nda Yörük Nüfusu" adlı Yüksek Lisans tezimin bilimsel etik değerlere ve kurallara uygun, özgün bir çalışma olduğunu, aksinin tespit edilmesi halinde her türlü yasal yaptırımını kabul edeceğimi beyan ederim.

17/01/2020

Havva İncir

Önsöz

Geçmiş ve gelecek konusu insanoğlu için her daim merak konusu olmuştur. Geleceği bilmenin imkânsızlığı bizi geçmişı araştırmaya yöneltmiştir. Zira her millet gücünü geçmişıyle kurduğu sağlam bağlar neticesinde elde etmiş ve varlıklarını günümüze kadar taşıyabilmiştir. Bunu başaramayan milletler ise tarih sahnesinden silinip gitmişlerdir. Bu nedenle eldeki kaynakları verimli kullanmak genel ve yerel tarih araştırmalarında gizemini koruyan birçok konunun da gün yüzüne çıkmasına ve araştırmacılara yol gösterecek yeni bilgiler elde edilmesine yardımcı olmaktadır. Bu bağlamda araştırmanın merkezinde olan nüfus defterleri de yeni bilgiler edinmemizde bize kaynak teşkil etmektedir.

Bu araştırma üç yıllık bir çalışmanın ürünüdür. Öncelikle yapılan çalışmaya kaynaklık eden Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığından temin edilen Nfs. d. koduyla kayıtlı 2525-7282-7283 numaralı Sivas Eyaleti Zile Kazası'na ait üç adet nüfus defteri transkript edilerek bilgiler tasnif edilmiştir. Tasnif edilen bilgiler daha sonra tablolaştırılarak ve bu verilerin anlamlı bir şekilde yorumlanmasına çalışılmıştır.

Bu çalışmanın her aşamasında bilgi ve tecrübesiyle beni yönlendiren ve bu süreçte yardımını esirgemeyen değerli tez danışmanı hocam Sayın Dr. Öğr. Üyesi H. Baha ÖZTUNÇ'A ve değerli hocam Murat HANİLÇE'YE teşekkürü bir borç bilirim.

Bu çalışma boyunca beni motive eden ve varlığıyla bana güç veren aileme müteşekkirim. Özellikle maddi ve manevi desteklerini asla esirgemeyip her zaman yanımda olan aileme ve özellikle babam Kamil İNCİR ve annem Latife İNCİR'e sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Özet

Osmanlı Devleti'nde nüfusu kayıt altına alma düzenine büyük ölçüde önem verilmiş ve nüfus kayıtları oluşturulmuştur. Tarımda ticarete, diplomaside, sanatta, vakıflardan devlet teşkilatlanmasına kadar her alanda yazı ile belgelendirilmeye gidilmiştir. Devletin varlığını oluşturan önemli unsurlarından olan nüfusa ait kayıtlara tahrir defterleri ve benzeri arşiv belgelerinde rastlamak mümkündür. İlk olarak padişah II. Mahmud döneminde ilan edilen bir kanunla (1831), asker alımı ve vergi toplama amacıyla yalnızca erkek nüfusun sayıldığı bir nüfus sayımı yapılarak nüfus defterleri tutulmuştur. Belli dönemlerde bu sayımlar ve defterler yenilenmiş ve güncellenmiştir.

2. Mahmud döneminde yapılan nüfus sayımının uygulandığı eyaletlerden biri Sivas eyaletidir. Yapılan tez çalışmasında Hicri 1259- 1266 yılları arasında yapılan sayımlara göre Sivas'a bağlı Zile Kazasında bulunan Yörükan-ı Müslim nüfusu ve bu nüfusun yerleşimleri incelenmiştir. İncelenen nüfus defterleri Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığından temin edilmiştir. Yapılan çalışmayla hakkında çok az çalışma yapılmış olan Zile yörükleri tarihinin eksik bir parçası aydınlığa çıkarılmaya çalışılmıştır.

Günümüzde Tokat iline bağlı olup şehir merkezine 73 km uzaklıkta bir kaza olan Zile, Yıldırım Beyazıt döneminde 1398'de Sivas, Tokat ve Niksar'ın alınmasıyla Osmanlı hakimiyetine girmiştir. Zile, fethedilen diğer şehirlerle birlikte 1413'te kurulan Rum eyaletine dahil olmuştur. 1455-1519 yılları arasında nahiye olarak görülen Zile, 1520' den sonra kaza statüsü kazanmış ve bu özelliği günümüze kadar sürdürmüştür.

Anahtar Kelimeler: Osmanlı, Nüfus, Zile, Yörük, Yörükân.

Abstract

Scheme to recorder population extremely was given significance and population records were created in Ottoman period. It has been document with writing in every field in agriculture in trade in diplomacy in art from foundations to state organization. Firstly, law(1831) has declared during the reign of Sultan II. Mahmud and with this law, fort he purpose of recruitment and tax collection only census was carried out that a male census and population records were kept. These counts and records have been updated and regenerated in certain periods. One of the provinces where the census was carried out is Sivas province during the reign of Sultan II. Mahmud.

In this thesis The Yörükan-ı Müslim population in Zile accident district of Sivas and their settlements were examined according to the counts conducted between 1259-1266 Hijri years. Population registers examined were obtained from the Presidency of the State Archives. With this study, a small part of the history of the Zile nomads has been tried to bring to light.

Zile, which is an accident at a distance of 70 km from the city center, is under the rule of Tokat and Niksar in 1398 during the period of Yıldırım Beyazıd. Zile was included in the Greek province established in 1413 along with other conquered cities. Zile, which was seen as a sub-district between 1455 and 1519, gained the status of an accident after 1520 and has maintained this feature until today.

Keywords: Ottoman, Population, Zile, Yoruk, Yorukan.

İÇİNDEKİLER

Önsöz	iii
Özet.....	iv
Abstract.....	v
Kısaltmalar	viii
Tablolar Listesi.....	ix
GİRİŞ.....	1
BÖLÜM I. OSMANLI İDARESİ'NDE ZİLE KAZASI VE YÖRÜK KAVRAMI VE AŞİRETLER.....	6
1.1.Zile Adı	6
1.2. Zile'nin Tarihçesi	7
1.3. Zile'nin Coğrafi Yapısı	8
1.4. Türklerde Yörük Kavramı.....	9
1.5. Aşiretler	10
BÖLÜM II. ZİLE YÖRÜKAN-I MÜSLİM NÜFUS DEFTERLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ.....	15
2.1.1.ZİLE NÜFUS DEFTERLERİNDEKİ KAYIT SİSTEMİ	15
2.1.2. NFS.d. 2525 NUMARALI DEFTERE GÖRE 1259/1843-1844' DE ZİLE YÖRÜKAN-I MÜSLİM NÜFUS	17
2.1.1.Deferin Genel Özellikleri	17
2.1.2. 2525 Nolu Defterde Bulunan Mahalle ve Köyler.....	17
2525 numaralı defter Zile kazasına bağlı 42 köyü (karyeyi) kapsamaktadır. Bu köylerin bir kısmı aşiretlerden oluşurken bir kısmın da Yörükân-ı Müslimlerden oluşmaktadır.	17
2.1.3. 2525 Numaralı Defterde Kayıtlı Nüfusun Fiziksel Özellikleri ve Yaş Dağılımı	30
2.2.1.NFS.d. 7282 NUMARALI DEFTERE GÖRE H.1266/1849-1850'DEZİLE'DE MÜSLİM NÜFUS.....	30
2.2.2.Deferin Genel Özellikleri	30
2.2.3.7282 Nolu 1849\1850 Tarihli Defterde Bulunan Mahalle ve Köyler.....	31
2.3. NFS.D. 7283 NUMARALI DEFTERE GÖRE H.1266/M.1849-1850'DE ZİLE'DE YERLİ MÜSLİM NÜFUS	35
2.3.1.Deferin Genel Özellikleri	35

2.3.2. 7283 Nolu 1849\1850 Tarihli Defterde Bulunan Mahalle ve Köyler.....	35
SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	38
KAYNAKÇA	39
EKLER.....	41
ÖZGEÇMİŞ.....	86

Kısaltmalar

A.g.e. :Adı geçen eser

Bk. :Bakınız

B.O.A. :Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivi

C. :Cilt

Çev. :Çeviren

H. :Hicri yıl

Haz. :Hazırlayan

M. :Miladi yıl

M. :Muharrem ayı

M.Ö. :Milattan önce

NFS.d. :Nüfus defteri

S. : Sayı

s. : Sayfa / sayfalar

T.T.K :Türk Tarih Kurumu

y.y: Yüz yıl

Tablolar Listesi

TABLO 1: H.1259\M.1843.1850 TARİHLİ VE 2525-7282-7283 NUMARALI DEFTERLERE GÖRE HASTALIK VE ENGEL DURUMLARININ NÜFUS DAĞILIMI.....	15
TABLO 2: H.1266\M.1849.1850 TARİHLİ 2525-7282-7283 NUMARALI DEFTERLERDE BULUNAN ZİLE YÖRÜKAN-I MÜSLİM NÜFUSUN AŞİRETLERİNİN İSİMLERİ:	16
TABLO 3: H.1259\M.1843.1844 TARİHLİ 2525 NUMARALI DEFTERDEKİ YÖRÜKAN-I MÜSLİM NÜFUSUN MAHALLE VE KÖYLERE GÖRE DAĞILIMI:	17
TABLO 4: H.1266\M.1849.1850 TARİHLİ 7282 NUMARALI YÖRÜKAN-I MÜSLİM NÜFUSUN MAHALLE VE KÖYLERE GÖRE DAĞILIMI:	31
TABLO 5: H.1266\M.1849.1850 TARİHLİ 7283 NUMARALI YÖRÜKAN-I MÜSLİM NÜFUSUN MAHALLE VE KÖYLERE GÖRE DAĞILIMI:	35

GİRİŞ

Bir siyasi güç yeri geldiği zaman yönettiği ülkenin idari, iktisadi ve askeri yapısını düzenlemek ya da var olan düzeni daha sağlıklı bir biçimde yürütmek amacıyla halkın nüfus sayısını ve bu nüfusun özelliklerini belirleme gereksinimi duyar ve bu nedenle nüfus sayım çalışmaları yürütebilir¹.

Nüfus sayımları neticesinde elde edilen veriler, bir toplumu var eden şahısların sayı, yaş, meslek, askerlik, göç ve eğitim durumlarını sunduğu için toplumların sosyolojik ve tarihsel gelişim aşamasında önemlidir².

Nüfus hareketleri devletlerin gelişiminde her zaman baskın olmuştur. Gerçekten de, göç-yerleşik yaşam ile doğum-ölüm miktarlarının yüksek veya düşük olması ve bu nüfus olaylarının toplumsal, kültürel, ekonomik ve siyasi yansımaları açık ve yaygın bir şekilde görülebilmektedir. Ortadoğu tarihinde bu durumun güzel örnekleri vardır. İslam takvimi M.S. 622'deki bir göç hadisesiyle, yani Hicret'le başlamaktadır. Kırsal yerlerden kentsel bölgelere göç edenlerin veya İslam dinine düşman olan bölgelerden kaçan insanların, Müslüman ülkelerin toplumsal ve siyasi kaderinde önemli bir etkisi olmaktadır. 15. ve 16. asırlarda İspanya'dan Kuzey Afrika'ya kaçan mülteciler; 18. asırdan 20. asra değin Rusya'dan göçe tabi tutulan Müslümanlar; 1948 yılından beri Hindistan, Pakistan ve Filistin'deki nüfusun yer değiştirmesi, bunların bütün hepsi, Müslüman dünyasının toplumsal dönüşümünü azda olsa açıklayan belli başlı nedenler arasında sayılabilmektedir. Osmanlı İmparatorluğu'nun 19. asırdaki nüfusu hakkında yazılanlar eksik olmakla birlikte, bunların çoğu kültür çalışmalarıdır³.

Osmanlı Devleti'nin tarihine bakıldığında 19. Yüzyıla kadar bugünkü anlamda bir nüfus sayımı görülmemektedir. 16. yüzyılda nüfusa ait belgeler, genellikle vergi sorumlusu olan "*hane*", "*bennâk*", "*mücerred*" ile vergi vermekten yükümlü olmayan, yani vergiden muaf olan "*hatib*", "*imam*", "*âmâ*" vs. gibi şahısları içine dâhil etmektedir. Bunun gibi kayıtlar ise, Tapu-Tahrir Defterlerinde yer almaktadır. Bu defterler Müslüman olsun,

¹ Salih Akyel, Savaş Sertel, "Osmanlı Nüfus Defterlerinin Tarih Yazımındaki Yeri:1840 Tarihli Çarsancak Kazası Gayrimüslim Nüfus Defteri Örneği," *Journal of History and Future*, c.1,S.1,Aralık 2015.s.78.

² Bahaeddin Yediyıldız, *Ordu Kazası Sosyal Tarihi*, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, Ankara,1985, s. 103.

³ Kemal Karpat, *Osmanlı Nüfusu (1830-1914)*, Timaş Yayınları, İstanbul,2010, s.27.

gayrimüslim olsun tüm vergi sorumlularını kapsadığı gibi, bunun yanı sıra çoğu baş kısımlarında yer alan kanunnâmeleri ile bütün Osmanlı halkına eşit şekilde uygulanan hukuk sistemini de ortaya çıkarmaktadır. Dolayısıyla Türk adaletinin, farklı dinlere tabii olan toplumun her kısmına nasıl yansıdığına da bir göstergesi durumundadır. Çünkü câmi ve mescidin yanında kilise ve sinagog, imam ve hatiple aynı zamanda rahip ve keşiş yer alırken, Müslüman evkafı yanı sıra ise Hristiyan kilise vakfı v.s. gibi hususların beraber anıldığı görülmektedir⁴.

Nüfus defterlerinin tutulması yalnızca hukuki yönden değil birçok alan hakkında bilgi vermesi sebebiyle ayrı bir önem ifade eder. Nüfus defterlerinden kayıt altına alındığı dönemin demografik yapısına ulaşılabildiği gibi buna ek olarak dönemin sosyal- kültürel ve ekonomik durumu gibi birçok alanla ilgili bilgiye ulaşılabilir.

Yörükân nüfus defteri tahlili ve incelemesinin daha önce yapılmamış olması yapılan çalışmanın önemini belirtir niteliktedir.

Bir devlet, yönettiği ülkenin idari, iktisadi ve askeri yapısını düzenlemek veya var olan düzeni daha iyi bir biçimde yürütmek için halkın nüfus sayısını ve bu nüfusun özelliklerini belirleme gereği duyar ve bu nedenle nüfus sayım çalışmaları yapabilir. Bundan yola çıkarak, Osmanlı yöneticileri de klasik diye isimlendirilen dönemden sonra halkın durumunu tespit etmek, devletin mali ve askeri giderlerini karşılamak ve halkın ekonomik niteliğini ve askerliğe elverişli erkek nüfus sayısını belirlemek için çeşitli nüfus ve mal sayımı çalışmaları yapmışlardır. Önceleri tahrirler şeklinde yapılan bu çalışmalar, zamanla hem dünyadaki hem de Osmanlı'daki ekonomik ve askeri ilerlemelerin bir sonucu olarak değişime uğramış ve 19. asırda yeni bir şekil almaya başlamıştır. Bu adımda, yeniçeri ocağının kaldırılmasının ardından meydana gelen yeni durumlar içerisinde vergiye ve askerliğe uygun nüfusu görmek için öncelikle 1828-29 döneminde yeni bir sayım yapılmaya başlanmıştır⁵.

Osmanlı Devleti 1828-1829 nüfus sayımıyla, Müslim ve gayrimüslim nüfusu belirlemeyi hedeflerken, Yeniçeri Ocağı'nın kaldırılması ve yerine yeni bir ordunun kurulması amacıyla ülke içindeki aktif nüfus gücünün, yani askere alabileceği Müslüman

⁴ Yusuf Halaçoğlu, *Osmanlı Kimliği ve Aşiretler*, Babıali Kültür ve Yayıncılığı, İstanbul, 2010, s.26.

⁵ Mehmet Güneş, "Osmanlı Nüfus Sayımları ve Bu Sayımları İçeren Kayıtların Tahlili", *Akademik Bakış Dergisi*, c.8, S.15, kış 2014, s.222.

nüfusun, bunun yanı sıra ülke sınırları genişlediği için gayrimüslimlerden alacağı cizye vergisini belirlemek için gayrimüslim nüfusun tespitinin belirlenmesi amacını gütmüştür⁶.

Ülke genelinde 1830-31 yılında yapılan nüfus sayımları sonunda hazırlanan defterleri incelemek ve korumak için devlet merkezinde Ceride Nezareti ve bunun bir devamı olarak taşrada defter nazırlıkları kuruldu⁷.

1831 tarihinde yapılmış olan nüfus sayımı, Müslüman ve gayrimüslim nüfusu ortaya çıkarması açısından önemlidir. İlber Ortaylı, 1831 yılında Anadolu ve Rumeli'deki erkek nüfusun ciddi bir şekilde sayılmadığını, çünkü Osmanlı da klasik devrin tahrirlerinin eskidiği ve bilgi verecek halde olmadığını belirtir⁸

Tezin Konusu

Bu çalışmanın genelinde Osmanlı Devleti'nin yapmış olduğu nüfus tahrirleri incelenecek olup bu tahrirlere bağlı olarak uygulanan metot ve kayıt sistemi incelenecektir. Özelde ise Tokat'ın Zile ilçesine ait *Yörükân-ı Müslim* nüfus defterleri Zile de yaşayan Yörüklerin demografik bilgisine katkı sağlayacaktır. Çalışmanın merkezinde Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivlerinden alınan "2525, 7282,7283 Numaralı ve 1260-1266 Tarihlerini kapsayan Zile Yörüklerine ait Nüfus Defterleri" vardır. Defterler içerisinde kayıtlı nüfusun bilgileri yer almaktadır.

Çerçeve çizilirken aşağıda belirtilecek olan Zile'de bulunan Türkmen köylerindeki nüfus unsurları incelenip 19. Yüzyılın ilk yarısındaki Zile Türkmen köyleri konu edilmiştir. İncelenen defterler üzerinden demografik özellikler, nüfusun mekânda ve zamanda dağılışı ve bu dağılışı etkileyen sosyo-kültürel-ekonomik durumlar tezin konusunu oluşturacaktır.

Tezin Amacı

Şehir tarihi yazımının çok eski dönemlere kadar gitmediği bilinmektedir. Aydınlanma Çağı ve Coğrafi Keşifler sonucu 18.ve 19. Yüzyıllarda kendisini göstermeye başlayan sosyal-

⁶ Hacı Osman Yıldırım, Vahdettin Atik, *Osmanlı İdaresinde Kıbrıs (Nüfusu-Arazi Dağılımı ve Türk Vakıfları)*, T. C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı Yayın Nu: 43, Ankara 2000, s 46.

⁷ Güneş, a.g.e., s.224

⁸ İlber Ortaylı, *İmparatorluğun En Uzun Yüzyılı*, Hil Yayınları, İstanbul 1995, s. 40.

kültürel gelişimler şehirleri de hareketlendirmiştir⁹. Son yıllarda şehir tarihi alanında çokça çalışma yapılmaktadır. Arşiv belgeleri de şehir tarihi çalışacak olan araştırmacılar için önemli bilgiler barındırmaktadır. Bu çalışmanın temel amacı rafta duran değerli bilgileri bu alanda yeni çalışmalar yapacak olan araştırmacılara sunmaktır. Bunu yaparken de nüfus sayımları ve Zile tarihi ile ilgili genel bilgiler verilerek o günün koşullarına ışık tutmaktır.

Yapılan bu çalışmadaki amaç Yörükân-ı Müslim Nüfus Defterlerinin tutulduğu dönemin demografik yapısı başta olmak üzere ekonomik ve kültürel yapısına bir katkı sağlamaktır.

Tezin Önemi

Nüfus defterlerinin ilk defa tutulmaya başlandığı 18. ve 19. Yüzyıllardan bu yana birçok nüfus defteri konulu kitap veya tez çalışması yapılmıştır. Ancak daha önce Zile kazasında bulunan Türkmen köylerine yönelik bir çalışma yapılmamış olması ve bölgede hatırı sayılır çoğunlukta Yörükân-ı Müslim nüfusun yer alması yapılan tez çalışmasının önemini belirtir niteliktedir.

Tezin Metodu ve Sınırları

Çalışmanın temel kaynağı olan belgeler Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivi'nde "2525-7282-7283 Numaralı Nüfus Defterleri" isimleri ile kayıt altında bulunmakta olup buradan temin edilmiştir. Sonraki süreçte ise nüfus defterlerinin transkripsiyonu daha sonra tezin değerlendirilmesi ve bibliyografi çalışmaları yapılmıştır. Belgeler sayfa numarasına göre sınıflandırılmıştır. Bahsi geçen nüfus defterleri özenle ve titizlikle günümüz harflerine çevrilmiştir.

Birinci bölümde, Zile isminin gelişimi ve menşei, Zile tarihi, Zile'nin coğrafyası, Yörük ve Aşiret kavramları, Osmanlı Devleti nüfus defterleri ve nüfus sayımları hakkında bilgiler verilmiştir. İkinci bölümde ise "2525-7282-7283 Numaralı 1260-1266Tarihli Zile Yörükân-ı Müslim Nüfus Defterleri"nin transkripsiyonu ve değerlendirilmesi yapılmış ve Zile Kazası nüfus defterleri tanıtılarak, sayısal veriler tablolar eşliğinde yorumlanıp değerlendirilmiştir. Defterler Halkın mesleki anlamda hangi alanlarda çalıştığını kısmen

⁹ Yunus Uğur, "Şehir Tarihi ve Türkiye'de Şehir Tarihçiliği: Yaklaşımlar, Konular ve Kaynaklar", *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi*, c. 3, S.6, 2005, s.9.

görmemizi sağlayacaktır. Köylerde bulunan aile (hane) ve fert sayılarını da okunan belgeler sayesinde görmek mümkün olacaktır. Toplumda imam veya muhtar diyebileceğimiz meslekler de incelenecektir. Kayıtlı şahısların yanında kullanılan lakapları, unvanları, engel durumlarını da sunulacaktır. Bütün bunlar yapılırken tez öneri formunda belirtilen bilgiler dahilinde çalışma yapılacaktır.

Defterlerin transkrîbe edilmesinde çeşitli zorluklarla karşılaşmıştır. Kişilerin adlarının veya lakaplarının silinmiş olması, yazıların eksik olması ve hata içermesi, bazı yerlerin unutulması, aynı defterde değişik kâtiplerin görev alması sonucunda yazım çeşitlilikleri mevcut ayrıca eksik hane ve eksik nüfus sayımı gibi durumlar bulunur. Defterlerde okunamayan veya anlamında tereddüte düşülen yerler (?) soru işareti ile gösterilmiştir.

BÖLÜM I. OSMANLI İDARESİ'NDE ZİLE KAZASI VE YÖRÜK KAVRAMI VE AŞİRETLER

1.1.Zile Adı

Zile isminin çeşitli kaynaklarda değişik yerlerden geldiği öne sürülmektedir. Zile'nin bugüne kadar kullanılan isimlerini şu şekilde sıralayabiliriz; Anzile, Zelid, Zela, Gazala, Silay ve Karkariye¹⁰. Tarih-i El- Danişmend ve Mirkatü'l Cihat (Gelibolulu Mustafa Ali'nin) isimli eserlerde Zile'nin diğer isminin Kerkeriye olduğu ve Danişmend Gazi tarafından (1074) fethedildiği belirtilir¹¹. Zile, Hitit metinlerinde Anziliya olarak anılmaktadır. Hititlere ait Anadolu'daki yolları belirten metinlerde birden fazla yolun kesiştiği bir yerde Anzili'ye isminin geçtiği belirlenmiştir. Remzi Kuzuoğlu bahsi geçen yerin günümüzdeki Zile olduğunu öne sürmüştür¹². Zile isminin Hitit kökenli olduğu ve zamanla kentin yeni iktidarları tarafından Hitit diline uyarlanarak Ziealas, Zelas ve Zileas gibi isimlerle varlığını uzun bir süre devam ettirildiği belirtilmektedir¹³. Bitinya kralı Nicomede'nin oğlu Zielas Zile bölgesine egemen olmuş ve Pontus memleketindeki bölge adını buradan almıştır¹⁴.

Amasya tarihi incelediğinde, Zile'yi Turanî kökenli kavimlerden biri olan Togayitlerin kurdukları ve Zile'ye saygıdeğer anlamına gelen Silay adını verdikleri görülmektedir¹⁵. Bahsi geçen şehre, Togayit hükümdarlarından Harkar Han'ın adı ile ilişkilendirerek Harkariye denildiği, daha sonra Kırkiriye (Gırgiriye) şekline döndüğü de savunulmaktadır. Danişmendname'de de şehrin adı Gırgiriye (Karkariye) olarak yer almaktadır¹⁶.

1650 yılında Zile'yi gezen Evliya Çelebi, Türkçede halı ve kilime zilli denildiğini, Zile şehrinde de halı ve kilimin çokça dokunmasından sebeple şehre Zile isminin verildiğini kaydetmiştir. Suyu ve havası oldukça yumuşak olan Zile'nin ünlü olduğunu belirten Evliya

¹⁰ Murat Hanılçe, *15 ve 16 Yüzyılda Zile Kazası (1455-1574)*, Gazi Osmanpaşa Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Tokat, 2014, s.18-19.

¹¹ Hanılçe, a.g.e, s.18-19.

¹² Remzi Kuzuoğlu, *Eski Asurca Metinlerde Geçen Coğrafya Adları*, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara 2007, s. 16-17.

¹³ Ahmet Tırpan, "Anahita'nın Kutsal Kenti Zile", *Tarihi ve Kültürü ile II. Zile Sempozyumu (6-9 Ekim 2011) Bildirileri Kitabı*, Zile Belediyesi Yayını, İzmir 2012, s. 394.

¹⁴ Charles Textier, *Küçük Asya*, c. 3, Ali Suat (çev.), İstanbul 2002, s. 163, 168 ve 169.

¹⁵ Abdizade Hüzeyin Hüsameddin Yaşar, *Amasya Tarihi*, c. 2, İstanbul 1327-1330, s.120.

¹⁶ Evliya Çelebi, *Evliya Çelebi Seyahatnamesi* (Haz. Seyit Ali Kahraman, Yücel Dağlı), Yapı Kredi Yayınları, 3. Kitap, İstanbul, 1999, s.34.

Çelebi, bağ ve bahçeleri fazla olan Zile'nin armudunun ve sergi üzümünün de meşhur olduğunu ilave etmiştir¹⁷.

Romalılar, Mithridat Savaşlarının sonrasında Pontus bölgesinde bir takım idari yapılanmaya başlamışlardır. Bu dönemde Pontus bölgesinde bazı şehirlerin adı değiştirilirken Zile'nin ismi değişmemiş; civar bölgelerdeki pek çok yerleşim yeri de Zile'ye bağlanmış ve Zile'nin siyasi sınırları büyümüştür¹⁸.

1.2. Zile'nin Tarihçesi

Anadolu'nun en eski yerleşim merkezlerinden olan Zile (Zela) 'yi, MÖ. 1900 yıllarında Ninova melikesi Semiramis'in kurduğu incelenen metinlerden anlaşılmaktadır¹⁹.

Hitit, Frig, Pers, Pontus ve Roma imparatorluklarının egemenliği altında yaşayan Zile 395 yılında Bizanslıların egemenliğine geçmiştir²⁰.

Uzun süre Bizanslıların hakimiyeti altında yaşayan Zile, Malazgirt savaşından sonra başlayan Anadolu'nun fethi sırasında Melik Danişmend Ahmed Gazi tarafından ele geçirildi. 1166 senesinde Danişmendli emirlerinden Nizameddin Yağıbasan'ın vefatı sırasında yeniden Bizans'ın hakimiyetine giren Zile ve çevresi bu kez de Selçuklu sultanı II. Kılıç Arslan tarafından Türk egemenliği altına girdi. Kılıç Arslan, memleketi eski Türk egemenlik anlayışına göre on bir oğlu arasında paylaştığı zaman Tokat, Zile ve çevresine Rükneddin Süleyman Şah tayin olunmuştur²¹.

Zile'nin Osmanlı egemenliği altına alınmasından yaklaşık 57 yıl sonra hazırlanan ilk tahrir defterine göre Zile hakkında bilgi sahibi olmak mümkündür²².

17. asırda Sivas'a bağlı bir sancak olan Zile, 1847 yılından sonra ise Amasya'ya bağlı bir kaza olarak kayıtlara geçmiştir. 1880'de sancak özelliği kazanan ve Tokat'a bağlanan Zile kazası günümüzde de Tokat'a bağlı bir ilçedir²³.

¹⁷ Evliya Çelebi, *Evliya Çelebi Seyahatnamesi*, Seyit Ali Kahraman, Yücel Dağlı(Yay. Haz), Yapı Kredi Yayınları, 3. Kitap, İstanbul, 1999, s.35.

¹⁸ Murat Hanilçe, a.g.e, s.23.

¹⁹ Strabon, *Geographika*, A. Pekman (çev.), İstanbul, 1969, s.56.

²⁰ Mehmet M. Atalar, "Zile'nin tarihçesi", *Birinci Tarih- Boyunca Karadeniz Kongresi Bildiriler-i (13-17 Ekim 1986)*, Samsun, 1988, s.305-307.

²¹ C. Alptekin, "Suriye Selçukluları, Doğuştan Günümüze", *Büyük İslam Tarihi*, İstanbul 1988, s.256.

²² Ahmet Şimşirgil, "Osmanlı İdaresinde Zile Şehri (1455-1574)", *Türklük Araştırmaları Dergisi*, Marmara Fen- Edebiyat Fakültesi, S. 6, 1990, s.241.

1.3. Zile'nin Coğrafi Yapısı

15. yüzyılda Zile kazası, doğudan Tokat livası; kuzeyden Turhal kazası, Amasya ve Çorum livası; batıdan yine Çorum livası ve güneyden Bozok livası ile çevrili bir alanı kapsamaktaydı. Günümüzde Zile'de yedi ilçe merkezinin kurulu olması, Zile kazası sınırlarının bugünde bir vilayet oluşturacak büyüklükte olduğunu göstermektedir²⁴.

Zile'nin 15. ve 16. asırlardaki idari sınırları bugünkünden daha genişti. Genel olarak, Rum Eyaleti sınırları içinde yer alan Sivas livasına bağlı olan Zile; Artukabad, Turhal, Tokat ve Sivas'la beraber livanın beş kazasından birini oluşturmaktaydı. Kazaya bağlı 10 bucak bulunuyordu. Bu bucaklar günümüzdeki Tokat, Yozgat, Amasya ve Çorum illeri içine kadar genişleyen bir bölgeyi teşkil ediyordu²⁵.

Osmanlı yönetiminde Zile kazasının sınırları içerisinde kalan bucaklar, günümüzde Orta Karadeniz bölümünde bulunmaktadır. Zile ve bağlı bucaklarının coğrafyası genel bir ifade ile dağ sıraları ve bu dağ sıralarının arasında bulunan çöküntü ovalarından oluşmaktadır²⁶.

Yeryüzü şekilleri yönünden sade olan Zile, yapı bakımından ise dağ eteği ovası görüntüsüne sahiptir. Zile, kuzeyden güneybatı kuzeydoğu yönlerine doğru uzanan Zile-Buzluk Dağları ile güneyden bu dağ sırası ile aynı yönde uzanan Deveci Dağları arasında bulunmaktadır²⁷.

Zile ilçe merkezi yaklaşık 120 km²'lik bir bölgeyi saran ve kendi ile aynı ismi taşıyan ovanın kuzeybatısında kalır. İlçeyi ve ovayı çevreleyen sıradağlardan farklı olarak, ovanın orta kısımlarında adaları anımsatan tepeler de yükselmektedir²⁸.

Bahsi geçen tepelerden bazıları Osmanlı döneminde nüfusun iskân edildiği yerlerdendi. Örnek vermek gerekirse, günümüzde üzerinde yerleşme tespit edilemeyen Güvercinlik tepesinde 15 ve 16. yüzyılda Güvercinlik köyü yer alıyordu. Bu dağların Zile'nin yüksekliklerini de içinde bulundurduğu kabul edilir. Hayli kuzeyde bulunan Akdağların en

²³ Murat Hanilçe, Ag.e., s.18-19.

²⁴ Murat Hanilçe, A.g.e., s.44.

²⁵ Murat Hanilçe, A.g.e.,s.43.

²⁶ Murat Hanilçe, A.g.e.,s.45.

²⁷ Nilüfer Pekcan (Yalçın), "Zile (Tokat) Bölgesi'nin Strüktürel ve Jeomorfolojik Özellikleri", *İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Coğrafya Dergisi*, S.5, İstanbul 1997, s.71.

²⁸ BOA, Td 2, s.334; BOA, Td 19, s. 114; BOA, Td 79, s. 202; BOA, Td 12, s.131.

yüksek noktası 2062 m.'dir. Kuzeyde bulunan Karlıktepe 1348, İlemeser, kayatepe 1361 m. yüksekliğe sahiptir. Güneyde Devcetepe 1907 m., Aktastepe 1536 m. ve Hasançaltepe 1228 m.'dir²⁹.

Zile kaza merkezinde büyük akarsular yer almamaktadır. Güneyde Boztepe çukur bölgesini Zile Ovası ile birleştiren Hotan Çayı, Zile Ovası'nda Gezir ve Tabakhane dereleri ile birbirlerine bağlandıktan sonra Hamidiye Boğazı yoluyla Turhal Ovası'na akar orada da Yeşilirmak ile birleşir. Bunun yanı sıra, kaza ve bucaklarını oluşturan bölge, çoğunlukla Yeşilirmak nehrinin Kelkit ve Tozanlı çayından sonra üçüncü ehemmiyetli kolunu oluşturan Çekerek çayının içerisinde bulunmaktadır³⁰.

1.4. Türklerde Yörük Kavramı

Yörük Adı veya Yörük kelimesi etimolojik yönden çok kez tartışılmış kelimelerdendir. Yörük kelimesi yürümek fiilinden türeyen bir addır ve yürüyen, bir yerde sabit kalmayan, göç eden, konar-göçer, göçebe olan anlamına gelmektedir. Tarihçiler, yörük sözcüğünün göçebe Oğuz boylarını (Türkmenleri) karşılayan bir sözcük olduğunu ifade eder. Oğuzlar, Türkmenler ve Yörükler konularına yönelik çalışmaları ile tanınan Faruk Sümer'e göre de Yörük adı yürü-fiilinden -k ekiyle elde edilmiş bir isim olmakta ve yürüyen anlamına gelmekte, deyim olarak ise göçebe anlamını karşılamaktadır. Sümer, Kanunnamelerde de Yörük deyiminin göçebe yaşayış biçimini ifade ettiğini ek olarak belirtmektedir. Yörükler yaşam tarzlarının bir gereği olarak konar-göçer bir yaşam sürdüren Türklerdir. Türkleri, Türkmenlerden farklı kılan özellikler etnik sebeplerden değil yalnız konar-göçer olup olmadıkları, ya da yerleştikleri yerlerden kaynaklanmaktadır. Osmanlı İmparatorluğu'nun kuruluşundaki önemli faktörlerden birisini oluşturan konar- göçer aşiretlerin hayatlarını devam ettirdikleri bölgelere göre "*Türkmen*" veya "*Yörük*" ismini aldıkları bilinmektedir. Görüldüğü gibi "*Yörük*" Anadolu ve Rumeli'de konar-göçer yaşamı benimseyen Türk kabilelerini ifade eden bir sözcüktür. Yörüklerin başında olan şahsın ise "*Mir-i Yörükân*" veya "*Yörük Beyi*" olarak isimlendirildiği bilinmektedir³¹.

²⁹ Nilüfer Pekcan (Yalçınar), A.g.e., s. 71.

³⁰ Sadık, Ak, *Geçmişten Geleceğe Alaca*, Alaca Kaymakamlığı Yayını, Yozgat, 2002, s. 109-130.

³¹ Cahit Gelekçi, "Türk Kültüründe Oğuz-Türkmen-Yörük Kavramları", *Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, s.9.

Türk kültüründe ayrı bir öneme sahip olan konar-göçer Yörüklerin sürülerini beslemek için mevsimlere göre farklı coğrafyaları dolaştıkları görülmektedir. Yörükler yaşadıkları bölgelere göre kışı ovalarda ve sahillere yakın düzlüklerde geçirmişlerdir. Bu durumun sebebi ise bu mevsimde sürülerine ve hayvanlarına uygun otlakları buralarda bulmaları ve kışın soğuklarından korunabilecekleri bölgelerin ancak buralarda bulunmasıdır. Koyun sürülerini, atlarını ve sığırlarını besleyen Yörükler kış aylarını bu tarz yerlerde geçirirken yaz aylarını da yaylalarda geçirerek hayatlarını devam ettirmişlerdir³².

Osmanlı İmparatorluğu zamanında Yörük ismiyle bilinen bu konar - göçer boyların Kızılırmak'ın doğusunda kalanlara "*Türkmen*", batısında kalanlara ise "*Yörük*" denilmiştir³³.

Yörük olarak adlandırılan, seyahatnamelerde de bu şekilde adı geçen Türk topluluğunun kökeninden dolayı kesinlikle Oğuzlardan olduğu söylenmektedir. Bu yörükler 15.yüzyılda yaşayan ve imparatorluğun kuruluşu ile alakalı en eski bilgileri verenlerden Oruç Bey'in "*oğuz boyu göçkücü Yörükler idi*" şeklindeki yorumuyla bilinir³⁴.

Yörükler eski zamanlarda keçe çadırlarda hayatlarını sürdürüyorlardı. Bu çadırlar türbe, kubbe biçiminde olmakta; baklava dilimi gibi kafes kafes ağaç parçalarından oluşan iskeletin üstüne ak keçe çekilmesiyle kurulmaktaydı. Bugün bunun izi, Anadolu'da sadece Konya Ereğlisi'nde, yarı göçebe Bekdik Aşiretinde bulunmaktadır³⁵.

1.5. Aşiretler

Aşiret Arapça bir sözcük olup "kabile" karşılığında kullanılacağı gibi kabileden daha küçük bir topluluğu da tarif ederken kullanılabilir. Türkçede ise yaygın olarak göçebe kişiler için kullanılmış, özellikle Osmanlılar zamanında boyun altında, cemaatin üstünde bir topluluğa isim olmuştur. Osmanlı kanunnâme ve ferman gibi belgelerinde genel olarak "*konar- göçer*" veya "*yörük*" olarak kaydedilen gruplar, yukarıdan aşağıya doğru bir sırayla,

³² Kemal Güngör, "Cenubi Anadolu Yörüklerinin Etno-Antropolojik Tetkiki", *Ankara Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Antropoloji ve Etnoloji Enstitüsü Neşriyatı*, Ankara, 1941, s.5.

³³ Mehmet Eröz, *Yörükler*, İstanbul, Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı, 1991.

³⁴ Tayyib Gökbilgin, *Rumeli'de Yörükler, Tatarlar ve Evlad-ı Fatihan*, Edebiyat Fakültesi Yayınları, İstanbul, 1957, s.42.

³⁵ Mehmet Eröz, "Türk Köy Sosyolojisi Meseleleri ve Yörük Türkmen Köyleri", *Ellinci Konferans*.

boy (kabile), aşiret, cemaat, oymak, mahalle, oba (aile) biçiminde bölümlere veya parçalara ayrılmıştır³⁶.

Araplardaki kabile yapılanması ise birkaç aşiretten bir aile, ailelerden cemaat, cemaatlerden küçük kabile, küçük kabilelerden imâre, imârelerin birleşmesinden de kabile şeklindeydi. Boyun idarî görevlerinin boy beyi (Arap kabilelerinde şeyh) tarafından yapılmasına karşılık aşiretlerde bu görev mîr-aşiretlerce (aşiret beyi veya kethüdâ) yapılırdı. Kimi durumlarda boy beyinin yetkisine bağlı olan aşiret beyinin belirlenmesi genellikle kalıtsal bir özellik göstermekteydi³⁷.

Anadolu'da yaşamını sürdüren aşiretler 1071 yılında, Bizanslılarla yapılan Malazgirt savaşı sonrasında bölük bölük gelen göçlerle Anadolu'da Türk nüfusunu artmıştır. Göçler, Moğol saldırısıyla daha da çoğalmıştır. Bu göçler sonrasında Oğuz boylarına dahil olmak üzere Karkın, Bayındır, Paçenek, Çavuldur, Çepni, Salur, Eymür, Alayundlu, Yüregir, İğdir, Kayı, Bayat, Karaevli, Yazır, Döğer, Dodurga, Avşar, Kızık, Beğdili, Büğdüz, Yıva, Kınık aşiretleri Anadolu'nun farklı bölgelerine yerleşmişlerdir. Bu Oğuz boylarına mensup unsurlar içinden bazıları bir araya gelerek birlikler oluşturmuş ve farklı isimler altında Anadolu'nun farklı yörelerinde, buldukları bölgelere göre adlar almışlardır. Tokat Voyvodalığına yerleşen aşiretler Bozok sancağına bağlı Mamalı Türkmenlerinden oluşmaktaydı³⁸.

Osmanlı Devleti'nde toplum iki ana başlık altında incelenebilir. Bunlardan ilki Askerî adı altında toplanan ve görev gereği vergilerden sorumlu olmayan kısım; ikincisi ise şehirliler, köylüler ve göçebe aşiretlerin ortaya çıkardığı reâyâ denilen vergi sorumlusu olan kısımdır. Bunlara; reâyâdan olup, padişah beratiyle bir kısım vergilerden muaf tutulan ve askerî ile raiyyet arasında muaf ve müselleme reâyâ ismiyle anılan bir yönden serbest bir zümreyi de eklemek gerekir. Osmanlı toplumdaki bu sınıflaşma, ait oldukları görevlerinden kaynaklanmakta, bütün kanun ve düzenler, sınıfların hukukî yapısına paralel bir tarzda ele alınmaktadır. Osmanlı toplumu Avrupa'dan değişik olarak sınıflar arasında aşılmaz duvarlarla birbirinden ayrılmamış, padişah emriyle askerî sınıftan bir kişi reâyâ içinde olurken, reâyâdan herhangi bir şahıs da beratla asker statüsü kazanmıştır. Öyle ki toplumun her kısmına ait

³⁶Cengiz Orhonlu, *Osmanlı İmparatorluğunda Aşiretlerin İskânı*, İstanbul 1963, s. 13-14.

³⁷Yusuf Halaçoğlu, *XVIII. Yüzyılda Osmanlı İmparatorluğu'nda İskân Siyaseti ve Aşiretlerin Yerleştirilmesi*, Ankara 1988, s.189-192.

³⁸Yusuf Halaçoğlu, *Osmanlı Kimliği ve Aşiretler*, Babiali Kültür ve Yayıncılığı, İstanbul, 2010, s.88.

buldukları kanun ve düzene göre hareket etmek halinde olup, müslüman veya gayrimüslim olsun her bir şahıs eşit hak ve hukuka sahip sayılmıştır³⁹.

Göçebe yaşamın bir gereği olarak daha çok hayvancılıkla ilgilenen aşiretler, bu açıdan yerleşik halkla iktisadî bakımdan bir bütünlük oluşturmuşlardır. Bu durum Yaylak ve kışlaklar arasındaki hareketleri, biraz da hayvanlarına otlak bulma fikrinden kaynaklanmıştır. Bununla birlikte göçebe yaşamlarının, merkezî otoritenin zayıflamasıyla başıboş şekilde ifade edilebilecek bir biçime dönüştüğü ve bunun onların uslanmaları, için iskânlarına bir neden oluşturduğu görülmektedir. Aşiretlerin kontrol altında tutulmaları ihtiyacı, devlet tarafından eski aşiret nizamının bozularak kethüdâlıklar biçiminde teşkilâtlandırılmalarına ve ancak belirli yönler dâhilinde hareketlerine izin verilmesine neden olmuştur⁴⁰.

Konar- göçerler, Osmanlı Devletinin benimsediği merkeziyetçi idare biçimine aykırı bir biçimde kanunnamelerde Yörük, *konargöçer taifedir karada ikametleri yoktur* şeklinde ifadelerle anılmışlardır. Bu ifadenin yanı sıra belli bir yaylak veya kışlakta ikamet edenlerde olmuştur. Aşiretlerin başıboş olarak tanımlanmalarının nedeni ise yaylaktan kışlağa geçme esnasında yolları üzerindeki yerli halkın mallarına, tarlalarına, ürünlerine zarar vermeleridir. Bu durumun bir sonucu olarak yerli halkın konar -göçerleri devlete şikâyet etmeleri devletin konar-göçer aşiretleri yerleşik hayata geçirme isteğini ve çalışmalarını doğurmuştur⁴¹.

Osmanlı'da aşiretlerin yerleşmiş olduğu bölgelerde nahiye teşkilatı oluşturulmuş, konargöçer aşiretler ayrı ayrı nahiyeler olarak kabul edilmiş ve aşiretlerin reisleri de nahiye müdürü olarak atanmıştır⁴².

Aşiretlerin yönetimi ile ilgili İngiliz askeri raporlarında açıklayıcı bilgiler bulunmaktadır. Bu raporlarda, kural olarak her aşiret yerleşik ve göçebe olarak meydana gelirdi. Göçebe olanlar zaman zaman kendilerini değişik aşiretlere bağlı olarak yansıtırsa da yağmacı ve kaçak bireyler iken, yerleşik olanlar reisin himayesi altında birbirine bağlıdır. Bu nedenle aşiretlerin sayısı önemli derecede farklılık göstermektedir. Aşiret reisinin bütün aşiret üyeleri üstünde denetimi bulunur. Aşireti tek elden yöneten reisin sınırsız bir yetkisi söz

³⁹Yusuf Halaçoğlu, *16.ve17. Yüzyıllarda Osmanlılarda Devlet teşkilatı ve Siyasi Yapı*, Ankara 1991, s.91.

⁴⁰Mükrimin Halil Yınanç, "Aşiret", *İA*, I, 709-710; J. Lecerf, "'Ashıra", *EI²* (İng.), I, 700; J. Chelhod, "Kabıla", *EI²* (İng.), IV, 334-335.

⁴¹Ahmet Refik Altınay, *Anadolu'da Türk Aşiretleri*, İstanbul, 1988, s.18.

⁴²İlber Ortaylı, *Tanzimat Devrinde Osmanlı Mahalli İdareleri (1840-1880)*, Ankara 2000, s. 105.

konusudur. Aşiretin reisi, herhangi bir üyesinin mallarını kontrolü altına alır ve aşirete mensup üyeleri cezalandırabilir. Osmanlı yöneticileri reisleri devlet hazinesine katkıları olduğu sürece kendi kendine hareket etmekte özgür bırakmışlardır. Reislerin aşiret yöneticisi olmalarında asalet durumları önemli paya sahiptir. Reisin ölümü gibi bir durumda akrabalarından en yaşlı olan varis olarak atanır ve herkes onun yetkilerini tanır. Adaylık ve seçim biçiminde meydana gelen demokratik davranışların yanında arada yetki gaspı da gerçekleşirdi. Aşiret reisinin olağanüstü yetkileri bile olsa aşiretin yaşlı üyeleri tarafından denetlenirdi. Yaşlı üyelerin bu yetkisi de onların maddi durumları ve güçleri göz önünde bulundurularak gerçekleştirilirdi.⁴³

Konar-göçerlerin yaşamını ve yaşam koşullarını daha iyi anlayabilmek içinde yaşadıkları çadırlar incelenmiştir. Yapılan araştırmalara göre üç tip çadır vardır. Bunlar; keçi kılından yapılmış *Kara çadır*, pamuktan veya keçeden yapılmış *Müdevver çadır*, koyun yünü dövülerek yapılmış *Keçe çadırlardır*. Konar-göçer aşiretler sonradan yerleşik yaşama geçince yaptıkları evlerini bu çadırların modeline uygun olarak inşa etmişlerdir⁴⁴.

Konar-göçerler, binmek yani ulaşım aracıyla at yetiştirirlerdi. Ticarete ise yetiştirdikleri koyun ve keçileri yaylalarına yakın bir pazarda satarak büyük kâr elde ederlerdi⁴⁵.

Vergi sorumluluğu bakımından Anadolu'da ve Rumeli'de yaşayan yörükler arasında farklar vardı. Rumeli'de yaşayan yörükler gemi yapımında, yolların güvenliği ve tamirinde, tahıl toplamakta, derbentçilik, köprü tamiri ve inşasında, kale yapımı ve onarımı gibi görevlerde devlet tarafından kullanılmışlardır. Bu işleri yapmaları karşılığında vergiden muaf sayılıyorlardı. Anadolu'da bulunan yörükler için aşiret kavramı kullanılmıştır. Anadolu'daki aşiretler yaptıkları işlere göre yüncü, darıcı olarak anılmışlardır⁴⁶.

Vergi karşılığı bir görevde bulunmayan yörüklerden alınan vergiler şu şekildedir; konargöçerlerin bazılarında *resm-i merai*, bazılarında *resm-i ganem*, ve başka bir kısmından ise koyun vergisi olarak geçen *ağnam resmi* alınırdı. Ağnam resminde yörüklerin

⁴³ Yakup Karataş, Eyüp Kul, "19. Yüzyılın Sonlarında Beyazıt Sancağındaki Aşiretler ve İskân Politikası", *Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, Erzurum, S.48, s.29.

⁴⁴ Yusuf Halaçoğlu, a.g.e., s.15.

⁴⁵ Cengiz Orhonlu, *Osmanlı İmparatorluğunda İskan Aşiretlerin Teşebbüsü*, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi yayınları, İstanbul, 1963, s.29.

⁴⁶ Cengiz Orhonlu, a.g.e., s.15.

koyun sayısı 300 olduğunda sürü kabul edilir ve vergi miktarı artardı. Bazı bölgelerde sürü ala, edna, evsat olarak anılmış ve vergi miktarı buna göre değişim göstermiştir. Sürü sayısına bağlı olarak yılda bir kez olmak üzere yaylak resmi alınmıştır. Adet-i Çoban beyi ve adet-i resmi kışlak vergisi ise her 100 koyundan 20 akçe olarak alınıyordu⁴⁷.

Tanzimat döneminde vergiler aşiretlerde bulunan hanelere paylaştırılarak alınmıştır. Yine Tanzimat döneminde yörüklerin yerleştirilmek istemesinin bir nedeni de iskân gerçekleştirilecek bölgenin şenlendirilmesi amacı taşımaktaydı⁴⁸.

Zile’de yaşamını sürdüren Türk topluluğu bölgelere göre farklı adlarla anılırlar. Bazı bölgelerde “Aşiret” veya “Sıraç”, bazı bölgelerde Hoca Ahmet Yesevi’nin lakabı olan “Hubyar” adından geldiği için, “Hubyarlı” olarak da anılmaktadır. Ancak Sıraç(Beydilli) Türkmenleri, kendilerinin “Sıraç” olarak adlandırılmalarını, hakaret olarak görmekte⁴⁹.

⁴⁷ Cengiz Orhonlu, a.g.e., 23.

⁴⁸ Celal Erdönmez, *Osmanlı İmparatorluğu'nun İskan Siyaseti ve Konar Göçer Aşiretlerin Yerleştirilmesi*, Yüksek Lisans Tezi, Samsun, 1995, s.39.

⁴⁹ Ali Kenanoğlu ve İsmail Onarlı, *Hubyar Sultan Ocağı ve Beydili Sıraç Türkmenleri*, Hubyar Kültür Derneği Yayınları, İstanbul, 2002, s.16.

BÖLÜM II. ZİLE YÖRÜKAN-I MÜSLİM NÜFUS DEFTERLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

2.1.1.ZİLE NÜFUS DEFTERLERİNDEKİ KAYIT SİSTEMİ

Çalışmada transkripsiyon ve tahlil edilmiş 3defter vardır. İncelenen defterler Nfs. d. 2525-7282 ve 7283 numaralı defterler olup hane esasına göre kaydedilmiştir. Hane numarası verilmeyen defterlerde içinde olmak üzere akrabalık bağına göre isimler yan yana yazılmak suretiyle kayıt altına alınmıştır. Baba oğul ilişkisi belirtilirken “oğlu,” “bin” veya “veled” kelimeleri kullanılmıştır. Hane reisinin oğul sayısı birden çoksa “diğer oğlu” ifadesi kullanılmış, aynı hanede yaşayan yan soylar içinse “karındaşı, karındaş oğlu” diğer hane üyelerinin akrabalık bağlarını belirtmek içinse “damadı”, “yeğeni”, “emmisi” gibi ifadeler tercih edilmiştir. Aile mensuplarına ait lakaplarda kullanılmıştır.“Hafid” ifadesi ise dede torun ilişkisini belirtmek için kullanılmıştır. Her bir şahsın yaşı “sin” ifadesinin altına yazılmıştır.

Nüfusun fiziksel özellikleri; boy, sakal ve bıyık gibi ayırt edici unsurlar defterlere kaydolmuştur. Boy; orta, kısa, uzun olarak kaydedilirken bıyık; kara, ter, kumral, sarı ve sakal ise kara, köse, ak, sarı, kır, seyrek biçiminde belirtilmiştir. 10-20 yaş aralığındaki genç erkek nüfusu ifade etmek için kullanılan henüz sakalı ve bıyığı bitmemiş genç anlamında olan “şabb-ı emred” ve aynı anlamagelen “müzellef” sözcükleri kullanılmıştır. Bütün defterlerde olmamakla birlikte özellikle son defter olan Nfs. d. 7283 numaralı defterde erkek çocukları olan kişilerin adlarının altına “mevlüd” veya “tevellüd” yazılarak çocuğun adı ve doğum tarihi gün, ay, yıl belirtilerek kaydedilmiştir. Olay kayıtları da “fevt (ölüm vakaları)” ifadesi ile işaret edilmiştir.

Kaza nüfusuyla ilgili diğer bir noktada engelli ve hasta olanlarla alakalıdır. Bunların durumları adlarının üstüne eğik bir şekilde not alınmıştır. Defterlerde “topal”, “alil(hasta)”, “yekçeşm(tek gözlü)”, “amâ”, “çolak”, “burunsuz” gibi hastalık ve engel durumlarına rastlanmıştır. Gözleri zayıf olan kimseler için “gözleri maş’uş” ifadesi kullanılmıştır.

Tablo 1: H.1259\M.1843.1850 Tarihli ve 2525-7282-7283 Numaralı Defterlere Göre Hastalık ve EngelDurumlarının Nüfusa Göre Dağılımı

	2525 NUMARALI DEFTER	7282 NUMARALI DEFTER	7283 NUMARALI DEFTER
ENGEL DURUMLARI			

11	Topal	1	0	0
22	Ama(kör)	2	0	0
34	Gözleri Ma'suş (gözü zayıf olan)	2	0	0
55	Yekçeşm	5	0	0
66	Burumsuz	3	0	0
77	Çolak	3	0	0
88	İ'rac	6	0	0
99	Alil (hastalıklı)	1	0	0
		Toplam; 23	Toplam;0	Toplam;0
Genel Toplam:23				

Müslüman nüfusun askerlik durumunu göstermek için nüfus üç grupta değerlendirilmiştir. Defterlerden anlaşıldığı kadarıyla 13 yaşın altındaki erkek nüfus sagır, 13-40 yaş aralığındaki erkek nüfus tuvana, 40 yaş üzerindeki erkek nüfus ise müsün olarak kaydedilmiştir. Buna göre şahısların askerliğe uygun olup olmadığı da defterlerden anlaşılabilir. Müslim defterlerin de askerde olan erkek nüfus için yine adlarının üstüne eğik biçimde “*asakir-i mansuredendir*”, “*mansurede*” ve “*redif*” gibi açıklamalar yazılıdır. Bunun yanı sıra askerden izne gelen ve firar eden nüfusa da defterlerde yer ayrılmıştır.

İncelenen defterler Yörükân-ı Müslim nüfus defterleri olduğundan ilgili nüfus yani bölgedeki Türkmenler “*Aşiret- Cemaat- Kabile*” şeklinde bir toplumsal gruba mensupturlar. Buna bağlı olarak da 19. Yüzyılda tutulmuş olan Zile Yörükân-ı Müslim nüfus defterlerinde yer alan aşiret ve cemaatler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 2: H.1266\M.1843-1849-1850 Tarihli 2525-7282-7283 Numaralı Defterlerde bulunan Zile Yörükân-ı Müslim Nüfusun Aşiretlerinin İsimleri:

DEFTERLERE GÖRE AŞİRET VE CEMAATLER		
2525 Numaralı Defter	7282 Numaralı Defter	7283 Numaralı Defter
Cihanbeyli Aşireti	Zağferânlı Cemaati	Yazgülü Aşireti
Sancağı Aşireti	Ez Zağferânlı Cemaati	Tarcanlı Aşireti
Zağferânlı Aşireti	Ez Zağferânlı cemaati	Seyfhanlı Aşireti
Yazıcı Aşireti	Ez Zağferânlı cemaati	Çelikanlı Aşireti
Zağferânlı Aşireti der-toprak ekidir?	Ekrad Aşireti	Mezbur Aşireti

Defterlerin büyük bir kısmında hanelerde yaşayan erkeklerin medeni halini görmek de mümkündür. Hemen hemen defterlerin genelinde bekâr olan yetişkin nüfusun isminin alt kısmına mücerred (bekâr) sözcüğünün kısaltması olarak kırmızı mürekkeple mim harfi ilave edilmiştir.

Defterlerin transkribe edilmesinde çeşitli zorluklarla karşılaşmıştır. Kişilerin adlarının veya lakaplarının silinmiş olması, yazıların eksik olması ve hata içermesi, bazı yerlerin unutulması, aynı defterde değişik kâtiplerin görev alması sonucunda yazım çeşitlilikleri mevcut, eksik hane ve nüfus sayımı gibi durumlar bulunur. Defterlerde okunamayan veya anlamında tereddüte düşülen yerler (?) soru işareti ile gösterilmiştir.

2.1.2. NFS.d. 2525 NUMARALI DEFTERE GÖRE 1259/1843-1844' DE ZİLE YÖRÜKAN-I MÜSLİM NÜFUS

2.1.1. Defterin Genel Özellikleri

Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivi Nüfus Defterleri kataloğundaki Nfs. d. koduyla 2525 numarada kayıtlı bulunan defterin başlangıç tarihi H.1259/M.1843-1844'dür. Bu defter Sivas Eyaleti'ne bağlı kazalardaki yerli müslim nüfusu kapsamaktadır. Zile ile ilgili kayıtlar toplam 120 sayfadan oluşmaktadır. Numaralama usulü sayfa usulüdür. Kalabalık bir defter olduğu için kişiler her sayfada dörder sütun ve on altı satır olarak kaydedilmiştir. Defter 20x55.5 cm. ebatlarında, ciltli ve ebrusuzdur. Numaralandırma usulü sayfa usulüdür.

2.1.2. 2525 Nolu Defterde Bulunan Mahalle ve Köyler

2525 numaralı defter Zile kazasına bağlı 42 köyü (karyeyi) kapsamaktadır. Bu köylerin bir kısmı aşiretlerden oluşurken bir kısmın da Yörükân-ı Müslimlerden oluşmaktadır.

Tablo 3: H.1259\M.1843.1844 Tarihli 2525 Numaralı Defterdeki Yörükân-ı Müslim Nüfusun Mahalle ve Köylere Göre Dağılımı:

NO	ZİLE KAZASI	NÜFUS
	Hacı Köyü,	123
	Evled Köy Nam-ı Meşhur İshaklı Köyü,	78
	Kethüdalı Köyü,	16
	Ebelmin\İlmin Köyü	124
	Fakıdağı Köyü,	53
	Kurş Ağılı Köyü,	41

Sarı Kaya Köyü,	23
Arbac Köyü,	57
Koyuncu Köyü,	76
Köylüce Yörükân Köyü	89
Ağçe Keçili Yörükân Köyü,	76
Candar Kabilesi, Ağılıcuk Köyü,	28
Candar Köyü	78
Hacı İlyas Köyü,	17
Kızılca Kışla Köyü,	55
Bayad Keçe Yörükânı Köyü,	16
Eski Desken Köyü,	53
Barılbaç Yörükân Köyü,	238
Gökçeli Kabilesi, Ferik Köyü,	164
Yassı Kışla Köyü,	61
Çiftlik Derunundan Köyü,	5
Göbencik Köyü,	107
Kara Yakup Köyü,	73
Gökçe Köyü,	28
Çürük Köyü,	98
Sarı Hakber Köyü,	33
İsmaili Köyü,	167
Emir Said Kabilesi, Emir Said Köyü,	150
Cihanbeyli Aşireti, Küsürlük Köyü,	68
Kırk dilim Köyü,	129
Koca Bekir Oğlu Köyü,	47
Beğçe Köyü,	14
Sakızlık Köyü,	10
Molla İsmail Oğlu Köyü,	21
Kabi Köyü,	29
Turamata Köyü,	21
Kör Oğlu Köyü,	18
Kapu Köyü, Sancağı Aşireti,	22
Ali Kocada Şeyh Köyü,	107
Ekdir Köyü ,Zağferanlı Aşireti	11
ŞeyhKöyü,Yazıcı Aşireti,	9
ZağferanlıAşireti, Der-Toprak Ekdir? Köyü,	82
TOPLAM: 2.715	

Defterden tabloya döküldüğü üzere, 1259 tarihinde Zile kazasında 42köy olduğu ve Nfsd. 2525 numaralı defterde 2715 erkek nüfus kayıtlı olduğu görülmektedir.

Nfs d.2525 Numaralı defterde bulunan karyeler ve karyede yaşayan nüfusun erkeklerinin yaş özellikleri ile bahsi geçen karyelerde kaç hane bulunduğu aşağıda verildiği üzere kategorize edilebilir.

Hacı Köyü: Köyde, 66 hane bulunmaktadır. Karye-i Hacı Köyünde yaşayan nüfusun en küçük üyelerinin 1 yaşlarında olduğu en yaşlı üyesinin ise 75 yaşında olarak kaydedilmiştir. Hane 8’de yer alan Ahmet oğlu İbrahim’in yaşı sehven 5 yazılmıştır. Bu durumun nedeni hane sahibi olmak için yaşının küçük olmasıdır. Hane 44’te 50 yaşında olan hane sahibi Hüseyin oğlu Osman’ın oğlu Süleyman’ın yaşı 40 olarak kayda geçmiştir. Bu örnek bize o dönemde evlilik yaşının 9-10 yaşlarına kadar düştüğünü göstermektedir. Aynı kabileye mensup hane 27’nin sahibinin 80 yaşında olduğu ve 10 yaşında oğlu olduğu kaydedilmiştir. Buradan anlaşılan evlilik çağı veya çocuk sahibi olma yaşı o dönemde çok erken olabildiği gibi çok geçte olabilmektedir. Hane 47’de yer alan Hasan oğlu Ömer’in “*şabb-ı emred*” olması dışında bir özelliği de “*mefkud*” yani kayıp olması olarak kayıtlara geçmiştir. Hacı Köyünde 61. Hanenin sahibinin “*cingit*” lakaplı olduğu dikkat çekmektedir. Bu özellik Hacı Köyünde çingene lakabının kullanıldığını göstermektedir. 24 tane *şabb-ı emred* bulunmaktadır. *Şabb-ı emred* bıyığı henüz çıkmamış delikanlı genç erkek anlamına gelmektedir. Hane 33’ün sahibinin oğlu olan 15 yaşındaki *şabb-ı emred* Mehmet’in isminin başında yer alan “*i’rac*” kelimesi şahsın topal olduğunu ve bastonsuz yürüyemediğini ifade etmek için kullanılmıştır. Hane 43’te yaşayan hane sahibi Hasan’ın oğlu Ömer’in isminin başında yer alan “*mefkut*” kelimesi bu çocuğun kayıp olduğunu belirtmek için kullanılmıştır.

Uluköy Nam-ı Meşhur İshaklı Köyü: İshaklı ismiyle bilinen Uluköy’de 29 hane bulunmaktadır. Köy sakinlerinden en küçük olanın 1 yaşında, en büyük olanın ise 60 yaşında olduğu görülmektedir. Köyün 21 ve 22 numaralı hanelerinin hane numarası unutulmuştur. Unutulan hane numaralarını göstermek maksadıyla süslü parantez ibaresi kullanılmıştır. Hane 16’da hane sahibi olan İbrahim’in küçük oğlu olan İbrahim’in isminin başında yer alan “*i’rac*” kelimesi çocuğun topal olduğunu bastonsuz yürüyemediğini ifade etmek amacıyla kullanılmıştır. Köyde 8 tane “*şabb-ı emred*” genç bulunmaktadır.

Kethüdalı Köyü: Bahsi geçen köyde 14 hane bulunmaktadır. Köy halkının en yaşlı üyesi 60 yaşındadır, en genç üyenin yaşı ise 1’dir. Kethüdalı köyünde 2 tane “*şabb-ı emred*” genç olduğu görülmektedir.

Ebelmin / İlmin Köyü: Köyde 57 hane bulunmakta olup, köy sakinlerinden en küçük üyelerinin yaşı 1, en yaşlı olanların yaşı 80 olarak kayda geçmiştir. Hane 34’de yer alan hane sahibinin isminin önünde “*müteveffa*” kelimesi getirilmiştir. Müteveffa ölmüş olan hayatta olmayan insan demektir. Hane 52’de yaşayan hane sahibi İlyas oğlu Ömer’in yaş bilgisi verilmemiştir. Köyde 14 tane “*şabb-ı emred*” bulunmaktadır. Hane 33’te yer alan Gürün ismi şahsın Zile’ye Sivas’ın başka bir ilçesi olan Gürün’den gelme olduğunu göstermektedir.

Fakıdağı Köyü: Köyde 18 hane bulunmaktadır. Köyün en genç üyeleri 1 yaşında iken köyün en yaşlı üyeleri ise 60 yaşındadır. 7 adet “*şabb-ı emret*” bulunmaktadır. Hane 10’da yaşayan 60 yaşındaki hane üyesinin 4 yaşında oğlu olması dikkat çekici bir özellik olarak karşımıza çıkmaktadır.

Kurş Ağılı Köyü:Köyde 16 hane bulunmaktadır. Bu köyün en yaşlı üyesinin yaşı 80, en genç üyesinin ise 1 yaşında olduğu kaydedilmiştir. Köyde 3 tane “*şabb-ı emred*” bulunmaktadır.

Sarı Kaya Köyü: Köyde 27 hane bulunduğu görülmektedir. Karyede nüfusun en yaşlısının yaşı 55, en gencinin yaşı ise 1 olarak kaydedilmiştir. Köyde 1 tane “*şabb-ı emred*” bulunmaktadır.

Arbac/Erbac Köyü: Köyde 27 hane bulunduğu ve bu köyün en yaşlı üyesinin 70, en genç üyesinin yaşının da 1 yaşında olduğu kayıtlardan anlaşılmaktadır. Hane 24’te yer alan hane sahibi İbrahim’in isminin başında yer alan “*müteveffa*” sözcüğünden hayatta olmadığı 2 yaşında bir yetiminin olduğunu anlıyoruz. Köyde 4 tane “*şabb-ı emred*” bulunmaktadır.

Koyuncu Köyü:Bu köyde 7 hane bulunduğu ve köyün en yaşlı üyesinin 70, en küçük üyesinin 1 yaşında olduğu görülmektedir. Hane 2’de yer alan hane sahibi Mehmet’in isminin başında bulunan “*müteveffa*” sözcüğünden hayatta olmadığı anlaşılıyor. Köyde 13 tane “*şabb-ı emred*” bulunmaktadır.

Köylüce Yörük Köyü: Bahsi geçen köyde 39 hane bulunmaktadır. Köy ahalisinden en yaşlı olanın yaşı 80 iken en genç üyelerin yaşı 1 olarak kayıtlara geçmiştir. Köyün imamının hane 1’de ikamet ettiği kayıtlardan görülmektedir. Hane 8’de yer alan hane sahibi Aşur’un 80 yaşında olduğu ve küçük oğlunun 7 yaşında olduğu belirlenmiş ve bu kayıttan geç yaşta baba olduğu sonucu çıkarılmıştır. Aynı şekilde hane 11’in sahibi

Hüseyin'in 60 yaşında olması ve 4 yaşında çocuğunun bulunması geç yaşta baba olunduğu düşüncesini güçlendirmektedir. Köyde 8 tane “*şabb-ı emred*” bulunmaktadır.

Ağçe Keçili Yörük Köyü: Adı geçen köyde 30 hane vardır. Ayrıca bu karyenin en yaşlı nüfusunun yaşının 70, en genç olan üyesinin yaşının 1 olduğu kaydedilmiştir. Hane 1’de köyün imamı olan 60 yaşındaki aksakallı Mustafa’nın hane sahibi olarak kayıtlara geçildiği görülmektedir. Hane 13’te yer alan hane üyesinin “*Kıbtı*” lakaplı olması bölgede çingene olduğunu bize doğrudan göstermese de çingene lakabının kullanıldığını göstermesi açısından önemlidir. Köyde 2 tane “*şabb-ı emred*” bulunmaktadır

Ağlucuk Köyü:Köyde 12 hane bulunmakta olup bu köyde yaşayan nüfusun en yaşlı üyesinin yaşı 60, en genç üyesinin yaşı ise 1 olduğu görülmektedir. Köyde 3 tane “*şabb-ı emred*” bulunmaktadır.

Candar Köyü:Köyde39 hane bulunmakta olup köyün en yaşlısının 50, en gencinin ise 1 yaşında olduğu kaydedilmiştir. Hane 8’in sahibi olan Osman’ın kardeşi Veli’nin isminin üzerinde yer alan “*Redif*“ ifadesi şahsın askerlik görevini yapmakta olduğunu göstermektedir. Yine Hane 22’de yaşayan ev sahibi Ahmed’in üvey oğlu olan Osman’ın isminden önce yer alan “*Redif*” ifadesi nüfus kaydının alındığı dönemde şahsın askerde olduğunu göstermektedir. Candar Köyünde 8 tane “*şabb-ı emred*” bulunmaktadır.

Hacı İlyas Köyü: Köyde 10 hane bulunmakta olup köyün en yaşlı üyesinin yaşı 80 iken en genç üyesinin yaşı 1 olarak kayıtlara geçmiştir. Daha önce incelenen köylerden farklı olarak bu köyün İmanın genç olduğu (20) ve hane sahibi olduğu kayıtlara geçmiştir. Hane 4’te yaşayan hane sahibinin kardeşi olan Yusuf’un isminden hemen önce verilen “*Alil*” kelimesi bu şahsın hastalıklı olduğunu ifade etmek için kullanılmıştır. Hane 6’da ev sahibi olan 15 yaşındaki Ömer’in, 60 yaşındaki babalığı Halil’e baktığı dikkat çekici bir özellik olarak kayda geçmiştir. Köyde 3 tane “*şabb-ı emred*” bulunmaktadır.

Kızılca Kışla Köyü: Köyde 23 hane bulunmakta olup köyün en yaşlı üyesinin yaşı 70, en genç üyesinin yaşı 1 olarak kayıtlara geçmiştir. Hane 1’de oturan hane sahibi Ahmet’in 32 yaşında olduğu ve 20 yaşında oğlu bulunduğu belirlenmiştir. Bu durum bize erken evliliğin ve erken baba olunduğunu göstermesi bakımından dikkat çekicidir. Köyde 5 tane “*şabb-ı emred*” bulunmaktadır.

Bayad Keçe Yörükânı Köyü: Bahsi geçen yörük köyünde 7 hane bulunmakta olup köyün en yaşlı üyesi 70, en genç üyesi ise 1 yaşında olarak kaydedilmiştir. Köyde 3 tane “*şabb-ı emred*” bulunmaktadır.

Eski Desken Köyü: Adı geçen köyde 72 hane bulunmakta olup köyün en yaşlı üyesi 90, en genç üyesi ise 1 yaşında olarak kaydedilmiştir. Hane 1’de köyün imamı 25 yaşındaki Molla Osman oğlu Ömer hane sahibi olarak yer almaktadır. Hane 2’de yer alan hane sahibi 70 yaşındaki Mustafa’nın 3 yaşında “*sagiri*” bulunmaktadır. Bu da geç baba olunması geleneğinin bu köyde de mevcut olduğunu kanıtlamaktadır. Hane 10’da bulunan hane sahibi Osman’ın isminin başında bulunan “*ihraç*” ifadesi bu şahsın dışarı sürüldüğünü, dışarı gönderildiğini ifade eder niteliktedir. Hane 41’de oturan hane sahibi 80 yaşındaki Süleyman’ın 4 yaşında oğlu olması dikkat çekmektedir. Hane 61’de yer alan hane sahibinin 10 yaşında olması diğer hane sahiplerinin yaşlarından farklılık göstermektedir. Aynı şekilde hane 62’de yer alan hane sahibi Osman oğlu Ali’nin de 8 yaşında olması bu köyde çocuk yaştaki ahalinin hane sahibi olabileceğini göstermektedir. Hane 65’te oturan hane sahibi Aksakallı Yakup’un 5 ve 3 yaşında oğullarının olması dikkat çekici bir özelliktir. Köyde 8 tane “*şabb-ı emred*” bulunmaktadır.

Barılbaç Yörükânı Kabilesi: Köyde 72 hane bulunmaktadır. Bu köyün ahalesindeki en yaşlı üyelerin yaşları 70, olarak en genç üyelerin yaşları ise 1 olarak kaydedilmiştir. Hane 1’de köyün imamı ve hane sahibi olan Hüseyin oğlu Mehmet oturmaktadır. Hane 2’de yer alan şahsın isminin başında “*muhtar-ı evvel*” ifadesi bulunmaktadır. Bu bilgi Hüseyin oğlu Hasan’ın köyün birinci muhtarı olduğunu göstermektedir. Hane 3’te köyün 2. Muhtarı oturmaktadır. Bunu şahsın fiziksel özellikleri ve ismi yazılmadan önce yazılan “*muhtar-ı sani*” ifadesinden anlıyoruz. Hane 4’te yer alan hane sahibi Hasan’ın 40 yaşında olduğu 30 yaşında oğlu olduğu dikkat çekmektedir. Bu durum çok erken yaşta evliliğin ve çocuk sahibi olmanın mümkün olduğunu göstermektedir. Hane 5’te yer alan hane sahibi 70 yaşındaki İsmail oğlu Velinin 3 yaşında oğlunun olduğu kaydına rastlamamız evlilik ve çocuk sahibi olma yaşının değişkenlik gösterdiğini belirtir nitelikteki örneklerdendir. Köyde 16 tane “*şabb-ı emred*” bulunmaktadır.

Gökçeli Kabilesi- Ferik Köyü: Gökçeli kabilesine mensup olan Ferik köyünde 71 hane bulunmaktadır. Köy halkının en yaşlısı hane 39’da yaşayan Bektaş oğlu Ali112

yaşındadır. Hane 34'te yaşayan Mustafa oğlu Beltaş 100 yaşındadır ve bahsi geçen şahsın 15 yaşında oğlu olması dikkat çekmektedir. En genç olan köy mensupları ise 1 yaşındadırlar. Hane 1'de köyün imamı 21 yaşındaki Arapoğlu Hüseyin'in oğlu Ali oturmaktadır. Hane 2'de köyün birinci muhtarı(*muhtar-ı evvel*) 50 yaşındaki Mustafa oğlu Osman yaşamaktadır. Hane 3'te köyün 2. muhtarı Hasan oğlu Ali'nin yaşadığını isminin önündeki "*muhtar-ı sani*" sözcüğünden anlıyoruz. Hane 20'de sehven bir hata yapılmış hane sahibinin yaşı 5 olarak kaydedilirken oğlunun yaşı 16 olarak kayda geçmiştir. Hane 23'te yer alan hane sahibinin isminin önünde bulunan "*i'rac*" kelimesi hane sahibinin total olduğu bastonsuz yürüyemediğini göstermektedir. Hane 38'in sahibi 90 yaşındaki Mehmet oğlu Abdullah'ın isminin başında bulunan mağfur sözcüğü hane sahibinin sayım sırasında hayatta olmadığını gösteriyor. Hane 21'de hane sahibi Himmet'in fiziksel özelliklerinin önünde bulunan "*maşuş*" ifadesi gözlerinin zayıf olduğunu belirtmek amacıyla kullanılmıştır. Hane 23'te ev sahibi olarak kayıtlara geçen 70 yaşındaki Ali'nin isminin üzerinde verilen "*i'rac*" kelimesi şahsın bastonsuz yürüyemediğini yürümekte güçlü çektğini belirtmek için kayıt edilmiştir. Hane 32 de yer alan hane sahibi olan 60 yaşındaki Halil'in "*Yekçeşm*" olduğu yani tek gözünün görmediği kayıtlara geçmiştir. Hane 38'de hane sahibi olan 90 yaşındaki Abdullah'ın isminin üzerinde yer alan "*mevkut*" kelimesi şahsın kayıp olduğunu göstermektedir. Hane 47'de yaşayan hane sahibinin oğlu olan 22 yaşındaki Kasım'ın gözlerinin "*maş'uş*" olduğu dikkat çekici bir özellik olarak kayıtlara geçmiştir. Hane 52'de yer alan "*müteveffa*" kelimesi şahsın vefat ettiğini ifade etmek için kullanılmıştır. Köyde 7 tane "*şabb-ı emred*" bulunmaktadır. "

Yassı Kışla Köyü: Köyde 19 hane bulunmaktadır. Köyün en yaşlıları 60 yaşında olup en genç olan 1 yaşında olarak kaydedilmiştir. Hane 18'in sahibi olan şahsın 13 yaşında olduğu ve 3 yaşında oğlu olduğu küçük yaşta evlilik yaptığı ve çocuk sahibi olduğunu gösterir niteliktedir. Bu köyde nüfusun genel yaş durumuna baktığımızda yaşlı nüfusun çok olmadığını genç nüfuslu bir köy olduğu yorumunu yapabiliriz. Hane 1'de hane sahibi Hüseyin'in 20 yaşındaki ikinci oğlu Ali'nin isminin üst kısmında yer alan "*redif*" ve "*mevkut*" sözcükleri şahsın askerde iken kaybolduğunu anlamamıza yardımcı olmaktadır. Hane 4'te hane sahibi olarak ikamet eden 30 yaşındaki Mehmet'in bakmakla sorumlu olduğu 11 erkek nüfusun olması dikkat çekici bir özelliktir. Yine hane 4'te yaşayan Hane sahibi Mehmet'in bakmakla mükellef olduğu 5 yaşındaki oğlu Hasan'ın "*Yekçeşm*" olduğu yani tek

gözünün kör olduğu ve göremediği kayıtlara geçmiştir. Hane 7’de yaşayan 30 yaşındaki hane sahibi İsmail’in isminin üzerinde yer alan “*Yekçeşm*” ifadesi hane sahibinin tek gözünün engelli olduğunu, göremediğini ifade etmek amacıyla kullanılmıştır. Köyde 5 tane “*şabb-ı emred*” bulunmaktadır.

Çiftlik Derunundan Köyü: Köyde 5 hane bulunmakta olup en yaşlı köy üyesi 45 yaşında, en genç üyesi ise 9 yaşında olarak kaydolmuştur. Hane 2’nin sahibinin erkek çocuğunun olmadığı hane 1 ve hane 3’te de birer oğul olduğu kayıtlara geçmiştir.

Göbendcik Köyü: Adı geçen köyde 22 hane bulunmakta olup bunların en yaşlısı 90 yaşındayken en genç olan köy üyesi 1 yaşındadır. Hane 8’de yer alan hane sahibinin adı ve fiziksel özelliklerinden önce verilen “*müteveffa Süleyman bey karındaşı*” cümlesinden hane sahibinin kardeşinin öldüğünü anlıyoruz. Hane 10’da ev sahibi olan 90 yaşındaki Himmet oğlu Mehmet’in 7 ve 1 yaşlarında çocukları olması dikkat çekici bir özelliktir. Yine hane 18 de oturan hane sahibi Satılmış oğlu Mustafa’nın 80 yaşında olması ve 2 yaşında oğlunun bulunması evliliklerin ve çocuk sahibi olma yaşının geç olabildiğini göstermektedir. Hane 20’de yaşayan İbrahim oğlu Mehmet’in isminin üst kısmında “*redif*” sözcüğünün bulunması şahsın sayım sırasında askerlik görevini yapmakta olduğunu göstermektedir. Hane 13’te sehven bir hata yapılmış ve 35 yaşındaki hane sahibi Osman oğlu Mustafa’nın 70 yaşında oğul olduğu kayda geçmiştir. Hane 14’te 70 yaşındaki hane sahibi Mehmet oğlu Veli’nin küçük oğlunun yaşı 2 olarak yazılmıştır bu durum daha önceki örneklerde olduğu gibi geç yaşta çocuk sahibi olduğu kanısını güçlendirmektedir. Hane 1’de yaşayan erkek nüfusun 9 kişi olduğu evin kadın nüfusunu da düşünürsek kalabalık bir hane olması bakımından dikkat çekicidir. Hane 20’de yaşayan hane sahibi olan Mehmet’in oğul olan Mehmet’in isminin üst kısmında yer alan “*Redif*” sözcüğü şahsın nüfus sayımları yapıldığı esnada askerlik hizmetini yaptığını göstermektedir. Köyde 5 tane “*şabb-ı emred*” bulunmaktadır.

Kara Yakup Köyü: Köyde 18 hane bulunmaktadır. Köyün en yaşlı üyesi hane 15’te hane sahibi olarak ikamet eden 90 yaşındaki Mehmet isimli şahıs iken köyün en küçük üyeleri 2 yaşlarında birden fazla köy üyesidir. Hane 14’te hane sahibi olarak kaydedilen Veli’nin 70 yaşında olup 2 yaşında oğlunun olması geç yaşta baba olunması açısından önemli bir özelliktir. Hane 1’de ikamet eden 48 yaşındaki Ömer’in isminin üst kısmında yer alan “*Kabile kethüdası*” ibaresi Kara Yakup Köyünün kethüdası olduğunu göstermektedir. Hane 2’de hane

sahibi olarak kaydedilen 45 yaşındaki Hasan'ın 36 yaşında oğlu olması 9 yaşında baba olduğunu gösterir köyde çok erken veya çok geç yaşlarda evlat sahibi olunabildiğini göstermektedir. Hane 9'da hane sahibi olarak ikamet 71 yaşındaki Süleyman'ın isminin üzerinde yer alan “*Yekçeşm*” ifadesi şahsın tek gözünün engelli olduğunu belirtmek amacıyla kaydedilmiştir. Köyde 2 tane “*şabb-ı emred*” bulunmaktadır. “*Şabb-ı emred*” henüz bıyığı çıkmamış genç delikanlı anlamına gelmektedir.

Gökçe Köyü: Köyde 11 hane bulunmaktadır. Köy halkından en yaşlı üyenin yaşı 100 iken en genç üyenin yaşının 1 olduğu görülmektedir. Hane 1'de Köyün birinci muhtarının yaşadığını şahsın isminin önünde bulunan “*muhtar-ı evvel*” ifadesinden anlıyoruz. Aynı şekilde hane 2'de hane sahibinin isminin önünde yazan “*muhtar-ı sani*” ifadesinden köyün ikinci muhtarının da bu hanede yaşadığını kavırıyoruz. Hane 10'da yaşayan hane sahibi Mehmet oğlu Halil'in isminin önünde yer alan “*mukad*” sözcüğü ağır yüklü, yük taşıyan anlamlarına gelmektedir. Hane 10'da hane sahibi olarak ikamet eden Mehmet'in isminin üzerinde yer alan “*mefkut*” sözcüğü şahsın kayıp olduğunu belirtmek için kullanılmıştır. Hane 11'de hane sahibi olarak ikamet eden Mustafa'nın oğlu olan Mustafa'nın isminin önünde yer alan “*üvegi*” sözcüğü bu şahsın üvey oğlu olduğunu belirtmektedir. Köyde 1 tane “*şabb-ı emred*” bulunmaktadır.

Çürük Köyü: Çürük Köyü ile ilgili yapılan araştırma sonucunda bu köyün isminin sene 938 (1532) yılında Maraş'ta var olan bir cemaat ismi olduğu görülmüştür⁵⁰. Adı geçen köyde 38 hane bulunmakta ve köy halkından en yaşlı olan şahıs 80 yaşındayken en genç üyelerin 1 yaşlarında olduğu görülmektedir. Köyün birinci muhtarının hane 1'de yaşadığı bilgisine hane üyesinin isminden önce yer alan “*muhtar-ı evvel*” kelimesinden ulaşıldı. Aynı şekilde köyün ikinci muhtarının hane 2'de yaşadığını hane sahibinin isminden önce yer alan “*muhtar-ı sani*” ifadesinden ulaşıldı. Hane 4'ün sahibi olan Osman oğlu İbrahim'in yaşı 25 olarak kayda geçerken aynı hanede yaşayan oğlunun yaşı 14 olarak kayda geçmiştir. Hane 17'de yaşayan hane sahibi Hasan oğlu Abdullah'ın isminin başında yer alan “*redif*” ifadesi şahsın sayım sırasında askerlik görevinde olduğunu ifade etmek için kullanılmıştır. Hane 19'un sahibi olan Ali oğlu Mustafa'nın isminin başında bulunan “*a'ma*” ifadesi 80 yaşındaki şahsın gözlerinin görmediğini belirtir niteliktedir. Hane 20'de hane sahibi olarak kayda geçen

⁵⁰ Yusuf Halaçoğlu” Anadolu'da Aşiretler, Cemaatler Oymaklar(1453-1650)”, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara,2009, s.578. c.2.

şahsın isminin önünde bulunan “*i’raç*” sözcüğü hane reisinin bastonsuz yürüyemediğinin total olduğunu ifade etmek amacıyla kullanılmıştır. Hane 21’de hane sahibi olan Ebubekir oğlu Ömer’in isminin önünde bulunan “*çolak*” sözcüğü hane sahibinin kolunun veya kollarının olmadığını belirtmektedir. Hane 32’de yaşayan hane üyelerinden Mustafa oğlu İsmail’in isminin önünde bulunan “*redif*” ifadesi şahsın sayım sırasında askerlik yapmakta olduğunu göstermektedir. Hane 1’de hane sahibi olarak ikamet eden 65 yaşındaki Osman’ın hafidi yani torunu olan 9 yaşındaki Hasan’ın isminin üst kısmında yer alan “*Yekçeşm*” kelimesi çocuğun tek gözünün kör olduğunu ve görmediğini belirtmek için kullanılmıştır. Hane 17’de ev sahibi olan 30 yaşındaki Abdullah’ın isminin üst kısmında yer alan “*redif*” sözcüğü kişinin nüfus defterleri tutulduğu sırada askerde olduğunu belirtmek için kullanılmıştır. Hane 19’da hane sahibi olarak ikamet eden 80 yaşındaki Mustafa’nın isminin üzerinde yer alan “*a’ma*” kelimesi şahsın gözlerinin kör olduğu görme engelli olduğunu belirtmek için kaydedilmiştir. Hane 20’de hane sahibi olan İsmail’in isminin üst kısmında yazan “*i’rac*” kelimesi şahsın bastonsuz yürüyemeyecek derecede total olduğunu göstermektedir. Hane 21’de hane sahibi olarak ikamet eden 50 yaşındaki Ömer’in isminin üst kısmında verilen özelliği “*çolak*” kelimesi şahsın kolunda engel olduğunu göstermektedir. Bu ifade şahsın kolunun veya kollarının olmadığı kullanamadığını belirtmek için kayıt edilmiştir. Hane 32’de hane sahibi olarak ikamet eden İsmail’in kardeşinin özelliği ise isminin üst kısmında yazan “*redif*” ifadesi kişinin askerlik görevini yapmakta olduğunu belirtmek için kaydedilmiştir. Köyde 4 tane “*şabb-ı emred*” bulunmaktadır.

Hakber Sarı Köyü: Adı geçen köyde 13 hane bulunmakta olup en yaşlı köy üyesinin yaşı 80 iken en genç köy üyesinin yaşı 2 olarak kaydedilmiştir. Hane 2’de yaşayan hane sahibi Ali oğlu Osman’ın isminin önünde yer alan “*muhtar-ı sani*” ifadesi bu şahsın köyün ikinci muhtarı olduğunu göstermektedir. Hane 3’te yaşayan hane üyesinin kardeşi Mehmet’in fiziksel özelliklerinin başında verilen “*çolak*” ifadesi şahsın kolunun veya kollarının olmadığını veya kollarını kullanamadığını belirtir niteliktedir.

İsmailli Köyü: Köyde 63 hane bulunmakta olup en yaşlı köy üyesinin yaşı 80, en genç köy üyesinin yaşı 1 olarak kaydedilmiştir. Hane 5’te sehven bir hata yapılmıştır. 5 yaşındaki hane sahibinin 2 yaşında oğlu olduğu kayıtlara geçilmiştir. Hane 42’de yer alan hane sahibi 30 yaşındaki Hüseyin’in 15 yaşındaki oğlu Mustafa’nın isminin önünde yaşayan

“üvegi” sözcüğü, Mustafa’nın üvey evladı olduğunu göstermektedir. Köyde 13 tane “şabb-ı emred” bulunmaktadır.

Emir Said Kabilesi- Emir Said Köyü: Bahsi geçen köyde 61 hane bulunmaktadır. Köy ahalisinden en yaşlı olan 80, en genç olan bireyin ise 1 yaşında olduğu görülmektedir. Hane 9’da hane üyeleri sayılırken buraya kadar incelenen defterlerden ve köylerden farklı olarak akrabalık ilişkisini belirten eniştesi ifadesi kullanılmıştır. Daha önce incelenen köylerde hane üyeleri birinci dereceden akrabalar veya birinci dereceden yakınlar hane üyesi olarak geçmekteydi. Hane 5’in sahibi olan Hasan oğlu Halil’in üç çocuğunun isimlerinin başında da oğulluğu ifadesi şahsın erkek çocuğu olmadığı ve bu nedenle de evlat edindiği düşüncesini akıllara getirmektedir. Hane 11’in sahibi olan İbrahim oğlu Hüseyin’in 60 yaşında olduğu ve 2 yaşında oğlu olduğu daha önce incelemiş olduğumuz köylerdeki durumu hatırlatmakta ve evlilik yaşının veya evlat edinme yaşının erken olabildiği gibi geçte olabileceği düşüncesini bir kez daha kanıtlar niteliktedir. Hane 22’nin sahibi olan Hasan oğlu Mehmet’in yaşının 80 olduğu ve küçük oğlunu Hasan’ın 3 yaşında olması dikkat çeken bir özelliktir. Yine hane 59’un sahibi olan 70 yaşındaki Hasan oğlu İslam’ın 6 ve 1 yaşlarında sagirlerinin bulunması bahsi geçen köyde kayıtların alındığı dönemlerde ileri yaşlarda evlat sahibi olunabildiğini göstermektedir. Köyde 14 tane “şabb-ı emred” bulunmaktadır.

Cihanbeyli Aşireti–Küsürlük Köyü: Cihanbeyli Aşireti Yusuf Halaçoğlu’nun “Anadolu’da Aşiretler, Cemaatler Oymaklar” adlı eserinde Adana’nın Özerli Nahiyesinde sene 950 (1543-1544) yılları arasında var olan bir cemaat ismi olarak kaydedilmiştir. 1568 Diyarbakır’da da var oldukları bilgisi aynı eserde verilmiştir⁵¹. Bu bilgi Cihanbeyli Aşireti’nin bir kolunun Zile’ye Adana’dan veya Diyarbakır’dan gelerek bölgede aşiret kurmuş olabileceğini düşündürmektedir. Cihanbeyli aşiretine bağlı olan Kusürlük köyünde 32 hane bulunmaktadır. Köy ahalisinden en yaşlı olanın yaşı 70, en genç olan bireyin yaşıda 1 olarak kaydedilmiştir. Hane 1’de köyün imamı İbrahim oğlu Mehmet hane sahibi olarak yaşamaktadır. Hane 24’te yaşayan hane sahibinin erkek kardeşi olan Ebu Bekir’in isminin yer alan “Mansurede” sözcüğü nüfus defterlerinin tutulduğu sırada şahsın askerlik görevini yapmakta olduğunu göstermektedir. Köyde 7 tane “şabb-ı emred” bulunmaktadır.

⁵¹ Yusuf Halaçoğlu, *Anadolu’da Aşiretler, Cemaatler Oymaklar*, Ankara, 2009, c.2, s.476

Kırk Dilim Köyü: Köyde, 62 hane bulunmaktadır. Köy ahalisinden en yaşlı olan birey 95, en genç olan birey ise 1 yaşında olduğu kayıtlara geçmiştir. Köyde 18 tane “*şabb-ı emred*” bulunmaktadır.

Kocabekiroğlu Köyü: Köyde 17 hane bulunmaktadır. Köyün en genç üyesi 1 yaşında, en yaşlı üyesi 70 yaşındadır. Köy ahalisinin yaşlarının genel durumuna bakılırsa sadece 1 yaşlı nüfusu vardır genç nüfuslu bir köydür yorumunda bulunabiliriz. Köyde 6 tane “*şabb-ı emred*” bulunmaktadır.

Beğçe Köyü: Adı geçen köyde 5 hane bulunmakta olup köy ahalisinin en yaşlı üyesi 60 yaşındayken en genç üyesinin ise 1 yaşında olduğu görülmektedir. Genç nüfuslu bir köy olmakla birlikte nüfusun çoğunun 50’li yaşlarda evlat sahibi olmuş olması dikkat çeken bir özelliktir. Köyde 2 tane “*şabb-ı emred*” bulunmaktadır.

Sakızlık Köyü: Köyde 6 hane bulunmakta olup köy ahalisinin en yaşlı üyesi 70, en genç üyesi ise 5 yaşında olarak kaydedilmiştir. Köyün genel nüfus durumu orta yaş civarındadır. Köyde 1 tane “*şabb-ı emred*” bulunmaktadır. “*şabb-ı emred*” henüz bıyığı çıkmamış genç delikanlı anlamına gelmektedir.

Molla İsmail Oğlu Köyü: Köyde 8 hane bulunmaktadır. Köy ahalisinin en yaşlısı 65 yaşında, en genci ise 1 yaşında olarak kayda geçmiştir.

Kabi Köyü: Köyde 10 hane bulunmakta olup köy ahalisinden en yaşlı olan üyenin yaşı 50 iken en genç üyesinin yaşı ise 1 olarak kayıtlara geçmiştir. Kabi köyünde yaşlı nüfusun olmadığı dikkat çekmektedir. Köy ahalisinin daha önce incelenen defterlere nazaran daha çok çocuğa sahip oldukları kayda geçmiştir. Köyde 4 tane “*şabb-ı emred*” bulunmaktadır.

Turamata Köyü: Köyde 9 hane bulunmaktadır. Köy ahalisinin en yaşlı olan üyesinin yaşı 80, en genç üyesinin yaşı 1 olarak kaydedilmiştir. Hane 1’de yaşayan hane sahibi Mehmet oğlu Halil’in 80 yaşında olduğu 12 ve 3 yaşlarında evlatları bulunduğu bu köyde ileri yaşta evlat sahibi olduğunu veya ileri yaşta evlendiğini göstermektedir. Köyde 5 tane “*şabb-ı emred*” bulunmaktadır.

Kör Oğlu Köyü: Bahsi geçen köyde 10 hane bulunmakta olup köy ahalisinden en yaşlı olanın yaşı 80, en genç olanın yaşı 1 olarak kaydedilmiştir. Hane 6’da yaşayan ve hane

sahibi olan 80 yaşındaki Yusuf oğlu Mehmet'in 3 yaşında erkek evladının olması dikkat çekmektedir. Köyde 1 tane “şabb-ı emred” bulunmaktadır.

Kapu Köyü: Köyde 11 hane bulunmaktadır. Köy ahalisinden en yaşlı üyenin yaşı 80 ve en genç üyenin yaşı 4 olarak kaydedilmiştir. Köyde 18 tane “şabb-ı emred” bulunmaktadır.

Aşiret Sancağı - Ali Kocada Şeyh Köyü: Buköyde40 hane bulunmakta olup köy ahalisinden en yaşlı üyenin yaşı 70, en genç üyenin yaşı 1 olarak kaydedilmiştir. Bahsi geçen köyde daha önce incelenen köylerden farklı olarak sıhri akrabalarında aynı hane de yaşadığı belirlenmiştir. En çok geçen sıhri akrabalık türü kayını oğlu olarak görülmektedir. Köyde 8 tane “şabb-ı emred” bulunmaktadır.

Ekdir Köyü–Zağferânlı Aşireti: Zağferânlı aşiretine bağlı Ekdir Köyünde 5 hane bulunmaktadır. Köy ahalisinin en yaşlı üyesi 40 yaşında iken en genç üyesi 4 yaşında olarak kaydedildi. Hane1 ve hane 2 de yaşayan hane sahibi Mustafa oğlu Mehmet'in “kürt” lakaplı olduğu görülmektedir köyde ”kürt” olup olmadığı kesin olmamakla birlikte lakap olarak kullanıldığı tahminin de bulunabilir.

Şeyh Köyü - Yazıcı Aşireti: Yazıcı Aşireti sene 1643'de Aksaray'da ve sene 1521'de Karaman'da cemaat şeklinde hüküm sürmüşlerdir. Bu bilgiye göre daha sonra Zile kazasına daha sonra iskân ettirildikleri anlaşılmaktadır⁵².Yazıcı Aşiretine bağlı Şeyh Köyünde 4hane bulunmakta ve köy ahalisinin en yaşlı üyesi 50, en genç üyesi ise 1 yaşında olarak kaydedilmiştir. Köyde 2 tane “şabb-ı emred” bulunmaktadır.

Zağferânlı Aşireti Der-Toprak Ekdir?: Köyde 35 hane bulunmaktadır. Köy ahalisinden en yaşlı üyenin yaşı 50, en genç üyenin yaşı ise 1 olarak kayıtlara geçmiştir. Hane 20'de yaşayan hane sahibi 38 yaşındaki Halil oğlu Mustafa'nın 25 yaşında oğlunun bulunması köyde evlenme yaşının düşük olduğu düşündürmektedir. Hane 35'in sahibi olan Abdullah'ın diğer hane sahiplerinden farklı olarak ana adı verilmiştir. Kara Fatma oğlu ifadesi yer almaktadır. Köyün nüfus ortalamasının çok genç olduğu sonucu çıkarılmıştır. Bu durum köyün yeni kurulmuş olabileceğini veya köyde insanların yaş almadan çok erken yaşlarda

⁵² Yusuf Halaçoğlu, *Anadolu'da Aşiretler, Cemaatler Oymaklar(1453-1650)*, Türk Tarih Kurumu Basımevi, c.5, Ankara, 2009, s.2333.

vefat edebileceği yorumlarını çıkarmamıza neden olmuştur. Köyde 18 tane “şabb-ı emred” bulunmaktadır.

2.1.3. 2525 Numaralı Defterde Kayıtlı Nüfusun Fiziksel Özellikleri ve Yaş Dağılımı

Fiziksel özellikleri bakımından nüfusun geneli orta boylu olmakla beraber defterde bulunanların çoğunluğu genç nüfus olduğu için bıyıklı olanlar sakallı olanlardan sayıca fazladır. Sakallılar çoğunlukla kara sakallı, bıyıklılar ise ağırlıklı olarak ter bıyıklı ve kara bıyıklıdır. 10- 20 yaşlardaki bıyığı bitmemiş genç nüfus için şabb-ı emret terimi kullanılmıştır.

İncelenen defterlerde 1 yaş ve üstü yaşlardaki erkek nüfus kaydedilmiştir. Dolayısıyla bu durum mahalle ve köylerdeki toplam nüfusun hesaplanmasına engel olmaktadır.

2.2.1.NFS.d. 7282 NUMARALI DEFTERE GÖRE H.1266/1849-1850'DEZİLE'DE MÜSLİM NÜFUS

2.2.2.Defterin Genel Özellikleri

Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivi Nüfus Defterleri kataloğundaki Nfs. d. koduyla 7282 numarada kayıtlı bulunan defterin başlangıç tarihi H.1266.N.15 Fi 19 muharrem sene78 /1849-1850'dir. Defter 19x51 cm. ebatlarında, ciltsiz ve ebrusuz olup 30 sayfa olarak kayıt altına alınmıştır. Numaralama usulü sayfa usulüdür. Defterdeki isimler sütun ve satır sayıları değişiklik göstermektedir. Defterin başlangıç sayfasında defterin en üst kısmına “*Sivas sancağı dahilinde kâi'n Zile kazâsına ekrad aşiretinden Zağferânlı cemaati müteallik buyrulan irade-i seniye mücebince iskân ettirilmiş olduğundan aşâ'ir-i merkûmenin altmış altı senesinden itibaren sin eşkal ve hane ve numaralı tasrihiyle tahrir-i nüfus defteridir*” şeklinde bir açıklama yapılmıştır. Defterde genel olarak bahsedilen kesim Zağferânlı cemaatine mensuptur.

Bahsi geçen defterin son kısmında “*Sivas sancağı dahilindekâ'in Zile kazâsına ekrad tâ'ifesinden Zağferânlı aşireti müte'allik buyrulan irâde-i seniyye mücebince iskân ettirilmiş olduğundan aşâ'ir-i mekûmenin altmış altı senesi icra-yı tahrir-i nüfusuna memur buyrulmuş*”

olan dersaadet ordu-yu hümayunda muvazzaf piyade altıncı alayı kaymakamı fütüvvetlü Mehmed bey efendi cemaat-i merkûmenin sin ve eşkal ve hane numaralı tahririyle sıgâr ve kibâr'ı re'yü'l-ayn müşâhahe olunarak bir ferd ketm ve ihfâ kılınmayarak usûl ve talimat-ı seniyyeye tevfiikan tahrir nüfuslarını hüsn-ü icra-yı ikmal eylemiş ve kâimakâm-ımûmâ'ileyhe mukteza-yı me'mûriyet ve dirâyeti üzere tahrîr-i nüfus-ı mezkûre bir iştirak intihasına değin cümle hakkında muamele-i rıfk ve mülayimet ve himayet ve sıyanet kaziyyesine riayet ederek ifa-yı hüsn-ü hizmete muvaffak olmuş olduğu beyanıyla işbu zeyl-i defterdemazbata-i acizanemiz terkîm ve temhir kılındı. Fi 15 d sene 66"⁵³ şeklinde son bir açıklama yazısı bulunmaktadır. Defter Kaza müdürü Hasan Tahsin başkanlığındaki dokuz kişilik kaza meclisi üyeleri tarafından kaleme alınmıştır. Üyelerden birinin mührü olmayıp kendisinin "taşrada me'mûriyette" olduğu belirtilmiştir

2.2.3.7282 Nolu 1849\1850 Tarihli Defterde Bulunan Mahalle ve Köyler

Yörede yaşayan Yörükân-ı Müslim defterlerinde bölükler, cemaatler ve alt başlıklarda değerlendiren defterler, Yörüklerin hane sayıları ve vergi yükümlülüklerini de içermektedir. Bu defterde özellikle Zile ve ona bağlı yerleşim birimlerinde yaşayan cemaatler kayıt altına alınmıştır.

Tablo 4: H.1266\M.1849.1850 Tarihli 7282 Numaralı Yörükân-ı Müslim Nüfusun Mahalle ve Köylere Göre Dağılımı:

No	7282 Numaralı Deftere Göre Zile Erkek Nüfus Miktarı(1266)	Nüfus
1.	Kasin Köyü, Hane-i Az Ez-Zağferânlı Cemaati,	9
2.	Meşher Köyü, EzZağferânlı Köyü,	1
3.	Kızılçin Köyü, Zağferânlı Ez Cemaati,	18
4.	Kızılca Köyü, ZağferânlıEz Cemeati,	10
5.	Arablar Köyü,Zağferânlı Ez Cemaat-i,	11
6.	İsa-i Sağir Köyü, Zağferânlı Ez Cemaati	12

⁵³ BOA, NFS. d 7282, s. 4.

7.	Köyü Salur, ZağferânlıEz Cemaati,	9
8.	Çiftlik Köyü, ZağferânlıEz Cemaati,	15
9.	Kozlu Dere Köyü , Zağferânlı Ez Cemati,	14
10	BuldacıTekkesi Köyü, Zağferânlı Ez Cemaati,	14
11	Çubuk Köyü,ZağferânlıEz Cemaati,	8
12	Özü Fevat Köyü, Zağferânlı Ez Cemaati,	17
13	Acı Pınar Köyü, Zağferânlı Ez Cemaati,	17
14	İmedolu Köyü, Zağferânlı Ez Cemaati,	11
15	Ekdir Köyü, Zağferânlı Ez Cemaat,	16
16	Karaşeyh Köyü, Zağferânlı Ez Cemaati,	7
17	Kocael Köyü Zağferânlı Ez Cemaati,	7
18	Üç Köy Köyü, Zağferânlı Ez Cemaati,	10
19	Şerhilin Köyü, Zağferânlı Ez Cemaati,	14
20	Ali Arab Köyü, Zağferânlı Ez Cemaati,	11
21	Çokçaabdal Köyü ZağferânlıEz Cemaati,	
22	Ekrad Aşireti, Zağferânlı Ez Cemaati Zile,	260
TOPLAM:520		

Defterden tabloya döküldüğü üzere, 1266 tarihinde Zile kazasında 22 Yörük Köyü olduğu kayıtlara geçmiştir.

Nfs. d. 7282 Numaralı defterde bulunan karyeler ve karyede yaşayan nüfusun yaş özellikleri ile bahsi geçen köylerde kaç hane bulunduğu aşağıda verildiği üzere katagorize edilebilir. Ayrıca ilk incelenen Nfs. d. 2525 defterinden farklı olarak bu defterde cemaatler bulunmaktadır. Defter bir önceki incelenen Nfs. d. 2525 numaralı defterinden farklı olarak

kayıtlı olan hane üyelerinin yaşlarının altında şahısların doğum tarihlerini de hicri yıl olarak vermesi açısından bir tık daha ayrıntı içerir niteliğinde bir açıklama yapılabilir. Ayrıca hane üyelerinin üzerinde rakamlar hane üyelerinin kaçınıcı üye olduğunu göstermektedir.

Yine 2525 numaralı defterden farklı olarak oğlu kelimesi “*veled-i*” sözcüğüyle değil “*bin*” sözcüğüyle ifade edilmiştir.

Kasin Köyü – Hane-i Az Ez Zağferânlı Cemaati: Zağferânlu Cemaatinin Bozulus Türkmenlerinden oluştuğu ve 965 (1568) yılında yani 2 Selim Döneminde Urfa ve Diyarbakır’da yaşadıklarına dair bilgiler bulunmaktadır⁵⁴. Bu köyde 7 hane bulunmakta olup köy ahalisinin en yaşlı üyesi 55 yaşında iken en genç üyesi ise 2 yaşında olarak yer almaktadır. Bu bilgilerden yola çıkarak köy ahalisinin nüfusunun yaş ortalamasının genç olduğu yorumu yapılabilir.

MeşherKöyü Ez Zağferânlı Cemaati: Köyde 7 hane bulunmakta olup köy ahalisinin en yaşlı üyesi 60 yaşında iken en genç üyesi 3 yaşında olarak kaydedilmiştir.

Kızılçın Köyü Ez Zağferânlı Cemaati: Köyde 4 hane bulunmakta olup köy ahalisinden en yaşlı üyenin yaşı 36, en genç üyenin yaşı ise 4 olarak kaydedilmiştir.

Arablar Köyü Ez Zağferânlı Cemaati: Bahsi geçen köyde 3 hane bulunmakta olup köy ahalisinin en yaşlı üyesi 60 yaşında olarak, en genç üyesi 1 yaşında olarak kaydedilmiştir.

İsa-i Sağır Köyü - Ez Zağferânlı Cemaati: Bu köyde 4 hane bulunmakta olup köy ahalisinin en yaşlı üyesi 60 yaşında, en genç üyesi ise 2 yaşında olarak kayıtlara geçmiştir.

Kozlu Dere Köyü – Ez Zağferânlı Cemaati: Adı geçen köyde 6 hane bulunmakta olup köy ahalisinin en yaşlı üyesi 50 yaşında olarak, en genç üyesi ise 2 yaşında olarak kaydedilmiştir.

Buldacı Tekkesi Köyü- Ez Zağferânlı Cemaati: Köyde 6 hane bulunmakta olup köy ahalisinin en yaşlı üyesinin 60 yaşında, en genç üyesinin ise 3 yaşında olarak kaydedilmiştir. Hane 5’in sahibi olan şahsın yaşı 60 olarak verilmiş ve 4. Oğlunun 3 yaşında olduğu kayıtlara geçmiştir bu bilgi köyde ileri yaşlarda evlat sahibi olunabildiğini göstermesi açısından önemlidir.

⁵⁴ Yusuf Halaçoğlu, *Anadolu’da Aşiretler, Cemaatler Oymaklar(1453-1650)*, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara,2009, s.2470. c.5.

Çubuk Köyü - Ez Zağferânlı Cemaati: Köyde 3 hane bulunmakta olup köy ahalisinin en yaşlı üyesinin 40 yaşında, en genç üyesinin ise 2 yaşında olduğu görülmektedir.

Özü Fevat Köyü- Ez Zağferânlı Cemaati: Köyde 5 hane bulunmakta olup köy ahalisinin en yaşlı üyesinin 46 yaşında olduğu, en genç üyesinin ise 2 yaşında olduğu kayıt edilmiştir.

Acı Pınar Köyü- Ez Zağferânlı Cemaati: Adı geçen köyde 8 hane bulunmakta olup köy ahalisinin en yaşlı üyesinin 55 yaşında olarak, en genç üyesinin ise 2 yaşında olduğu kaydedilmiştir.

İmedolu Köyü- Ez Zağferânlı Cemaati: Köyde 3 hane bulunmakta olup köy ahalisinin en yaşlı üyesinin 46 yaşında, en genç üyesinin ise 3 yaşında olduğu görülmektedir.

Üç Köy Köyü - Ez Zağferânlı Cemaati:Bu köyde 3 hane bulunmakta olup köy ahalisinin en yaşlı üyesinin 50 yaşında, en genç üyesinin ise 5 yaşında olduğu kayıtlara geçmiştir.

Şerhilin Köyü - Ez Zağferânlı Cemaati: Adı geçen köyde 5 hane bulunmaktadır. Köy ahalisinin en yaşlı üyesi 50 yaşında olarak, en genç üyesi ise 2 yaşında olarak kaydedilmiştir. Hane 2'nin sahibi olan şahsın babasının isminin yanında annesi Kara Fatma'nın isminin verilmesi incelenen defterlerde nadir görülen bir özelliktir.

Ali Arab Köyü - Ez Zağferânlı Cemaati: Köyünde 3 hane bulunmaktadır. Köy ahalisinin en yaşlı üyesinin 50 yaşında, en genç üyesinin ise 5 yaşında olduğu görülmektedir.

Çokçaabdal Köyü - Ez Zağferânlı Cemaati: Köyünde 3 hane bulunmaktadır. Köy ahalisinin en yaşlı üyesinin 45 yaşında, en genç üyesinin ise 4 yaşında olduğu kayıtlara geçmiştir.

Aşiret-i Ekrad Köyü- Ez Zağferânlı Cemaati: Ekarad Aşireti, 1584 yılında Birecik, 971 yılında Maraş, 1563 yılında Adıyaman, 1559 yılında Malatya ve Tarbluşşam'da Ekrad cemaati olarak varlığını sürdürmüştür⁵⁵. Zile'de bulunan Ekrad aşiretine bağlı ez cemaatinde toplam 260 kişi olduğu görülmektedir.

⁵⁵ Yusuf Halaçoğlu, age, s.743.

2.3. NFS.D. 7283 NUMARALI DEFTERE GÖRE H.1266/M.1849-1850'DE ZİLE'DE YERLİ MÜSLİM NÜFUS

2.3.1. Defterin Genel Özellikleri

Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivi Nüfus Defterleri kataloğundaki Nfs. d. koduyla 7283 numarada kayıtlı bulunan defterin başlangıç tarihi 1266.C.13/M.1849-1850'dir. Defter 18x49 cm ebatlarında, ciltli ve ebrulu olup 12 sayfa olarak kayıt altına alınmıştır. Numaralama usulü sayfa usulüdür. Ciltsiz ve ebrusuzdur.

2.3.2. 7283 Nolu 1849\1850 Tarihli Defterde Bulunan Mahalle ve Köyler

Tablo 5: H.1266\M.1849.1850 Tarihli 7283 Numaralı Yörükân-ı Müslim Nüfusun Mahalle ve Köylere Göre Dağılımı:

No	Zile Kazası 7283 Numaralı Defterde Geçen Köy İsimleri	NÜFUS
1.	Derbend Tabi' Kaza-i Mezbur Köyü, Yazgülü Aşireti	3
2.	Tarcanlı Aşireti,	3
3.	Ektir Der Kaza-i Zile Köyü, Seyfhanlı Aşireti,	1
4.	Kocaşa Tabi Kaza-i Mezbur Köyü, Seyfhanlı Aşireti, Dar-ı İskan Köyü Mezbur	7
5.	Gerinadır? Köyü, Mezbur Kazası	5
6.	Seyhanlı Aşireti, Üçköy Köyü, Der Mezbur Kazası, Seyfhanlı Aşireti,	15
7.	Kısa Der Köyü, Mezbur Kazası, Celikanlı Aşireti,	8
8.	Yeni Süleyman Köyü, Der Mezbur Kazası,	11
9.	Kazalca Ayn Köyü ve Mezbur Kazası, Çelikanlı Aşireti,	17
10.	Çakırçalı Köyü, Çelikanlı Aşireti,	5
11.	Bilikarı Köyü, Çelikanlı Aşireti,	2
12.	Abdallar Tabii Köyü Mezbur Kazası Merhum Aşireti,	16
TOPLAM:93		

Defterden tabloya döküldüğü üzere, 1259 tarihinde Zile kazasında 12 köy olduğu ve bahsi geçen köylerdeki nüfus miktarı toplamının 93 olduğu belirlendi.

Nfs. d. 7283 Numaralı defterde bulunan köyler ve köylerde yaşayan aşiretlerin özelliklerinden bahsedilmiş defterde yer alan köylerde kaç hane bulunduğu da değinilmiştir. Defterde çeşitli aşiretler bulunmakta olup bu aşiretlerin hane sayısı yer

almaktadır. Defterin ilk sayfasında “Sivas’a bağlı zile kazasına iskân ettirilmiş Seyfali ve Çelikanlı aşiretinin yaş ve eşkali hane numaraları ve nüfus miktarını içeren tahrir defteridir.” şeklinde bir açıklama bulunmaktadır. Nfs. d. 7283 numaralı defterde bir önceki incelenen Nfs d. 7282 numaralı defterden farklı olarak şahısların hicri doğum tarihlerinin başında Mevlüdü (doğumu) ifadesine de yer verilmiştir.

Defterin son sayfasında yer alan “Bozok ve Sivas ve Amasya sancaklarının hâvi olduğu kazâ ve kuralara bu def’a irâde-i seniyye mücebince iskân ettirilmiş olan aşâ’irin tahrîr-i nüfuslarına bâ-fermân-ı âlî me’ûr ve ta’yîn buyurulan Miralay Ref’etlü Sâlim Bey me’ûriyeti olan mahall-i merkûmeden Zile kazâsına bi’l-vürûd ve kazâ-i mezbûrede iskân ettirilmiş olan Yaz Gülü ve Tercanlı ve Celikânlı ve Seyfhanlı aşâ’irinin nüfus ve zükûr mevcûdesi ber-müceb-i emr-i âlî mazmun-ı münîfi üzre ve mîr-i mûmâ-ileyh ma’rifetiyle re’yü’l-ayn müşâhede olunarak tahrîr ve nüfûsı kazâ defterine sahh ve ilâve olunduğunu mutazammın işbu defter zîrine mazbata-i âcizânemiz terkîm ve takdim hakpây-ı cenâb-ı sipehsalârileri kılındı. Olbâbda emr ü irâde hazret-i menlehü’l-emrindir. 13 C 1266” Bu kayıt kaza müdürü Hasan Tahsin Bey’in başkanlığındaki yedi kişilik kaza meclisi tarafından kaleme alınmıştır.

Derbend Tabi’Köyü- Mezbur Kazası – Yazgülü: AşiretiBahsi geçen köyde 7 hane bulunmaktadır.

Tarcanlı Aşireti Tarcanlı aşiretinde 9 hane bulunmaktadır.

Ekdir Köyü Der- Zile Kazası – Seyfhanlı Aşireti: Seyfhanlı aşiretinde 32 hane bulunmaktadır.

Kocaşa Tabi Kaza-i Mezbur Köyü- Seyfhanlı Aşireti Dar-ı İskan MezburKöyü: Kocaşa aşiretinde 9 hane bulunmaktadır. Hane 7’nin sahibi olan Mehmet oğlu Musa’nın 71 yaşında olması ve 4 yaşında çocuğunun olması dikkat çekici bir özellik olarak karşımıza çıkmaktadır.

Gerinadır Köyü? Mezbur Kazası- Mezbur Aşireti:Gerinadır köyünde5 hane bulunmaktadır. Hane 21’de bulunan Ahmet oğlu Musa’nın 30 yaşında vefat ettiği (fevt) kaydın üzerinin çizili olmasından anlaşılmaktadır. Aynı şekilde Ahmet oğlu Musa’nın 4 yaşındaki oğlu Mehmet ve 2 yaşındaki oğlu Halil’inde üzerinde çiziklerin bulunması fevt

(ölüm) kaydının ailece olduğunu göstermektedir. Hane 22’de kaydı bulunan Hasan oğlu Ali’nin 31 yaşında öldüğü kaydın ismi üzerinde yer alan çizgiden anlaşılmaktadır.

Üçköy Köyü Der Mezbur Kazası – Seyfhanlı Aşireti: Mezbur kazasına bağlı Üçköy’de 9 hane bulunmaktadır.

Kısa Köyü Der Mezbur Kazası - Cebkanlı Aşireti: Köyünde 13 hane bulunmaktadır.

Yeni Süleyman Köyünde Der Mezbur Kazası: Yeni Süleyman Köyünde 73 hane bulunmaktadır.

Kazalca Ayn Köyüve Mezbur Kazası - Çelikanlı Aşireti: Çelikanlı Aşireti sene 930 (1523-1524) Malatya’da, sene 968(1536-1537) yıllarında da Kastamonu’da Cemaat halinde yaşamışlardır. Yaptığımız çalışmada da yer alan Çelikanlı Aşiretinin bahsi geçen bölgelerden gelen bir kolunun, Zile’ye, aşiret kurmuş olabileceği yorumunda bulunabilir.Köyde 4 hane bulunmaktadır⁵⁶. Hane 80’de hane sahibi olan Hüseyin oğlu Süleyman’ın 71 yaşında olması ve 1 yaşında oğlunun bulunması dikkat çeken bir özelliktir. Hane 82’de nadir rastlanan kayıtlardan olan şahsın annesinin ismine kayıtlarda yer verildiği görülmektedir. Hane numaralandırması 1’den değil 79’dan başlanmıştır.

Çakırçalı Köyü - Çelikanlı Aşireti:ÇakırçalıKöyünde1 hane bulunmaktadır. Tek hane bulunan bu köyde kayıt olan tek hanenin numarası 10’dur.

Bilikarı Köyü- Çelikanlı Aşireti: Aşirete bağlı olan bu köyde90 hane bulunduğu görülmektedir.

Abdallar Köyü Tabi-i Mezbur Kazası - Merhum Aşireti: Merhum aşiretine bağlı Abdallar köyünde 21 numaradan başlamak üzere 3 hane bulunduğu kaydedilmiştir.

⁵⁶ Yusuf Halaçoğlu, age, s.525.

SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Günümüzde Tokat iline bağlı olan Zile oldukça köklü bir geçmişe sahiptir. Tarihte önce Sivas iline daha sonra Amasya sancağına bağlı olduğu bilinen ilçe son olarak Tokat iline bağlanmıştır. Kuruluş sırasında ve tarihi gelişimi esnasında; Anzile, Zelid, Zela, Gazala, Silay ve Karkariye gibi farklı isimler verilen Zile ilçesi için zamanla sadece Zile ismi kullanılır olmuştur.

Zile'nin tarihi incelendiğinde; Hitit, Frig, Pers, Pontus, Roma gibi ilk çağ uygarlıklarına ev sahipliği yaptığı görülmektedir. İlkçağlardan bu yana yerleşim yeri olarak kullanılması Zile'nin köklü bir tarihinin olduğunu kanıtlar niteliktedir. İlk çağ uygarlıklarından sonra Zile'ye egemen olan devletler ise sırasıyla; Bizans İmparatorluğu, Türkiye Selçuklu Devleti ve Osmanlı Devleti'dir.

Yüzyıllardır yerleşim yeri olan Zile'ye ait olan 1843- 1850 yıllarında kaydedilmiş olan yörük nüfus defterleri yapılan çalışmanın kaynağıdır. İncelenen defterlerin ilki olan Nfs.d 2525 numaralı defterde 2715 erkek nüfus kayda geçmiştir, bu nüfus 42 köye dağılmış bir şekilde incelenmiştir. 2. Defter olan Nfs.d. 7282 numaralı defterde ise erkek nüfus miktarı 520 olarak kayıtlara geçmiştir. Bahsi geçen defterdeki nüfus 22 köye oranlanarak kayıt edilmiştir. Son defter olan Nfs. d. 7283 numaralı defterde 12 köy incelenmiş ve bu köylerde yaşayan 93 erkek nüfus olduğu kayıtlardan anlaşılmıştır. Ancak bu sayımlarda ihtiyarların, kadınların, kayda dahil edilmemesi, askerden ve vergiden kaçan insanların olabilmesi, incelediğimiz defterlerin ana unsuru olan konargöçerlerin tahrirlerinde yaşam biçimlerinden kaynaklanan aksamaların olması ülke genelinde mektum(gizli nüfus) nüfusun varlığında göz önüne alındığında bu nüfus sayımlarında çok güvenilir ve net bir sonuca ulaşmak mümkün değildir. Bu çalışmada Tokat'ın Zile ilçesine ait olan nüfus defterleri öncelikle transkribe edilerek defterlerdeki Yörükân-ı Müslim nüfusun miktarı, şahısların yaşları, engel durumları, fiziksel özellikleri, aşiret isimleri gibi belirgin özellikleri ayrıntılı bir şekilde köy köy değerlendirme yapılmıştır. 19. Yüzyılın ikinci yarısında bölgede yörüklerin etkin bir şekilde var olması bölgenin ekonomik gelirini daha çok hayvancılıktan sağladığı kanısına varmamıza yardımcı olmaktadır. Bunun yanında kültürel, sosyal yapısını da anlamamıza yardımcı olmaktadır. Çalışma, yerel tarih veya bölgesel tarih alanında araştırma yapacak olan tarihçilere kaynak çalışma olma özeliği taşıması dileğiyle.

KAYNAKÇA

a) Arşiv Kaynakları

BOA. N.F.S.d. 2525 Numaralı Nüfus Defteri

BOA. N.F.S.d. 7282 Numaralı Nüfus Defteri

BOA. N.F.S.d. 7283 Numaralı Nüfus Defteri

b) Kitap ve Makaleler

AK, Sadık, *Geçmişten Geleceğe Alaca*, Alaca Kaymakamlığı Yayını, Yozgat, 2002.

AKYEL, Salih, SERTEL, Savaş, “Osmanlı Nüfus Defterlerinin Tarih Yazımındaki Yeri:1840 Tarihli Çarsancak Kazası Gayrimüslim Nüfus Defteri Örneği”, *Journal of History and Future*, c.1,S.1,Aralık 2015.

ALPTEKİN, Coşkun, *Suriye Selçukluları, Doğuştan Günümüze Büyük İslam Tarihi*, c.8, İstanbul, 1988.

ALTINAY, Ahmet Refik, *Anadolu'da Türk Aşiretleri*, İstanbul, 1988.

ATALAR, Mehmet M.,“Zile'nin tarihçesi”, *Birinci Tarih- Boyunca Karadeniz Kongresi Bildiriler-i (13-17 Ekim 1986)*, Samsun, 1988.

KAHRAMAN, Seyit Ali, Dağlı, *Evliya Çelebi Seyahatnamesi*, Kredi Yayınları, İstanbul, 1999.

ERDÖNMEZ, Celal,*Osmanlı İmparatorluğu'nun İskan Siyaseti ve Konar Göçer Aşiretlerin Yerleştirilmesi*, Yüksek Lisans Tezi, Samsun, 1995.

ERÖZ, Mehmet, *Yörükler*, İstanbul, Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı, 1991.

ERÖZ, Mehmet, “*Türk Köy Sosyolojisi Meseleleri ve Yörük Türkmen Köyleri*”, Ellinci Konferans.

GELEKÇİ, Cahit, ”Türk Kültüründe Oğuz-Türkmen-Yörük Kavramları”, *Türkiyat Araştırmaları Dergisi*.

GÖKBİLGİN, Tayyib,*Rumeli'de Yörükler, Tatarlar ve Evlad-ı Fatihan*, Edebiyat Fakültesi Yayınları, İstanbul, 1957.

GÜNEŞ, Mehmet, “Osmanlı Nüfus Sayımları ve Bu Sayımları İçeren Kayıtların Tahlili”,*Akademik Bakış Dergisi*, c.8, S.15, kış 2014.

GÜNGÖR, Kemal, "Cenubi Anadolu Yörüklerinin Etno-Antropolojik Tetkiki", *Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Antropoloji ve Etnoloji Enstitüsü Neşriyatı*, Ankara,1941.

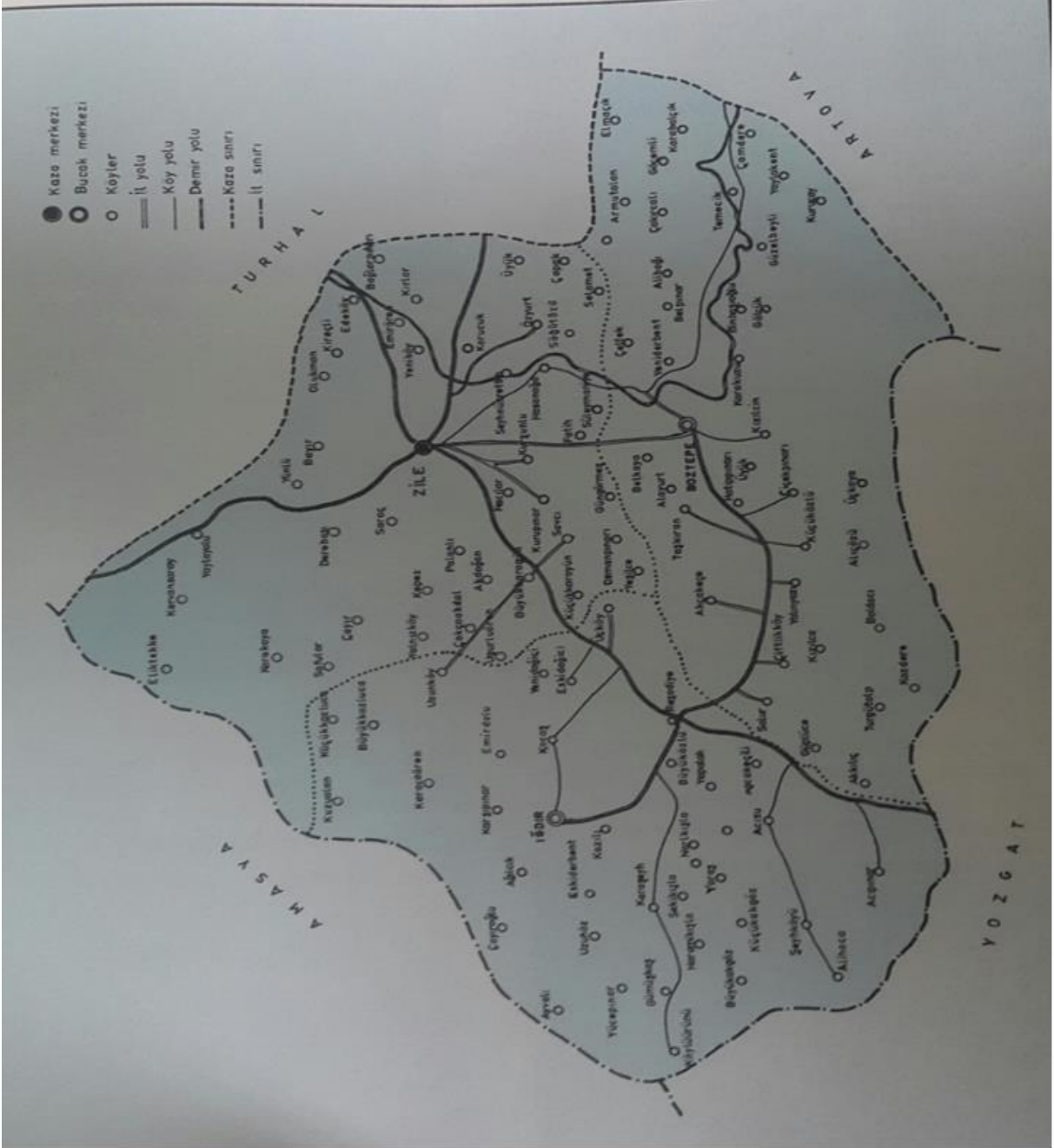
HALAÇOĞLU, Yusuf, *Osmanlı Kimliği ve Aşiretler*, Babiali Kültür ve Yayıncılığı, İstanbul, 2010.

HALAÇOĞLU, Yusuf, *XVIII. Yüzyılda Osmanlı İmparatorluğu'nda İskân Siyaseti ve Aşiretlerin Yerleştirilmesi*, Ankara, 1988.

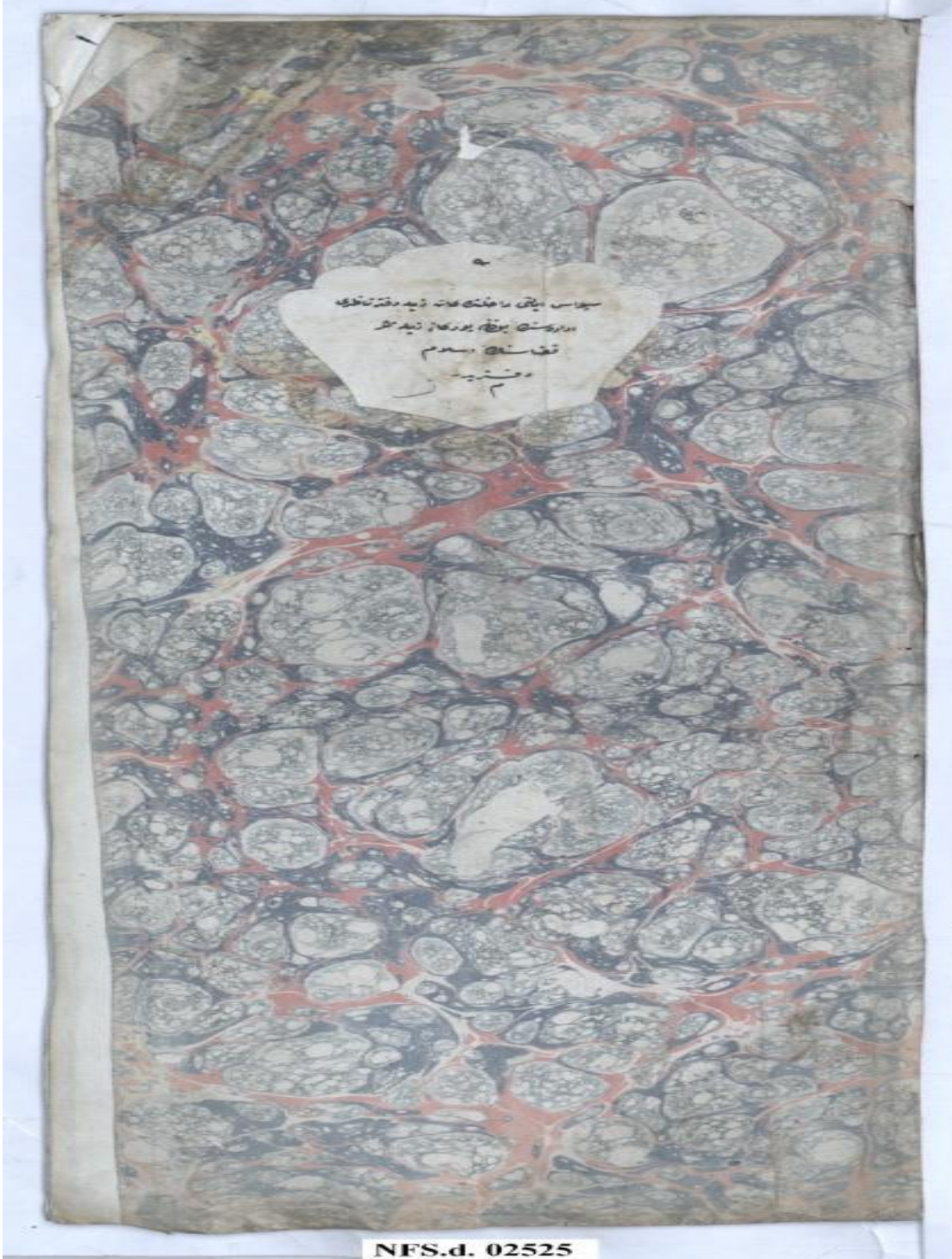
- HALAÇOĞLU, Yusuf, *Anadolu'da Aşiretler, Cemaatler Oymaklar (1453-1650)*, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara, 2009.
- HANİLÇE, Murat, *15 ve 16 Yüzyılda Zile Kazası (1455-1574)*, Gazi Osmanpaşa Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Tokat, 2014.
- KARATAŞ, Yakup, KUL, Eyüp, "19. Yüzyılın Sonlarında Beyazıd Sancağındaki Aşiretler ve İskân Politikası", *Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, S.48. Erzurum.
- KARPAT, Kemal, *Osmanlı Nüfusu (1830-1914)*, Timaş Yayınları, Şubat 2010, İstanbul.
- KENANOĞLU, Ali ve ONARLI, İsmail, *Hubyar Sultan Ocağı ve Beydili Sıraç Türkmenleri*, Hubyar Kültür Derneği Yayınları, İstanbul, 2002.
- KUZUOĞLU, Remzi, *Eski Asurca Metinlerde Geçen Coğrafya Adları*, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Doktora Tezi, Ankara 2007.
- ORHONLU, Cengiz, *Osmanlı İmparatorluğunda İskan Aşiretlerin Teşebbüsü*, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi yayınları, İstanbul, 1963.
- ORHONLU, Cengiz, *Osmanlı İmparatorluğunda Aşiretlerin İskânı*, İstanbul 1963.
- ORTAYLI, İlber, *İmparatorluğun En Uzun Yüzyılı*, Hil Yayın, İstanbul 1995.
- ORTAYLI, İlber, *Tanzimat Devrinde Osmanlı Mahalli İdareleri (1840-1880)*, Ankara 2000.
- PEKCAN, Nilüfer, "Zile (Tokat) Bölgesi'nin Strüktürel ve Jeomorfolojik Özellikleri", *İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Coğrafya Dergisi*, S.5, İstanbul 1997.
- STRABON, *Geographika* (Çev. A. Pekman), İstanbul 1969, Bölüm.
- ŞİMŞİRGİL, Ahmet, "Osmanlı İdaresinde Zile Şehri (1455-1574)", *Türklük Araştırmaları Dergisi*, Marmara Fen- Edebiyat Fakültesi, S.6, 1990.
- TEXTIER, Charles, *Küçük Asya*, Ali Suat (çev.), İstanbul, c.3, 2002.
- TIRPAN, Ahmet "Anahita'nın Kutsal Kenti Zile", *Tarihi ve Kültürü ile II. Zile Sempozyumu (6-9 Ekim 2011) Bildirileri Kitabı*, Zile Belediyesi Yayını, İzmir 2012.
- UĞUR, Yunus, "Şehir Tarihi ve Türkiye'de Şehir Tarihçiliği: Yaklaşımlar, Konular ve Kaynaklar", *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi*, c.3, S.6, 2005.
- YAŞAR, Abdizade Hüzeyin Hüsameddin, *Amasya Tarihi*, c. 2, İstanbul, 1327-1330.
- YEDİYILDIZ, Bahaeddin, *Ordu Kazası Sosyal Tarihi*, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, Ankara, 1985.
- YILDIRIM, Hacı Osman, Vahdettin Atik, *Osmanlı İdaresinde Kıbrıs (Nüfusu-Arazi Dağılımı ve Türk Vakıfları)*, T. C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı Yayın Nu: 43, Ankara, 2000.
- YINANÇ, Mükrimin Halil, "Aşiret", İA, I, 709-710; J. Lecerf, "Ashīra", EI² (İng.), I, 700; J. Chelhod, "Kabīla", EI² (İng.), IV.

EKLER

Zile ve Köyleri Haritası;

Transkribe Edilen Defterlerin Kapakları

Hü

Sivas eyaleti dahilinde kain Zile defter nazırı

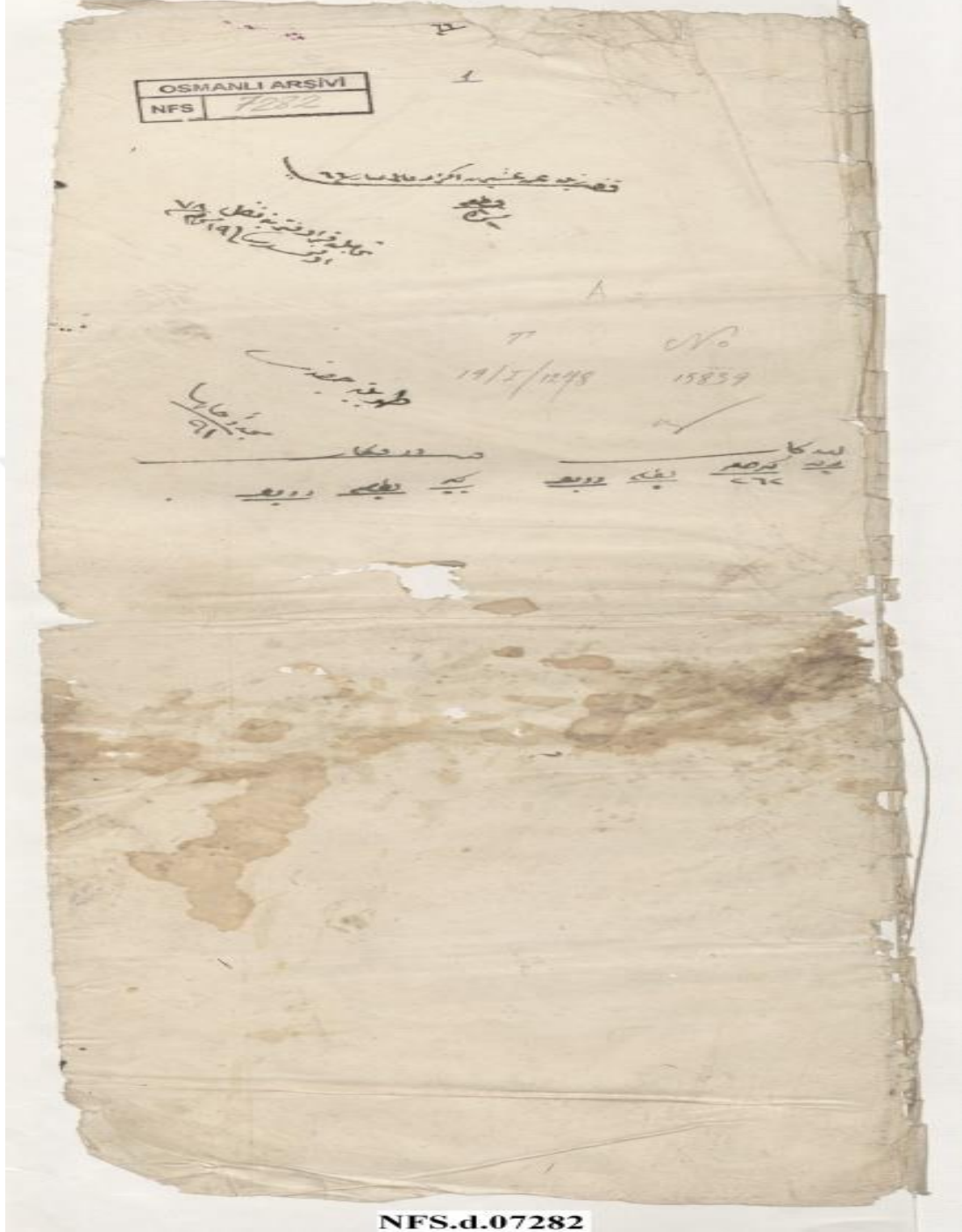
İdaresinde bulunan Yörükân-ı Zile

Kazasının İslam

Defteridir

M

NFS.d.07282

Kaza-i zile ayn-ı aşiret

Kita

1 numara

Tahsil-i ...defterine nakil olunmuştur fi 19 muharrem sene 78

Tutuacaktır

Müceddid cild/91

...

....

...

...

..

...

...

...

...

0

0

00

0

0

262

1
A
بیاض بیان - بیاضی لوسی
زیر خط

15818

No
13/II/1266

قلم زعفران کهنه در کفر مالدی ۱۳۶۶

ارشد

زیر خط افست

OSMANLI ARŞIVI
NFS 7283

م	م	م	م	م	م	م
دوب	دوب	دوب	دوب	دوب	دوب	دوب
:	:	:	:	:	:	:

NFS.d.07283

Sivas eyaleti – Sivas livası

Zile kazası

Kaza-i zile Ann Aşiret-i Ekrad 66

Kıta 1

Numara 2

Yed-i kalemesi icar olmuştur

Aşiret

....

...
0	0	0		1	1	11	<u>0</u>
<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>		<u>0</u>	<u>0</u>	<u>18</u>	0
1	0	0		1	2	29	

Haritada ismi bulunan Köyler: 1.Salur Köyü

T.C. BAŞBAKANLIK OSMANLI ARŞİVİ DAİRE BAŞKANLIĞI (BOA) ©

NFS.d.07282

Karye-i Salur Ez Cemaati Zağferanlı				
Hane 1				
	4 Hafidi Osman Bin İbrahim Sin 1 1265	3 Diğeri orta boylu kara sakallı Molla Hasan Sin 24 1242	2 Oğlu orta boylu kara sakallı İbrahim Sin 32 1230	1 Orta boylu kara sakallı Mehmed bin Yusuf köse oğlu Sin 60 1206

Hane 2				
		3 Diğeri karındaşı oğlu Mustafa Bin Hasan Sin 6 1260	2 Karındaşı oğlu Memiş bin Hasan Sin 10 1253	1 Uzun boylu kara sakallı Mehmed Bin Mehmed Deli Oğlu Sin 30 1236

Hane 3				
	4 4 1 9		Oğlu Mehmed Sin 2 1264	Uzunca boylu kara sakallı İbiş bin Hüseyin Sin 26 1230

2. Üç Köy

T.C. BAŞBAKANLIK OSMANLI ARŞİVİ DAİRE BAŞKANLIĞI (BOA) ©

NFS.d.07282

Karye-i Üç Köy Ez Cemaat-i Zağferanlı				
Hane 1				
		3 Karındaşı oğlu orta boy lu ter bıyıklı Ömer bin İbiş sin 20 1246	2 Oğlu İsmail Sin 6 1260	1 Uzun boylu kır sakallı Mehmed Bin sarı Bekir Sin 55 1211

Hane 2				
5 Oğlu Receb Bin Ali Sin 6 1620	4 Karındaşı orta boylu kara sakallı Ali bin Uzun İbrahim sin 35 1241	3 Diğeri Ömer Sin 5 1261	2 Oğlu Osman Sin 7 1259	1 Uzunca boylu kara sakallı Mehmed Bin Akrandaş İbrahim Sin 50

Hane 3				
3 6 2 <u>11</u>		3 Diğeri Osman Sin 5 1261	2 Oğlu Ömer Sin 6 1260	1 Uzun boylu kara sakallı Mehmed bin kara Fatıma Sin 35 1231

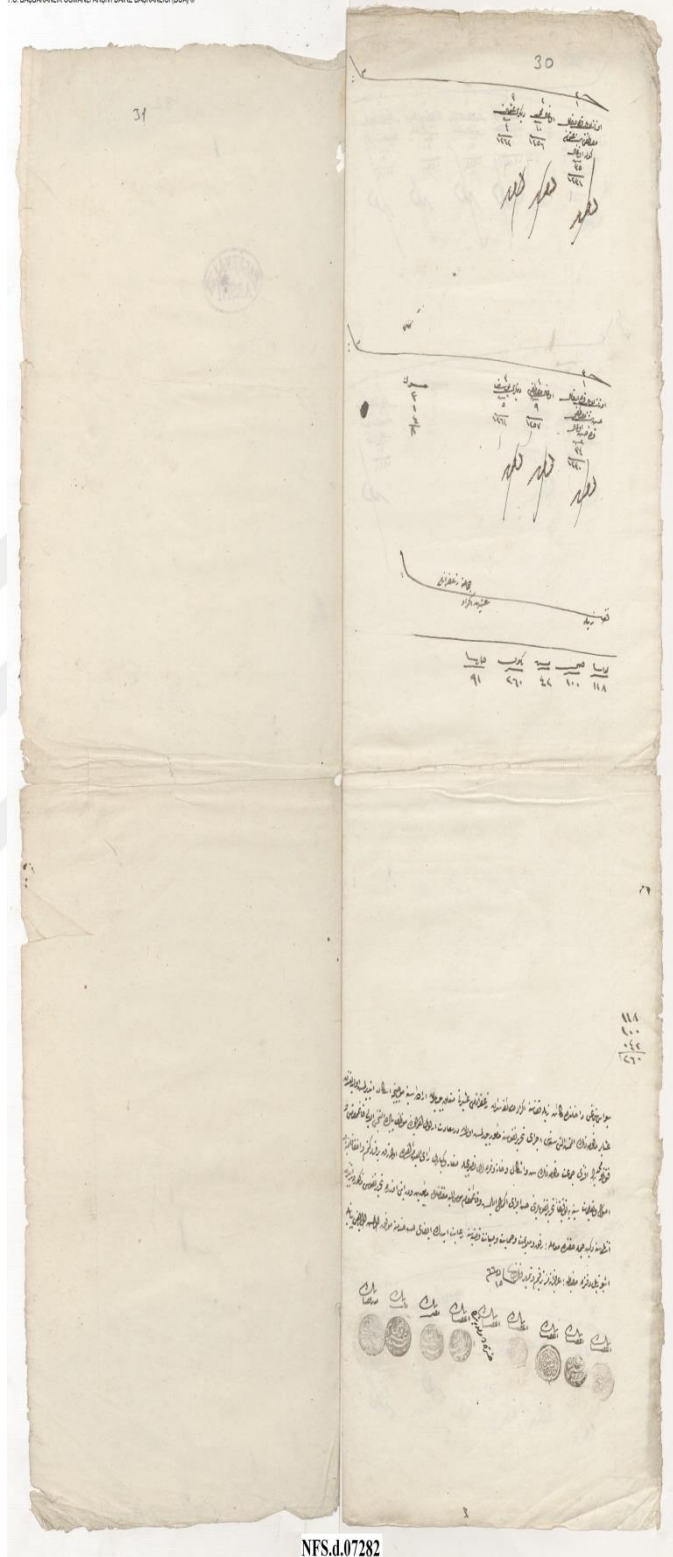
3. Çokçabdal Köyüve Karye-i Aşiret-i Ekrad Ez Cemaati Zağferanlı Zile

T.C. BAŞBAKANLIK OSMANLI ARŞİVİ DARE BAŞKANLIĞI (BOA) ©

T.C. BAŞBAKANLIK OSMANLI ARŞİVİ DARE BAŞKANLIĞI (BOA) ©

NFS.d.07282

NFS.d.07282

Karye-i Çokça Abdal		Ez Cemaat-i Zağferanlı		
Hane 1				
			2 Önce oğlu orta boylu sarı bıyıklı Osman bin Mustafa köle oğlu Sin 24 1242	1 Uzunca boylu kara sakallı Ali bin Osman Köle oğlu Sin 45 1221

Hane 2				
		3 Diğeri Osman Sin 4 1262	2 Oğlu Mehmed Sin 10 1256	1 Uzun boylu kara sakallı Mustafa bin Osman köle oğlu Sin 35 1231

Hane 3				
3 1 4 8		3 Diğeri Yusuf Sin 5 1261	2 Oğlu Mustafa Sin 9 1257	1 Uzun boylu kara sakallı Hüseyin bin Mustafa Kara Hasan oğlu Sin 34 1230

Karye-i Aşiret-i Ekrad		Ez Cemaati Zağferanlı		Zile
	...	Yekün	...	Livayı
	91	260	42	118

118
100
042
260

Sivas sancağı dahilinde kain Zile kazasına ekrad taifesinden Zafranlı aşireti müteallik buyrulan irade-i seniye mucibince iskan ettirilmiş olduğundan aşair-i mekumenin altmış altı sensi icra-yı tahrir-i nüfusuna memur buyrulmuş olan dersaadet ordu-yu hümayunda muvazzaf piyade altıncı alayı kaymakamı kuvvetlü Mehmed bey efendi cemaat-i merkumenin sin ve eşkal ve hane numaralı tasrihiyle sağar ve kebairi er'y-ül ayn müşahahe olunarak bir ferd ketm ve ihfaflanak? İskanı ve talimatı seniye tevfikan tahrir nüfuslarını hüsn-ü icra-yı ikmal eylemiş ve kaymakam müma ileyh

mukteza-yı memureyn ve dirayeti üzere tahrir-i nüfus mezkure bir iştirak intihasına değin cümle hakkında muamele-i refik ve mülayimet ve himayet ve sıyanet kadıyesine riayet ederek ifa-yı hüsn-ü hıdmete muvaffak olmuş olduğu beyanıyla işbu zeyl-i defterde mazbata-i acizanemiz terkim ve temhir kılındı. Fi 15 d sene 66

Bende Müdür-ü kaza ...	Bende Tabib Es-seyid Ömer vehbi	Bende ... Es-seyid ..	Bende Aza Es-seyid lütfullah	Bende Aza Taşrada memuriyette	Bende Aza ...	Bende Aza Es seyid- abdullah	Bende Aza Es-seyid süleyman	Bende Aza ...
---------------------------------	---	-----------------------------	---------------------------------------	--	---------------------	---------------------------------------	--------------------------------------	---------------------

4.Hacı Köyü

The image shows a manuscript page with two columns of handwritten text in Ottoman Turkish script. The text is organized in a grid-like structure, with approximately 8 rows and 4 columns per page. Each entry consists of a small heading followed by a line of text. The script is a cursive style, and the page shows signs of age with some staining and wear. The text appears to be a list or a record of some kind, possibly related to the 'Hacı Köyü' mentioned in the header. The entries are written in dark ink on aged, slightly yellowed paper.

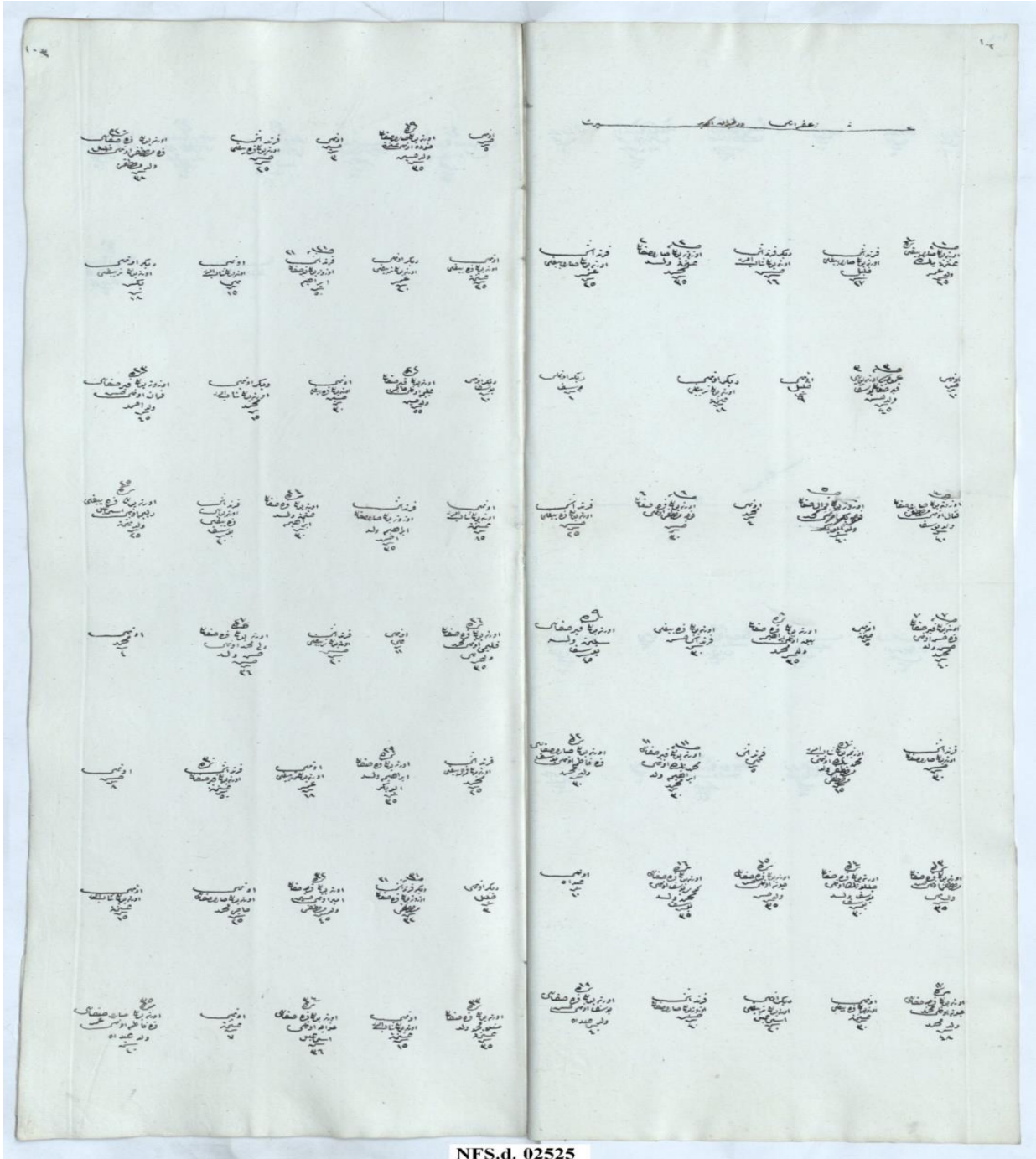
NFS.d. 02525

Sivas sancağı kazalarından yörükâna Zile kazasında sakin mütemekkin ehl-i islâmın miktarını mübin tahrir defteri suretidir.				
Karye-i Akkuzu Beli Yörükân-ı				
Karye-i Hacı				
Hafidi İsmail veled-i Hüseyin Sin 3	Diğer oğlu orta boylu şabb-ı emred Mehmed Sin 17	Oğlu orta boylu ter bıyıklı Hüseyin Sin 20	Hane 2 Hatib Sakin 2 Orta boylu kara sakallı Süleyman veled-i Elhac Ömer Ağa Sin 40	Hane 1 İmam Sakin 1 orta boylu kara sakallı Hüseyin oğlu Mehmed veled-i Ali Sin 45
Amcası oğlu orta boylu kara sakallı Osman veled -i Hasan Sin 20	Oğlu Ahmed Sin 5	Karındaşı Orta boylu sarı sakallı Bekir veled-i Ahmed Sin 40	Oğlu orta boylu şab Emred Halil Sin 14	Hane 3 Sakin 3 orta boylu kumral sakallı Konki Halil oğlu Mustafa veled-i Ahmed Sin 45
Diğer oğlu Kasım Sin 5	Oğlu orta boylu ter bıyıklı Hüseyin Sin 20	Amcası oğlu Orta boylu kır sakallı Memiş veled-i Kasım Sin 45	Oğlu orta boylu şabb-ı emred Hüseyin Sin 12	Hane 4 Sakin 4 orta boylu kara sakallı Çirkin oğlu Abdullah veled-i Hüseyin Sin 40
Oğlu Hasan Sin 3	Hane 5 5 orta boylu kır sakallı Kör oğlu Osman Veled-i hasan Sin 45	Diğer oğlu Ahmed Sin 5	Oğlu orta boylu şabb-ı emred Ömer Sin 14	Diğer amcası oğlu kısa boylu sarı sakallı Mehmed Veled-i Kasım Sin 40
Oğlu Hasan Sin 5	Karındaşı orta boylu kır sakallı Osman veled-i Ali Sin 43	Oğlu Ali Sin 10	Hane 6 6 Orta boylu kır sakallı sabr oğlu Hasan veled -iAli Sin 45	Karındaşı orta boylu sarı sakallı Memiş veled-i Hasan Sin 30

Oğlu Uzun boylu kumral sakallı Mehmed Sin 30	Hane 8 Uzun boylu karasakallı 8 Kara Halil oğlu Ahmed veled-i İbrahim Sin 5(yaş sehven yazılmıştır.)	Hane 7 Uzun boylu kara sakallı 7 Dede oğlu Molla Osman veled-i Ebubekir Sin 40	Diğer karındaşı Uzun boylu şabb-ı emred Hüseyin veled-i Ali Sin 20	Diğer karındaşı uzun boylu kara sakallı Ali veled-i Ali Sin 40
Karındaşı Hüseyin Sin 8	Hane 10 Uzun boylu şabb-ı emred Murtaza veled-i Murtaza Sin 15	Oğlu Mustafa Sin 3	Hane 9 Uzun boylu kara sakallı 9 Mehmed veled-i Murtaza Sin 40	Hafidi Ali veled-i Mehmed Sin 10
Oğlu Memiş Sin 3	Hane 13 Uzun boylu kumral sakallı 13 Halil veled-i İşhak Sin 40	Karındaşı Kısa boylu kısa sakallı Mustafa veled-i Himmet Sin 40	Hane 12 Uzun boylu kara sakallı 12 Sarı oğlu İsmail veled-i Himmet Sin 50	Hane 11 Uzun boylu köse sakallı 11 Hasan veled-i Hamza Sin 30
Hane 15 Uzun boylu kara sakallı 15 Dede oğlu Hasan veled-i Ebubekir Sin 40	Karındaşı Uzun boylu şabb-ı emred Mehmed veled-i Hüseyin Sin 15	Hane 14 Uzun boylu kumral sakallı 14 dede oğlu Ömer Veled-i Hüseyin Sin 15	Karındaşı Uzun boylu kumral bıyıklı Ömer veled-i İşhak Sin 35	Diğer oğlu Osman Sin 1
Hane 18 18 Uzun boylu şabb-ı emred Hasan veled-i İbrahim Sin 15	Oğlu Orta boylu kara sakallı Hüseyin Sin 25	Hane 17 17 Orta boylu kır sakallı Dede oğlu Mustafa veled-i Bekir Sin 50	Oğlu Orta boylu şabb-ı emred Hüseyin Sin 15	Hane 16 16 Orta boylu kır sakallı Memiş veled-i Himmet Sin 50
Oğlu Uzun boylu şabb-ı emred Osman	Hane 21 21 Uzun boylu kara sakallı kibrinde oğlu	Oğlu Ömer Sin 1	Hane 20 20 Uzun boylu kara sakallı Köse oğlu	Hane 19 19 Orta boylu şabb-ı emred Kır mehmed oğlu

Sin 15	Davud veled-i Ali Sin 50		Mehmed Veled-i Ömer Sin 40	İbrahim veled-i Hüseyin Sin 20
Hane 22 22 Orta boylu kara sakallı Nasuh oğlu Nasuh Veled-i Mustafa Sin 40	Sağiri Ahmed veled-i Osman Sin 1	Diğer oğlu Ali Sin 4	Diğer oğlu Hasan Sin 6	Diğer oğlu Osman Sin 8
Oğlu Orta boylu şabb-ı emred Osman Sin 12	Hane 24 24 Orta boylu ak sakallı Ömer veled-i Himmet Sin 60	Oğlu Orta boylu şabb-ı emred Ahmed Sin 15	Hane 23 23 Orta boylu kır sakallı Amca oğlu Ali veled-i İbrahim Sin 50	Oğlu Orta boylu şabb-ı emred Mustafa Sin 15

Zağferanlı Aşireti Der Toprak Ekdir Köyü

NFS.d. 02525

Aşiret-i Zağferanlı Der-Toprak Ekdir?				
Karındaşı Orta boylu sarı bıyıklı Ömer Sin 25	Hane 2 Uzun boylu sarı sakallı Osman Veled-i Mehmed Sin 35	Diğer karındaşı Orta boylu şabb-ı emred Hasan Sin 16	Karındaşı Orta boylu sarı bıyıklı Halil Sin 27	Hane 1 Orta boylu sarı bıyıklı Osman Bey Veled-i Ömer Sin 25
Diğer oğlu Yusuf Sin 1	Diğer oğlu Orta boylu ter bıyıklı Osman Sin 18	Oğlu Halil Sin 9	Hane 3 Amcası orta boylu kır sakallı Yusuf Veled-i Hasan Sin 45	Oğlu Hasan Sin 10
Karındaşı Orta boylu kara bıyıklı Hasan Sin 25	Hane 6 Orta boylu kara sakallı Koca Mustafa oğlu Hasan Sin 30	Oğlu Mehmed Sin 4	Hane 5 Uzun boylu kumral sakallı Koca Bekir oğlu Mehmed Veled-i Ebubekir Sin 40	Hane 4 Uzun boylu sarı sakallı Fettal oğlu Mustafa veled-i Yusuf Sin 40
Hane 9 Orta boylu kır sakallı Süleyman veled-i Yusuf Sin 45	Orta boylu kara bıyıklı Karındaşı Hasan Sin 30	Orta boylu kara sakallı ... oğlu İbrahim Veled-i Mehmed Sin 35	Oğlu Hüseyin Sin 5	Hane 7 Orta boylu kır sakallı Kara Hasan Oğlu Hasan veled-i Mehmed Sin 40
Hane 12 Orta boylu sarı sakallı Kara Fatıma oğlu Yusuf Veled-i Mehmed Sin 30	Hane 11 Orta boylu kır sakallı Mehmed bey oğlu İbrahim Veled-i Mehmed Sin 30	Karındaşı Ali Sin 5	Hane 10 Uzunca boylu şabb-ı emred Mehmed Bey oğlu Mustafa veled-i Mustafa Sin 15	Karındaşı Orta boylu sarı sakallı Hasan Sin 30
Oğlu Abdullah Sin 10	Hane 16 Orta boylu kara sakallı Köse Yusuf oğlu Mehmed veled-i Yusuf Sin 35	Hane 15 Orta boylu kara sakallı Cuma oğlu Hasan Veled-i hasan Sin 35	Hane 14 Orta boylu kara sakallı Cellu Bey oğlu Yusuf veled-i Yusuf Sin 30	Hane 13 Orta boylu kara sakallı Mustafa oğlu Hasan Veled-i Ali Sin 35
Hane 18 Orta boylu kara sakallı Yusuf oğlu Hasan Veled-i Abdullah Sin 40	Karındaşı Uzun boylu sarı sakallı Hasan Sin 40	Diğer oğlu Orta boylu ter bıyıklı İsmail Sin 20	Oğlu Orta boylu kara bıyıklı Osman Sin 30	Hane 17 Orta boylu kısa sakallı Ceden oğlu Mehmed Veled-i Mehmed Sin 48

Hane 20 Orta boylu kara sakallı Kara Mustafa oğlu Halil veled-i Mustafa Sin 38	Karındaşı Orta boylu kara bıyıklı Hasan sin 25	Oğlu Hüseyin Sin 3	Hane 19 Orta boylu sarı sakallı Huda oğlu Osman Veled-i Hüseyin Sin 35	Oğlu Hasan Sin 5
Diğer oğlu Orta boylu ter bıyıklı Bekir Sin 18	Oğlu Orta boylu şabb-ı emred Ali Sin 15	Hane 21 Karındaşı uzun boylu kır sakallı İbrahim Sin 50	Diğer oğlu Orta boylu ter bıyıklı Ömer Sin 20	Oğlu Orta boylu kara bıyıklı Osman Sin 25
Hane 23 Uzun boylu kır sakallı Ferat oğlu Hasan Veled-i Ahmed Sin 45	Diğer oğlu Orta boylu şabb-ı emred Mehmed Sin 15	Oğlu Orta boylu kara bıyıklı Hüseyin Sin 30	Hane 22 Orta boylu kır sakallı Alim oğlu Hacı veled-i Hüseyin Sin 55	Diğer oğlu Yusuf Sin 10
Hane 25 Orta boylu kara bıyıklı Delice oğlu İsmail Veled-i Osman Sin 25	Karındaşı Orta boylu kara bıyıklı Yusuf Sin 20	Hane 24 Orta boylu kara sakallı Osmna veled-i İbrahim Sin 30	Karındaşı Uzun boylu sarı sakallı İbrahim veled-i Ahmed Sin 35	Oğlu Orta boylu şabb-ı emred Osman Sin 15
Oğlu Mehmed Sin 4	Hane 27 Orta boylu kara sakallı Deli Mehmed oğlu Hasan veled-i Hasan Sin 36	Karındaşı Orta boylu ter bıyıklı Hasan Sin 20	Oğlu Ali Sin 11	Hane 26 Orta boylu kara sakallı Kılıççı oğlu Mehmed Veled-i Ali Sin 35
Oğlu Hasan Sin 8	Hane 30 Karındaşı Orta boylu kır sakallı Osman Sin 50	Oğlu Orta boylu ter bıyıklı Ömer Sin 18	Hane 29 Orta boylu kara sakallı İbrahim veled-i Ebubekir Sin 35	Karındaşı Orta boylu kumral bıyıklı Mehmed Sin 25
Oğlu Orta boylu şabb-ı emred Osman Sin 15	Oğlu Orta boylu sarı sakallı Hacı Mehmed Sin 25	Hane 32 Orta boylu kısa sakallı Emir oğlu Hüseyin veled-i Mustafa Sin 45	Hane 31 Diğer karındaşı uzun boylu kara sakallı Mustafa Sin 32	Diğer oğlu Halil Sin 3
Hane 35 Orta boylu sarı sakallı Kara fatıma oğlu Ömer Veled-i Abdullah Sin 40	Oğlu Osman Sin 7	Hane 34 Orta boylu kara sakallı Hoca oğlu İsmail Sin 36	Oğlu Orta boylu şabb-ı emred Osman Sin 15	Hane 33 Orta boylu kara sakallı Molla Mehmed veled- i Osman Sin 35

Karye-i Çürük				
Diğer oğlu Orta boylu şabb Ali Sin 16	Diğer oğlu Orta boylu ter bıyıklı Mahmud Sin 25	Yekçeşm (Tek gözü kör) Hafidi Mustafa veled-i Hasan Sin 9	Muhtarı evvel Oğlu orta boylu kumral sakallı Hüseyin veled-i Mehmed Sin 42	Hane 1 Uzun boylu kır sakallı Musa oğlu Mehmed veled-i Osman Sin 65
Karındaşı Orta boylu kumral sakallı Ömer Sin 40	Diğer oğlu Ali Sin 3	Oğlu Mustafa Sin 6	Hane 2 muhtar-ı sani Uzun boylu köse sakallı İbrahim veled-i Ömer Sin 35	Diğer oğlu İbrahim Sin 8
Hane 4 Uzunca boylu kumral sakallı Osman Veled-i İbrahim Sin 25	Karındaşı Oğlu Mehmed veled-i Mehmed Sin 5	Burumsuz Oğlu Uzunca boylu ter bıyıklı Ali Sin 21	Hane 3 Uzun boylu kır sakallı Molal oğlu Halil veled-i Ali Sin 45	Oğlu Ömer Sin 8
Hane 6 Uzun boylu kumral sakallı Hasan Veled-i Yusuf Sin 45	Diğer oğlu İsmail Sin 4	Oğlu Şabb Abdullah Sin 14	Hane 5 Uzun boylu kumral sakallı Hüseyin veled-i Abdullah Sin 40	Karındaşı orta boylu ter bıyıklı Ömer Sin 14
Oğlu Ahmed Sin 11	Hane 11 Uzun boylu kara sakallı kör Mehmed oğlu Yusuf veled-i Ömer Sin 41	Hane 9 Uzun boylu kısa sakallı ubal oğlu Sadık veled-i Ali Sin 58	Hane 8 Uzun boylu kara bıyıklı Ali veled-i Abdurrahman Sin 28	Hane 7 Uzun boylu kumral bıyıklı İmam oğlu Ahmed veled-i Ali Sin 28
Hane 12 Uzun boylu kumral sakallı öksüz oğlu Hüseyin veled-i Osman Sin 35	Diğer oğlu Hasan Sin 2	Oğlu Yusuf Sin 2	Hane 11 Uzun boylu kumral sakallı Ali Veled-i Yusuf Sin 25	Diğer oğlu Süleyman Sin 7
Diğer oğlu Mehmed sin 7	Diğer oğlu Uzun boylu şab Hüseyin Sin 15	Oğlu Uzun boylu ter bıyıklı Osman Sin 18	Hane 13 Uzun boylu kumral sakallı Ali veled-i Hüseyin Sin 48	Karındaşı Uzun boylu ter bıyıklı Halil Sin 25

Diğer oğlu Mehmed Sin 8	Oğlu Ali Sin 10	Hane 15 Uzun boylu kara sakallı gürcü oğlu Osman veled-i Ali Sin 30	Karındaşı Mustafa veled-i İbrahim Sin 6	Hane 14 Kör Ömer oğlu Ömer veled-i İbrahim Sin 9
Hane 18 Uzun boylu kumral sakallı Kulaksız oğlu Yusuf veled-i Mehmed Sin 50	Hane 17 redif Uzun boylu ter bıyıklı Hasan veled-i Abdullah Sin 30	Oğlu Ömer Sin 3	Hane 16 Uzun boylu kara sakallı Gürcü oğlu Hüseyin Veled-i Ali Sin 25	Diğer oğlu Hasan Sin 2
Diğer hafidi Abdullah Sin 1	Hafidi Ali Sin 8	Oğlu Orta boylu kara sakallı Memiş veled-i Ali Sin 40	Hane 19 a'ma Uzun boylu ak sakallı İsa oğlu Ali veled-i Mustafa Sin 80	Oğlu Orta boylu mehmed Veled-i Yusuf Sin 18
Hane 21 çolak Orta boylu kısa sakallı Sansuz oğlu Ebubekir veled-i Ömer Sin 50	Oğlu İsmail Sin 8	Hane 20 i'rac? Orta boylu köse sakallı Cüçük oğlu Ali veled-i İsmail Sin 40	Diğer oğlu Orta boylu kumral bıyıklı Mustafa Sin 21	Diğer oğlu Orta boylu kumral bıyıklı Osman Veled-i Ali Sin 30
Hane 23 Uzun boylu ter bıyıklı Abbas oğlu Abdullah veled-i İbrahim Sin 18	Diğer oğlu Uzun boylu şabb- Osman Sin 16	Oğlu Ali Sin 10	Hane 22 Uzun boylu kara sakallı Sansuz oğlu Mehmed veled-i Ömer Sin 45	Oğlu Musa Sin 2
Diğer oğlu Ömer Sin 1	Diğer oğlu Receb Sin 6	Diğer oğlu Bekir Sin 8	Kanlı Mehmed oğlu Diğer oğlu şabb Ali veled-i Ahmed Sin 15	Hane 24 Kanlı Mehmed oğlu Mahmud oğlu Mahmud veled-i Ahmed Sin 22
Diğer oğlu Orta boylu köse sakallı Mehmed veled –i Ahmed Sin 22	Hafidi Mehmed veled-i Halil Sin 10	Oğlu orta boylu kumral sakallı Halil veled-i Ahmed sin 40	Hane 26 Uzun boylu ak sakallı Gerhal oğlu Ahmed veled-i Halil Sin 70	Hane 25 Nebi oğlu Ali veled-i Ali Sin 11
Diğer oğlu Orta boylu şabb Hüseyin Sin 16	Oğlu Orta boylu kumral bıyıklı Ali veled-i Hasan	Hane 28 Uzun boylu kır sakallı Uzun boylu sakallı Ali veled-i Hasan	Oğlu Osman Sin 5	Hane 27 Uzun boylu kumral sakallı Öksüz oğlu İbrahim veled-i Osman

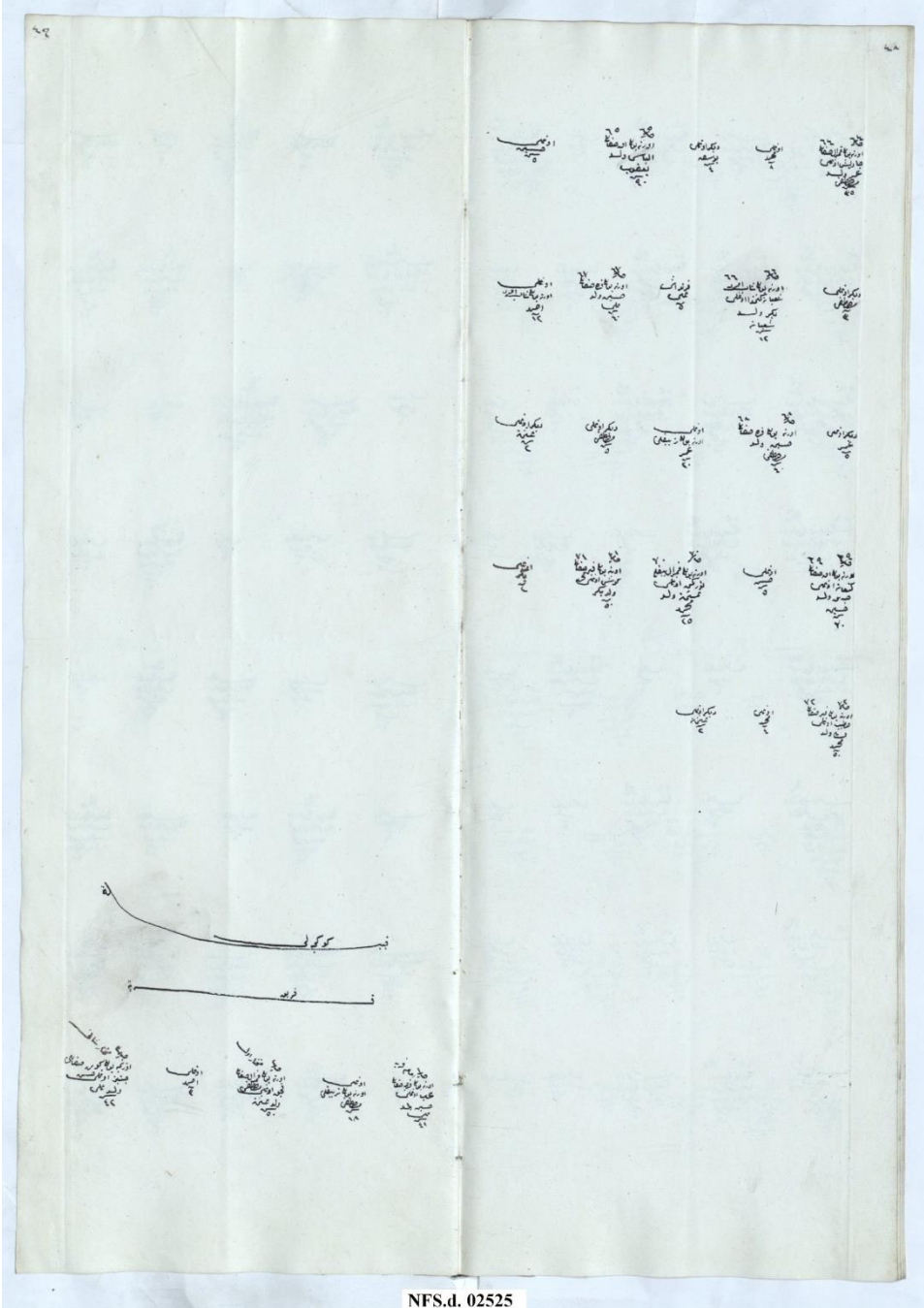
	Sin 28	Sin 60		Sin 32
Hane 31 Uzun boylu kumral bıyıklı Nebi oğlu Osman veled-i Mehmed Sin 20	Hane 30 Uzun boylu kara sakallı öksüz oğlu Mehmed veled-i Osman Sin 48	Karındaşı oğlu Abdullah veled-i Mehmed Sin 18	Oğlu Süleyman Sin 1	Hane 29 Uzunca boylu kumral sakallı Ali veled-i Abdullah Sin 30
Diğer oğlu Hüseyin Sin 1	Oğlu İsmail Sin 3	Hane 32 Uzun boylu köse sakallı Esir oğlu Süleyman veled-i İsmail Sin 35	Diğer karındaşı Uzun boylu ter bıyıklı Himmet veled-i Mehmed Sin 18	Karındaşı Orta boylu kara sakallı Ömer veled-i Mehmed Sin 30
Oğlu Mahmud Sin 2	Hane 34 Orta boylu köse sakallı Mahmud oğlu Mustafa veled-i Mahmud Sin 30	Oğlu Receb Sin 3	Hane 33 Uzun boylu kara sakallı Kör Ömer oğlu Osman Veled-i Ömer sin 40	Redif Karındaşı Uzun boylu ter bıyıklı Mustafa veled-i İsmail Sin 22
Oğlu Şaban Sin 4	Hane 37 Uzun boylu kumral sakallı Halil kişı oğlu Mustafa veled-i Halil Sin 30	Hane 36 Orta boylu ter bıyıklı Takal oğlu Osman veled-i Satılmış Sin 20	Oğlu Ebubekir Sin 2	Hane 35 Uzun boylu kara sakallı adalı oğlu Memiş veled-i Ebubekir Sin 30
		Karındaşı Ahmed Sin 6	Hane 38 Orta boylu kara Halil Oğlu Süleyman Veled-i Halil Sin 12	Diğer oğlu Halil sin 1

Barılbaç Yörükân Kabilesi

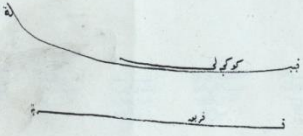
دیگر دهن او دهن دیگر دهن او دهن دیگر دهن او دهن دیگر دهن او دهن	دیگر دهن او دهن دیگر دهن او دهن دیگر دهن او دهن دیگر دهن او دهن	دیگر دهن او دهن دیگر دهن او دهن دیگر دهن او دهن دیگر دهن او دهن	دیگر دهن او دهن دیگر دهن او دهن دیگر دهن او دهن دیگر دهن او دهن	دیگر دهن او دهن دیگر دهن او دهن دیگر دهن او دهن دیگر دهن او دهن	دیگر دهن او دهن دیگر دهن او دهن دیگر دهن او دهن دیگر دهن او دهن	دیگر دهن او دهن دیگر دهن او دهن دیگر دهن او دهن دیگر دهن او دهن	دیگر دهن او دهن دیگر دهن او دهن دیگر دهن او دهن دیگر دهن او دهن
--	--	--	--	--	--	--	--

NFS.d. 02525

Handwritten text in Arabic script, organized into columns and rows. The text appears to be a list or index of items, possibly related to a library or collection. The script is dense and fills most of the page area.

۳۰ ازین بر این نقطه	۳۱ ازین بر این نقطه	۳۲ ازین بر این نقطه	۳۳ ازین بر این نقطه
۳۴ ازین بر این نقطه	۳۵ ازین بر این نقطه	۳۶ ازین بر این نقطه	۳۷ ازین بر این نقطه
۳۸ ازین بر این نقطه	۳۹ ازین بر این نقطه	۴۰ ازین بر این نقطه	۴۱ ازین بر این نقطه
۴۲ ازین بر این نقطه	۴۳ ازین بر این نقطه	۴۴ ازین بر این نقطه	۴۵ ازین بر این نقطه

۳۰
ازین بر این
نقطه

۳۱
ازین بر این
نقطه

۳۲
ازین بر این
نقطه

۳۳
ازین بر این
نقطه

Kabile-i Barılbaç Yörükân				
Karındaşı Ali veled-i Hüseyin Sin 40	Diğer oğlu Mehmed Sin 2	Oğlu İbrahim Sin 6	Hane 2 Muhtar-ı Evvel Orta boylu kır sakallı Hasan veled-i Hüseyin Sin 50	Hane 1 imam Orta boylu kara sakallı Kel Mehmed oğlu Hüseyin veled-i Mehmed Sin 30
Hane 4 4 Uzun boylu kır sakallı Davud oğlu Mehmed Veled-i Hasan Sin 40	Oğlu Hüseyin Sin 2	Hane 3 Muhtarı Sani Uzun boylu kumral sakallı Mustafa veled-i Veli Sin 50	Diğer oğlu Hüseyin Sin 5	Oğlu Osman Sin 8
Hane 5 5 Orta boylu kır sakallı Murad oğlu İsmail veled-i Ali Sin 70	Diğer oğlu Ahmed Sin 2	Diğer oğlu Davud Sin 5	Diğer oğlu Ali Sin 10	Oğlu Orta boylu kara sakallı Hasan veled-i Mehmed Sin 30

Diğer oğlu Hasan Sin 5	Oğlu Ömer Sin 8	Diğer karındaşı Uzun boylu kara sakallı Mehmed Veled-i Ali Sin 45	Oğlu Ahmed Sin 3	Karındaşı Uzun boylu kara sakallı Ahmed veled-i Ali Sin 40
Oğlu Osman Sin 2	Karındaşı Orta boylu kumral sakallı Hüseyin Sin 40	Hane 6 6 Orta boylu kumral sakallı Güşan oğlu Ömer veled-i Osman Sin 35	Diğer karındaşı Orta boylu kumral bıyıklı İbrahim veled-i Ali Sin 35	Diğer oğlu Hüseyin Sin 3
Oğlu Mustafa Sin 1	Karındaşı Orta boylu kara sakallı Halil veled-i Ömer Sin 25	Diğer oğlu Hasan Sin 2	Oğlu Hüseyin Sin 3	Hane 7 7 Orta boylu kara sakallı Fettah oğlu İbrahim veled-i Ömer Sin 30
Oğlu Receb veled-i Yusuf Sin 3	Diğer karındaşı Orta boylu ter bıyıklı Yusuf veled-i Rıza Sin 20	Diğer amcası oğlu Orta boylu ter bıyıklı Fettah veled-i Mehmed Sin 20	Amcası oğlu Mehmed Veled-i Mehmed Sin 8	Diğer oğlu Ömer Sin 8
Oğlu	Amcası oğlu	Diğer oğlu	Oğlu	Hane 8 8

Nebi Sin 2	Orta boylu kara sakallı Ali Sin 40	Veli Sin 3	Osman Sin 6	Orta boylu kır sakallı Deli veli oğlu Hüseyin Veled-i Veli Sin 50
Diğer karındaşı Orta boylu kumral sakallı Ömer veled-i Hasan Sin 40	Diğer oğlu Mehmed Sin 8	Oğlu Orta boylu ter bıyıklı Osman Sin 20	Karındaşı Orta boylu kır sakallı Resul veled-i Hasan Sin 60	Hane 9 kendisi Uzun boylu kır sakallı Göber Hasan oğlu Ali Veled-i Hasan Sin 50
Diğer oğlu Ömer Sin 3	Diğer oğlu Sadık Sin 5	Oğlu Orta boylu ter bıyıklı İbrahim Sin 20	Hane 10 10 Orta boylu kır sakallı Kabış oğlu Halil veled-i Sadık Sin 50	Oğlu Receb Sin 4
Diğer oğlu Bekir Sin 7	Diğer oğlu Orta boylu şabb-ı emred Ömer Sin 12	Oğlu Orta boylu ter bıyıklı Ahmed Sin 20	Hane 12 12 Uzun boylu ak sakallı gesük oğlu Hüseyin veled-i Hasan Sin 70	Hane 11 11 Orta boylu kır sakallı Davud oğlu Murtaza veled-i Murtaza Sin 70

Karındaşı Orta boylu kumral sakallı Bekir veled-i Osman Sin 40	Oğlu Hasan Sin 2	Hane 13 13 Orta boylu kumral sakallı Kara Osman oğlu Hamza veled-i Osman Sin 50	Diğer karındaşı Orta boylu kumral sakallı Ali veled-i Hasan Sin 40	Karındaşı Orta boylu ak sakallı Mustafa Sin 70
Karındaşı Orta boylu kumral sakallı İbrahim veled-i Hüseyin Sin 25	Oğlu Hüseyin Sin 5	Hane 14 14 Uzun boylu kara sakallı Kırıcık oğlu Süleyman veled-i Hüseyin Sin 40	Diğer oğlu Hasan Sin 2	Oğlu Hüseyin Sin 3
Diğer hafidi Ömer veled-i Ali Sin 4	Hafidi Hüseyin veled-i Ali Sin 8	Diğer oğlu Osman Sin 8	Oğlu Orta boylu kara sakallı Ali Sin 40	Hane 15 15 Orta boylu aksakallı hacı Receb oğlu Bekir veled-i Ömer Sin 70
Hane 17 17 Orta boylu kara sakallı Çavuş oğlu Ali	Karındaşı orta boylu ter bıyıklı Hüseyin veled-i Osman	Oğlu Ömer Sin 3	Hane 16 16 Orta boylu kara sakallı Davud oğlu Süleyman veled-i Osman	Karındaşı orta boylu şabb-ı emred Mehmed veled-i Hüseyin

Veled-i Hüseyin Sin 30	Sin 20		Sin 25	Sin 12
Diğer oğlu Mehmed Veled-i Hüseyin Sin 1	Oğlu Ömer Sin 3	Karındaşı Orta boylu kara sakallı Şaban Veled-i Hüseyin Sin 35	Diğer oğlu Hasan Sin 5	Oğlu Hüseyin Sin 8
Oğlu Hasan Sin 1	Karındaşı orta boylu kumral sakallı hüseyin veled-i Kadir sin 40	Hane 19 19 Orta boylu kumral sakallı Kadir oğlu Bekir veled-i Kadir sin 50	Oğlu Mehmed Sin 8	Hane 18 18 Orta boylu ak sakallı Demirci oğlu Ömer veled-i Mehmed Sin 50
Karındaşı Mehmed Sin 6	Hane 21 21 Kenan oğlu Ahmed veled-i Sin 8	Oğlu Hamza Sin 1	Oğlu orta boylu kara sakallı Mustafa Sin 40	Hane 20 20 Orta boylu ak sakallı Kenan oğlu Hamza veled-i Hüseyin Sin 80
Diğer oğlu Mehmed Sin 1	Diğer oğlu Ali Sin 2	Diğer oğlu Ömer Sin 4	Oğlu İbrahim Sin 6	Hane 22 22 Orta boylu kumral sakallı Köse Bekir oğlu Mahmud veled-i İbrahim Sin 40

Oğlu beктаş Sin 1	Hane 24 24 Uzun boylu kara sakallı Cel Mehmed oğlu Hasan veled-i Osman Sin 40	Diğer karındaşı Hüseyin veled-i Hasan sin 8	Karındaşı Orta boylu şabb-ı emred Memiş veled-i Hasan Sin 12	Hane 23 23 Orta boylu köse sakallı Kırkoğlu Ömer veled-i Hasan Sin 25
Oğlu İbrahim veled-i Bekir Sin 6	Diğer karındaşı Orta boylu kır sakallı Bekir veled-i Osman Sin 60	Karındaşı Orta boylu kara bıyıklı ismail Veled-i Osman Sin 25	Diğer oğlu Memiş Sin 6	Diğer oğlu orta boylu şabb-ı emred Memiş Sin 12
Hane 26 26 Orta boylu ak sakallı Bostancı oğlu Hüseyin Veled-i Mehmed Sin 70	Oğlu Orta boylu kumral bıyıklı Osman Sin 25	Abbas oğlu Orta boylu kır sakallı Mehmed veled-i Mehmed Sin 60	Hane 25 25 Orta boylu kumral sakallı Kör Ömer oğlu İbrahim veled-i Ömer sin 40	Karındaşı Oğlu Ömer veled-i İsmail Sin 2

Diğer oğlu Mehmed Sin 1	Diğer oğlu Halil Sin 2	Diğer oğlu Bekir Sin 3	Diğer oğlu Osman Sin 6	Oğlu Orta boylu kara sakallı Mehmed Sin 35
Oğlu Hüseyin Sin 3	Oğlu Halil Sin 8	Hane 28 28 Uzun boylu kumral sakallı Cafer oğlu Halil veled-i Sadık Sin 40	Oğulluğu Veli veled-i Osman Sin 3	Hane 27 27 Orta boylu şabb-ı emred Ali veled-i Cafer Sin 15
Hane 30 30 Orta boylu kumral sakallı Köse Bekir oğlu Ömer veled-i İsmail Sin 40	Diğer oğlu Bekir veled-i Ahmed Sin 1	Oğulluğu Orta boylu şabb-ı emred Mehmed veled-i Ahmed Sin 12	Oğlu Mustafa Sin 5	Hane 29 29 Orta boylu kumral sakallı imam oğlu Yusuf veled-i Mustafa Sin 50
Karındaşı Ali veled-i Hasan Sin 8	Hane 31 31 Orta boylu kumral bıyıklı Fettah oğlu Bekir veled-i Hasan Sinn 25	Diğer karındaşı Hüseyin veled-i İsmail Sin 5	Karındaşı Orta boylu şabb-ı emred Bekir veled-i İsmail Sin 12	Oğlu Ömer Sin 3
Oğlu Ahmed Sin 4	Uzun boylu kır sakallı Delek oğlu Ömer veled-i Mustafa Sin 50	Hafidi Ali Sin 8	Oğlu Orta boylu kumral Sakallı Mehmed Sin 30	Hane 32 32 Orta boylu ak sakallı Deli Ahmed oğlu Ömer veled-i Mustafa Sin 60

Hane 35 35 Kara hasan oğlu Mustafa veled-i Mustafa Sin 5	Diğer oğlu Mehmed Sin 2	Oğlu Osman Sin 4	Hane 34 34 Uzun boylu kır sakallı Dekoğlu Osman veled-i Mustafa Sin 60	Diğer oğlu Osman Sin 2
Oğlu orta boylu şabb-ı emred Veli Sin 12	Hane 38 38 Orta boylu ak sakallı Türkmen oğlu Hamza veled-i İsmail Sin 60	Hane 37 37 Uzun boylu ak sakallı Keloğlan oğlu Mehmed veled-i Mustafa Sin 60	Oğlu Mehmed Sin 10	Hane 36 36 Kısa boylu kır sakallı Kel Ahmed oğlu osman veled-i Ahmed Sin 50
Karındaşı Orta boylu şabb-ı emred Ali veled-i Şaban	Hane 40 40 Orta boylu kara sakallı Aliş oğlu İsa veled-i Şaban	Diğer karındaşı Vabes veled-i Ömer Sin	Karındaşı Mustafa Veled-i Ömer	Hane 39 39 Orta boylu şabb-ı emred öksüz Ömer oğlu Osman veled-i

Sin 15	Sin 35	5	Sin 10	Ömer Sin 15
Diğer oğlu Mehmed veled-i Ahmed Sin 4	Hadifi Mustafa veled-i Ahmed Sin 6	Diğer oğlu Orta boylu kumral sakallı Ahmed Sin 40	Oğlu Orta boylu kumral bıyıklı Yusuf Sin 25	Hane 41 41 Orta boylu ak sakallı topal Hasan veled-i Yusuf sin 70
Diğer karındaşı Oğlu orta boylu şabb-ı emred Hüseyin veled-i Yusuf Sin 15	Karındaşı Oğlu Orta boylu ter bıyıklı Ömer Veled-i Yusuf Sin 20	Diğer oğlu İsmail Sin 6	Oğlu Osman Sin 10	Hane 42 42 Uzun boylu kara sakallı Bölükbaş oğlu Ahmed Veled-i Ömer Sin 40
Hafidi İbrahim veled-i Hüseyin Sin 1	Oğlu Orta boylu kara sakallı Hüseyin sin 30	Hane 44 44 Orta boylu kır sakallı Türkmen oğlu Ahmed veled-i Mehmed Sin 60	Oğlu Musa Sin 2	Hane 43 43 Orta boylu köse sakallı Rıdvan oğlu Mustafa veled-i Musa Sin 30
Oğlu Orta boylu kara sakallı Ali veled-i Ömer Sin 35	Hane 46 46 Orta boylu ak sakallı kel Hasan oğlu Ömer veled-i Hasan Sin 70	Oğlu Orta boylu ter bıyıklı Osman Sin 18	Hane 45 45 Orta boylu ak sakallı Ahmed veled-i Davud Sin 80	Karındaşı Orta boylu kumral bıyıklı Osman veled-i Ahmed Sin 25
Diğer oğlu Ahmed Sin 4	Diğer oğlu Nebi Sin 6	Oğlu orta boylu şabb-ı emred Mehmed Sin 12	Hane 41 41 Orta boylu ak sakallı Malkocaoğlu Mustafa veled-i Süleyman Sin 80	Hafidi Mustafa veled-i Ali Sin 2

Diğer oğlu Orta boylu şabb-ı emred Osman Sin 12	Oğlu Orta boylu kara sakallı Musa Sin 30	Hane 49 49 Orta boylu aksakallı Çavuşoğlu Bekir veled-i Mehmed Sin 60	Oğlu Salih Sin 5	Hane 48 48 Uzun boylu kır sakallı Meledli oğlu Mehmed veled-i Salih Sin 40
Hane 52 52 Orta boylu kumral sakallı İshak? Mehmed oğlu Mehmed veled-i mehmed	Hane 51 51 Uzun boylu köse sakallı Hatib oğlu Hüseyin Veled-i-i Osman	Hane 50 50 Uzun boylu kara sakallı Mehmed veled-i Salih Sin	Diğer hafidi Mustafa veled-i Musa Sin 4	Hafidi ali veled-i Musa Sin 6

Sin 30	Sin 30	30		
Hane 54 54 Orta boylu kır sakallı Hatib oğlu ömer Veled-i Mehmed Sin 50	Karındaşı Orta boylu şabb-ı emred Mustafa veled-i Mehmed Sin 15	Hane 53 53 Orta boylu kumral bıyıklı imam oğlu Salih veled-i Mehmed Sin 25	Diğer oğlu Bekir Sin 1	Oğlu Ömer Sin 6
Hane 56 56 Orta boylu kır sakallı Çoban oğlu yusuf veled-i Mustafa Sin 50	Hane 55 55 Orta boylu kır sakallı Tombul oğlu Mustafa veled-i Mustafa Sin 50	Diğer oğlu Mehmed Sin 1	Karındaşı oğlu Ali veled-i Ahmed Sin 8	Oğlu Ahmed Sin 2
Hane 58 58 Orta boylu kara sakallı Kara Osman oğlu Mehmed veled-i Osman Sin 30	Diğer oğlu Sadık Sin 2	Oğlu Ömer Sin 4	Hane 57 57 Orta boylu taze sakallı Cafer oğlu İbrahim veled-i Sadık Sin 30	Oğlu Süleyman Sin 2
Hane60 60 Malkocaoğlu Mustafa veled-i Selük Sin 10	Oğlu İsmail Sin 2	Hane 59 59 Orta boylu kır sakallı Malkoç oğlu Ali veled-i Mustafa Sin 50	Diğer oğlu Ömer Sin 3	Oğlu Veli Sin 5
Hane 62 62 Derbeder oğlu Osman veled-i Ali Sin 8	Karındaşı İban Sin 6	Hane 61 61 Deli Emir oğlu Veli veled-i Ahmed Sin 10	Diğer karındaşı Osman Sin 3	Karındaşı İbrahim Sin 8
Karındaşı Hüseyin Sin 3	Hane 63 63 Uzunboylu şabb-ı emred kethüda oğlu Şaban veled-i Osman Sin 15	Babalığı Orta boylu kumral sakallı Osman veled-i Ömer Sin 30	Diğer karındaşı Bekir veled-i Ali Sin 5	Karındaşı Ömer Sin 6

Oğlu Hüseyin Sin 5	Hane 65 65 Orta boylu ak sakallı İlyas veled-i Yakub Sin 90	Diğer oğlu Yusuf Sin 4	Oğlu Mehmed Sin 8	Hane 64 64 Orta boylu kumral sakallı Cariş oğlu Ömer veled-i Mustafa Sin 35
Oğlu orta boylu şabb-ı emred Ahmed Sin 12	Hane 37 37 Orta boylu kara sakallı Hüseyin Veled-i Ali Sin 40	Karındaşı Ali Sin 5	Hane 66 66 Orta boylu şabb-ı emred Şaban kethüda oğlu Bekir veled-i Şaban Sin 12	Diğer oğlu Mustafa Sin 3
Diğer oğlu Osman Sin 2	Diğer oğlu Mustafa Sin 2	Oğlu Orta boylu ter bıyıklı Ömer Sin 20	Hane 68 68 Orta boylu kara sakallı Hüseyin veled-i Mustafa Sin 40	Diğer oğlu Ömer Sin 5
Oğlu Bekir Sinn 2	Hane 71 Orta boylu kır sakallı Güneş oğlu mehmed veled bekir Sin 50	Hane 70 70 Orta boylu kumral bıyıklı Nurgen oğlu Osman veled-i Mehmed Sin 25	Oğlu Hasan Sin 5	Hane 69 69 Orta boylu ak sakallı Kenan oğlu Sadık veled-i Hüseyin Sin 70
		Diğer oğlu Osman Sin 2	Oğlu Mehmed Sin 4	Hane 72 72 Orta boylu kır sakallı Hatib oğlu Veli veled-i Mehmed Sin 50

Kabile-i Emir Said

Karye- i Emir Said

75

76

Handwritten text in Ottoman Turkish script, organized into a grid-like structure with multiple rows and columns of entries. The text is written in a cursive style typical of the period.

NFS.d. 02525

۷۶	۷۷
<p>۱. در روز یکشنبه ۲. در روز دوشنبه ۳. در روز سه شنبه ۴. در روز چهارشنبه ۵. در روز پنجشنبه ۶. در روز شنبه ۷. در روز یکشنبه ۸. در روز دوشنبه ۹. در روز سه شنبه ۱۰. در روز چهارشنبه ۱۱. در روز پنجشنبه ۱۲. در روز شنبه ۱۳. در روز یکشنبه ۱۴. در روز دوشنبه ۱۵. در روز سه شنبه ۱۶. در روز چهارشنبه ۱۷. در روز پنجشنبه ۱۸. در روز شنبه ۱۹. در روز یکشنبه ۲۰. در روز دوشنبه ۲۱. در روز سه شنبه ۲۲. در روز چهارشنبه ۲۳. در روز پنجشنبه ۲۴. در روز شنبه ۲۵. در روز یکشنبه ۲۶. در روز دوشنبه ۲۷. در روز سه شنبه ۲۸. در روز چهارشنبه ۲۹. در روز پنجشنبه ۳۰. در روز شنبه</p>	<p>۱. در روز یکشنبه ۲. در روز دوشنبه ۳. در روز سه شنبه ۴. در روز چهارشنبه ۵. در روز پنجشنبه ۶. در روز شنبه ۷. در روز یکشنبه ۸. در روز دوشنبه ۹. در روز سه شنبه ۱۰. در روز چهارشنبه ۱۱. در روز پنجشنبه ۱۲. در روز شنبه ۱۳. در روز یکشنبه ۱۴. در روز دوشنبه ۱۵. در روز سه شنبه ۱۶. در روز چهارشنبه ۱۷. در روز پنجشنبه ۱۸. در روز شنبه ۱۹. در روز یکشنبه ۲۰. در روز دوشنبه ۲۱. در روز سه شنبه ۲۲. در روز چهارشنبه ۲۳. در روز پنجشنبه ۲۴. در روز شنبه ۲۵. در روز یکشنبه ۲۶. در روز دوشنبه ۲۷. در روز سه شنبه ۲۸. در روز چهارشنبه ۲۹. در روز پنجشنبه ۳۰. در روز شنبه</p>

Kabile-i Emir Said Karye- i Emir Said				
Hane 2 Uzun boylu kara sakallı Abdiş oğlu İbrahim veled-i Ali Sin 40	Karındaşı Ortaboylu kara sakallı Ali veled-i Ali Sin 40	Diğer oğlu İbrahim Sin 10	Oğlu Orta boylu ter bıyıklı Mustafa Sin 25	Hane 1 Uzun boylu kara sakallı Garib oğlu Mehmed veled-i Ali Sin 55
Diğer oğlu Mehmed Sin 5	Oğlu Hasan Sin 12	Hane 3 Uzun boylu kara sakallı Taba oğlu Halil veled-i Ahmed Sin 50	Diğer oğlu Ahmed Sin 3	Oğlu Halil Sin 10

Oğlu İbrahim Sin 1	Hane 4 Orta boylu köse sakallı uzun oğlu Ahmed veled-i Ahmed Sin 30	Diğer oğlu Mustafa Sin 4	Oğlu Salih Sin 5	Karındaşı Uzun boylu kara sakallı Ahmed veled-i Ahmed Sin 30
Diğer oğlu Şabb Hasan veled-i Ahmed Sin 18	Diğer oğulluğu Uzun boylu ter bıyıklı Mustafa veled-i Ahmed Sin 25	Oğulluğu Kumral bıyıklı İsmail veled-i Ahmed Sin 35	Hane 5 Orta boylu kara sakallı Şifai oğlu Hasan veled-i Halil Sin 50	Karındaşı oğlu Şabb Mehmed veled-i Halil Sin 13
Hane 8 Orta boylu kumral sakallı Tuz oğlu Mustafa veled-i Ahmed Sin 35	Diğer oğlu Orta boylu ter bıyıklı Ömer Sin 20	Oğlu Uzun boylu ter bıyıklı Ali Sin 25	Hane 7 Uzun boylu kır sakallı Görse Hasan oğlu Hasan veled-i Ali Sin 70	Hane 6 Orta boylu kara sakallı Mehmed veled-i Hasan Sin 30
Eniştesi orta boylu kumral sakallı Yusuf veled-i Mehmed Sin 40	Karındaşı Şabb Ali Sin 18	Hane 9 Uzun boylu ter bıyıklı Keleş oğlu Abdurrahman veled-i İsmail Sin 35	Oğlu Hasan Sin 2	Karındaşı Ortaboylu kumral sakallı Süleyman Sin 45
Hane 11 Orta boylu kara sakallı Keleş oğlu İbrahim	Amcası oğlu şabb Ahmed veled-i Ali Sin	Hane 10 Uzun boylu kara sakallı Sadık oğlu	Diğer oğlu Hasan Sin 1	Oğlu Ahmed Sin 2

Veled-i Hüseyin Sin 60	13	Mustafa veled-i Halil Sin 50		
Oğlu Mehmed Sin 3	Hane 4 Orta boylu kumral sakalı Kaba oğlu İsmail Veled-i Osman Sin 40	Diğer oğlu İbrahim Sin 2	Diğer oğlu Hüseyin Sin 4	Oğlu Hasan Sin 8
Hane 14 Orta boylu kara sakalı Fazlı oğlu Hasan veled-i Ömer Sin 50	Oğlu Şabb Hasan Sin 20	Hane 13 Orta boylu kara sakalı Keleş oğlu Abdullah veled-i Hasan Sin 60	Diğer karındaşı oğlu Orta boylu kara bıyıklı Ömer Sin 15	Karındaşı oğlu Uzun boylu Osman Veled-i Ali Sin 30
Hane 16 Orta boylu kara sakalı bekçi oğlu Hasan Veled İbrahim Sin 40	Damadı Orta boylu kara bıyıklı Musa veled-i İbrahim Sin 20	Diğer oğlu İbrahim Sin 1	Oğlu Osman Sin 2	Hane 15 Orta boylu kara sakalı İmam oğlu Ahmed Veled-i Osman Sin 43

Hane 19 Uzun boylu ter bıyıklı Amca oğlu Nebi Veled-i Ömer Sin 18	Hane 18 Uzun boylu ak sakallı Emir oğlu Mehmed veled-i Ahmed Sin 70	Oğlu Mustafa Sin 10	Hane 17 Orta boylu köse sakallı Bekir veled-i Ahmed Sin 45	Oğlu Hasan Sin 5
Oğlu Orta boylu kara sakallı İbrahim Sin 40	Hane 20 Orta boylu köse ak sakallı Abdullah veled-i Mustafa Sin 80	Diğer oğlu Hasan Sin 10	Diğer karındaşı Hasan Sin 15	Karındaşı Şabb Hasan Sin 32
Oğlu Şabb Sin 18	Hane 21 Orta boylu kara sakallı Koca oğlu Abdurrahman veled-i Ali Sin 70	Diğer hafidi Ebubekir Sin 3	Diğer hafidi Ömer Sin 5	Hafidi Mustafa Sin 8
Oğlu Orta boylu ter bıyıklı Hüseyin Sin 16	Hane 23 Uzun boylu kara sakallı Hasan oğlu Mehmed Veled-i Hüseyin Sin 80	Oğlu Hasan Sin 3	Karındaşı Orta boylu kara sakallı İbrahim Sin 70	Hane 22 Orta boylu kara sakallı Cemil oğlu Hasan Veled-i Mehmed Sin 80
Oğlu Şabb Ahmed Sin 18	Hane 25 Orta boylu kara sakallı çolak oğlu Hasan veled-i Ahmed Sin 50	Karındaşı Orta boylu kara bıyıklı Ali veled-i Mehmed Sin 30	Hane 24 Uzun boylu ter bıyıklı Kelbey oğlu Mehmed veled-i Mehmed Sin 25	Diğer oğlu Şabb Abdulkadir Sin 14
Hane 27 Orta boylu kara sakallı Kuyucu oğlu Hüseyin Veled-i Ebubekir Sin 35	Diğer oğlu Ömer Sin 12	Oğlu Şabb İbrahim Sin 14	Hane 26 Uzun boylu kır sakallı veled-i oğlu Ali veled- i İbrahim Sin 50	Diğer oğlu Mustafa Sin 6
Karındaşı Hüseyin Sin 35	Oğlu Hasan Sin 1	Hane 29 Orta boylu kara sakallı Karanogđlu Ömer Veled-i Kasım Sin 25	Hane 28 Orta boylu ter bıyıklı Koca oğlan oğlu Abdurrahman veled-i Mustafa Sin 25	Karındaşı Kısa boylu Osman Sin 15
Oğlu Ömer Sin 1	Hane 31 Uzun boylu kara bıyıklı	Karındaşı Kısa boylu Mustafa Veled-i	Oğlu Mehmed Sin	Hane 30 Uzun boylu kara sakallı

	Fazlı oğlu Halil Veled-i Ahmed Sin 25	Ahmed Sin 15	1	Saçoğlu Ahmed veled-i Mehmed Sin 30
--	--	--------------------	---	--

Hane 33 Orta boylu kara sakallı Kufi oğlu Ahmed veled-i Mustafa Sin 40	Diğer oğlu İsa Sin 3	Oğlu İbrahim Sin 12	Hane 32 Uzun boylu kara sakallı Süleyman Veled-i İsa Sin 50	Karındaşı oğlu Ahmed veled-i Abdurrahman Sin 12
Oğlu orta boylu kara bıyıklı Mustafa Sin 25	Hane 34 Uzun boylu kır sakallı Ahmed Veled-i İbiş Sin 75	Diğer oğlu Ali Sin 2	Diğer oğlu Şaban Sin 3	Oğlu Mustafa Sin 8
Hane 37 Orta boylu kumral bıyıklı Memiş Oğlu Mehmed Veled-i Osman Sin 35	Hane 36 Orta boylu kara bıyıklı İmam oğlu Mehmed Veled-i Osman Sin 25	Hane 35 Uzun boylu şabb Davud oğlu Halil Veled-i Ömer Sin 20	Diğer oğlu Ömer Sin 12	Diğer oğlu Orta boylu şabb Osman sin 13
Hane 39 Uzun boylu kara sakallı Fazlı oğlu Mustafa veled-i Mustafa Sin 40	Diğer karındaşı Mehmed Sin 4	Karındaşı Kasım Sin 10	Uzun boylu şabb Ferman oğlu Halil Veled-i Hasan Sin 20	Hane 38 Orta boylu kumral sakallı Bikar oğlu Osman veled-i Ebubekir Sin 32
Diğer oğlu Abdullah Sin 7	Diğer oğlu Uzun boylu ter bıyıklı Ahmed Sin 18	Oğlu Uzun boylu köse sakallı Mehmed Sin 25	Hane 40 Uzun boylu kara sakallı Feran oğlu Mustafa veled-i Ali Sin 60	Oğlu Hasan Sin 2
Diğer oğlu Mehmed Sin 1	Oğlu Salih Sin 3	Hane 42 Uzun boylu kumral bıyıklı Tatar oğlu Salih Veled-i Mehmed Sin 40	Oğlu Osman Sin 1	Hane 41 Uzun boylu kara sakallı Osman Veled-i İslam Sin 45
Hane 47 Orta boylu kara bıyıklı Deli oğlu Hasan Veled-i Mehmed Sin	Hane 46 Uzun boylu kara sakallı deldez oğlu Hasan Veled-i	Hane 45 Uzun boylu köse sakallı Ankebeoğlu ömer Veled-i Osman	Hane 44 Uzun boylu kara sakallı Enver oğlu Osman veled-i Habib Sin	Hane 43 Uzun boylu kara sakallı Kufi oğlu Osman veled-i

35	İbrahim Sin 40	Sin 35	55	İbrahim Sin 35
Hane 51 Uzun boylu ter bıyıklı Ali veled-i Eyüb Sin 20 Hane 50	Uzun boylu kara bıyıklı Keleş oğlu İbrahim veled-i İbrahim Sin 30	Oğlu Mustafa Sin 3	Hane 49 Orta boylu kara sakallı Demlak oğlu Hüseyin Veled-i Mustafa Sin 50	Hane 48 Orta boylu ter bıyıklı Kaş oğlu Hasan Veled-i Mehmed Sin 35

Hane 53 Orta boylu kara bıyıklı Mehmed veled-i Habib Sin 35	Hane 52 Orta boylu şabb-ı emred Murad oğlu Mustafa Veled-i Mustafa Sin 16	Diğer karındaşı Hüseyin Sin 4	Diğer karındaşı Ebubekir Sin 4	Karındaşı Hasan Sin 10		
Hane 57 Kısa boylu kısa sakallı Çolak oğlu Hasan Veled-i Hüseyin Sin 80	Hane 56 Uzun boylu kara sakallı Fazlı oğlu İbrahim Veled-i Ahmed Sin 35	Oğlu Ömer Sin 1	Hane 55 Orta boylu kumral bıyıklı Ermoğlu Hasan Veled-i Osman Sin 30	Hane 54 Orta boylu kumral bıyıklı Habib oğlu Habib veled-i Ali Sin 40		
Hane 60 Orta boylu kara sakallı Taban oğlu İbrahim Veled-i Ahmed Sin 60	Diğer oğlu Mehmed Sin 1	Oğlu Hüseyin Sin 6	Hane 59 Orta boylu kısa sakallı Hasan veled-i İslam Sin 70	Hane 58 Orta boylu kır sakallı İbiş oğlu Hüseyin Veled-i Ahmed Sin 60		
Diğer oğlu şabb Mehmed veled-i Ebubekir Sin 13	Diğer oğlu Osman Sin 1	Oğlu Halil Sin 25	Hane 62 Orta boylu kısa sakallı kısa oğlu Mehmed Veled-i Mustafa Sin 60	Diğer oğlu Musa sin 1	Oğlu Osman Sin 4	Hane 61 Orta boylu kumral sakallı Ömer veled-i Halil Sin 40

ÖZGEÇMİŞ

Adı Soyadı: Havva İNCİR

Doğum Yılı ve Yeri: 1992, Tokat

Eğitim Durumu

Lisans Öğrenimi: Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü

Yüksek Lisans Öğrenimi: Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yakınçağ Tarihi Ana Bilim Dalı

Yabancı Dili: İngilizce

Bilimsel Faaliyetleri:

İletişim

E-Posta Adresi: havva_incir@hotmail.com.